

VAASAN YLIOPISTO
Humanistinen tiedekunta
Nykysuomen ja kääntämisen laitos

Pauli Valo

Miehet seuraa hakemassa

Homo- ja heteroseksuaalimpiesten seksuaalilingi MTV3:n tekstiviestichateissa

Nykysuomen pro gradu -tutkielma
Vaasa 2007

SISÄLLYS

TAULUKOT	3
KUVIOT	3
TIIVISTELMÄ	5
1 JOHDANTO	7
1.1 Tavoite	7
1.2 Aineisto	8
1.3 Menetelmä	10
2 CHAT JA TEKSTIVIEСТИ	11
2.1 Chat ja virtuaalinen seuranhaku	11
2.1.1. Chattien käytön syyt	11
2.1.2 Virtuaaliseuranhaun negatiiviset puolet	14
2.1.3 Chat homoseksuaalimpiesten seuranhaun ja identiteetin apuna	15
2.1.4 Tekstiviestichat	17
2.1.4.1 Tekstiviestichattien säännöt	18
2.1.4.2 Valvojat	19
2.1.4.3 Sensuuri	20
2.2 Tekstiviesti	21
2.2.1 Tekstiviestin taustaa	21
2.2.2 Viestien kieli	22
2.2.3 Tekstiviestien lyhentäminen	24
2.2.3.1 Syntaktinen lyhentäminen	25
2.2.3.2 Leksikaalinen lyhentäminen	26

3 SOSIOLINGVISTIikka	28
3.1 Sosiolingvistiikka tutkimusalana ja tutkimuksen tarkoitus	28
3.2 Kielellinen variaatio	30
3.3 Seksolekti	30
3.4 Sosiolekti	31
3.5 Slangi	32
3.5.1 Kielimuodon taustaa	32
3.5.2 Slangin kielellisiä piirteitä	33
3.5.3 Slangi alaryhmän tunnistus- ja kommunikointivälineenä	35
3.5.4 Salakielestä keskustelun elävöittämiseen	37
3.5.5 Seksuaalislangi	39
4 MIEHET SEURANHAKIJOINA	42
4.1 Yleinen seuranhakuchatin kieli	42
4.1.1 Seuranhaun lajit	42
4.1.2 Yhteydenottotapojen kertominen	47
4.1.3 Iän, sukupuolen ja asuinpaikan ilmoittaminen viesteissä	48
4.1.3.1 Heteroseksuaalien sukupuolisanasto	50
4.1.3.2 Homoseksuaalien sukupuolisanasto	54
4.1.4 Oman koon ilmoittaminen	56
4.1.5 Itsensä määrittelyksen vaikeus	57
4.1.6 Hymiöiden käyttö	71
4.2 Heteroseksuaalimpien seksuaalislangi	73
4.2.1 Intiimialueista puhuminen	73
4.2.2 Seksuaaliominaisuuksien slangisanat	75
4.2.3 Seksuaalisen kanssakäymisen kieli	77
4.2.4 Päätelmiä heteroseksuaalimpien slangista	78
4.3 Homoseksuaalien miesten seksuaalislangi	79
4.3.1 Intiimialueista puhuminen	79

4.3.2 Seksuaaliominaisuuksien slangisanat	80
4.3.3 Seksuaalisen kanssakäymisen kieli	82
4.3.4 Päätelmiä homoseksuaalimpiesten slangista	86
5 TULOKSET JA POHDINTAA	87
LÄHTEET	93
TAULUKOT	
Taulukko 1. Heteroseksuaalimpiesten seuranhaun lajit	43
Taulukko 2. Homoseksuaalimpiesten seuranhaun lajit	44
Taulukko 3. Miesten seuranhakusanasto	45
Taulukko 4. Naiseen viittaavia sanoja heteroseksuaalimpiesten viesteissä	51
Taulukko 5. Heteroseksuaalien mieheen viittaavia sanoja	52
Taulukko 6. Homoseksuaalien mieheen viittaavia sanoja	54
Taulukko 7. Partnerien tärkeimmät ominaisuudet Whittyn ja Carrin (2006: 132) haastatteleminen miesten mukaan	61
Taulukko 8. Seksuaalislangisanojen määrät	88
KUVIOT	
Kuvio 1. Viestittäjien ikäjakauma	49
Kuvio 2. Heteroseksuaalimpiesten itsestään ilmoittamia ominaisuuksia	59
Kuvio 3. Heteroseksuaalimpiesten haettavalta seuralta toivomia ominaisuuksia	62
Kuvio 4. Homoseksuaalimpiesten itsestään ilmoittamia ominaisuuksia	66
Kuvio 5. Homoseksuaalimpiesten haettavalta seuralta toivomia ominaisuuksia	69

VAASAN YLIOPISTO**Humanistinen tiedekunta**

Laitos:	Nykysuomen laitos
Tekijä:	Pauli Valo
Pro Gradu -tutkielma:	Miehet seuraa hakemassa Homo- ja heteroseksuaalimpiesten seksuaalislangi MTV3:n tekstiviestichateissa
Tutkinto:	Filosofian maisteri
Oppiaine:	Nykysuomi
Valmistumisvuosi:	2007
Työn ohjaaja:	Esa Lehtinen

TIIVISTELMÄ

Tutkimuksessani käyn läpi homo- ja heteroseksuaalimpiesten seuranhaun kieltä ja keskityn etenkin seksuaalislangin tutkimiseen. Tavoitteenani on selvittää, miten miehet käyttävät seksuaalislangia joko mies- tai naisseuraa hakiessaan. Slangin käyttö auttaa kertomaan, mitä asioita pitää kertoa slangilla ja millaista sanastoa kuuluu ryhmän kielenkäyttökulttuuriin.

Aineistonani on kahden MTV3:n tekstiviestichatin viestejä, homoseksuaalimpiesten viestit ovat Gay-chatista ja heteroseksuaalimpiesten viestit Se Oikea -chatista. Näitä viestejä tutkin sosiolingvistisen teorian ja etenkin slangitutkimuksen avulla. Taustoitan tätä kertomalla chattien käytöstä, viestien sensuroimisesta sekä tekstiviesteistä ja niiden kielestä. Olen luokitellut tutkittavan materiaalin seksuaalislangin osalta kolmeen pääluokkaan. Tutkin intiimialueista puhumista, seksuaaliominaisuuksia koskevaa slangia ja seksuaalisen kanssakäymisen kieltä. Lisäksi käyn läpi yleistä seuranhakuchatin kieltä. Nämä ovat asioita, jotka toistuvat usein viestittäjien seuranhauissa.

Sekä hetero- että homoseksuaalimiehet käyttävät runsaasti seksuaalislangia, mutta sanasto on erottavana tekijänä. Slangisanojen esiintymismäärässä on myös suuria eroja, Gay-chatin viesteissä on enemmän seksuaalislangiaineksia. Gay-chatin viesteissä seksuaalisuus ja ”mies puhuu miehelle” -henki ovat voimakkaasti läsnä. Oletettavasti seksuaalikeskeisyyden syynä ei ole käyttäjien homoseksuaalisuus vaan se, että juuri tämä chat on muodostunut sisältöltään seksikeskeiseksi. Heteroseksuaalit miehet pyrkivät kuvaamaan itseään laaja-alaisesti muutenkin kuin vain fyysisinä subjekteina. Vaikka heteroseksuaalimiehet kirjoittavat itselleen moniulotteista julkisivua, niin silti he nostavat hakemansa seuran ulkoiset ja seksuaaliset ominaisuudet useimmin esiintyviksi hakukriteereiksi. Heteroseksuaalimiehet tuntuvatkin hakevan toisenlaista seuraa kuin mitä itse tarjoavat.

AVAINSANAT: seksuaalislangi, chat, tekstiviesti, sosiolingvistiikka, seuranhaku

1 JOHDANTO

Melkein jokainen suomalainen omistaa matkapuhelimen. Suurin osa meistä kirjoittaa tekstiviestejä. Harva silti miettii, miten kieli toimii, kun kirjoittajana on mies, joka on joko heteroseksuaalinen tai seksuaalivähemmistöön kuuluva ja jonka kirjoitusta voi lukea tekstiviestichatista. Tämä tutkimus koettaa antaa vastauksia siihen, millaista kieli on tällaisissa tilanteissa.

Selvitettävänä on, miten kahdessa tekstiviestichatissa miehet käyttävät kieltä seuraa hakiesaan. Miehiä on pitkän aikaa pidetty hiljaisina ja jopa juroina, mutta ainakaan seuranhakuun liittyvästä tekstiviestittelyinnottomuudesta miehiä ei voi moittia. Sisäsivuilla käydään läpi sitä, millaisia ovat miesten lähettämät viestit seksuaalilangin osalta, kun haettava seura on joko samaa tai vastakkaista sukupuolta.

Kenties tämä tutkimus auttaa ymmärtämään miessukupuolen viestintää ja jopa suomalaisia miehiä paremmin. Sanottavaa tekstiviesteistä innostuneilla chat-miehillä riittää. Esimerkiksi suomalaisten poliitikkomiesten tekstiviestit ovat monen vuoden ajan olleet julkisuudessa tapetilla. Kansakunta kohahti, kun entinen presidenttiehdokas sanoi olevansa lapsilleen lähinnä tekstiviesti-isänä. Toisaalla painokoneet käyvät kuumina, kun pääministerin kesäheila julkaisee kirjassaan pääministerin intiimejä tekstiviestejä. Tekstiviestittely on siis suomalaisten sydäntä lähellä, oli ihminen sitten politiikan huippunimi tai tavallinen kansalainen.

1.1 Tavoite

Tässä tutkimuksessani tutkin sekä MTV3:n tekstikanavan tekstiviestichatin sivua 897, joka on nimeltään Gay-chat että saman tekstikanavan sivua 896, jonka nimi on Se Oikea -chat. Tavoitteenani on pohdiskella, millaista on seksuaalilangi kahdessa eri chatissa. Tutkin samalla, puhuvatko miehet eri tavalla miehille kuin naisille.

Tekstiviestichattien viestien tutkiminen on tärkeää, koska niistä voi havainnoida, miten seuranhaku toimii seksuaalisen enemmistön ja vähemmistön chat-sivuilla. Kiinnitän huomioni eritoten seksuaalilingiin, koska sen avulla voi nähdä seuraavia asioita: Mitä chatissa voi sanoa? Millainen kielenkäyttö on tuloksellista seuranhaun kannalta? Mikä kuuluu tietyn ryhmän omaan kielenkäyttökulttuuriin? Seuranhakujen tuloksellisuutta en voi mitenkään todentaa, mutta oletuksenani on, että seuraa haetaan lähinnä sellaisilla viesteillä, jotka ovat osoittautuneet seuranhaun kannalta hyväksi.

Voi sanoa, että selvittelen sitä, miten miesten kieli taipuu seuranhakuun. Chat-palstojen seksuaalilingia ei ole tutkittu aiemmin, joten aihe on tältä osin tuore ja ajankohtainen. Joitain pro gradu -tutkielmia on sen sijaan tehty tekstiviesteistä (esim. Vuorenmaa 2006) ja chat-kielestä (esim. Kuorilehto 2003). Olen huomionnut niitä omassa tutkimuksessani.

Omale tutkimukselleni on silti tilaa. Slangi on kokemassa arvonnousua populaariviestimisessä erilaisten murteiden suuren suosion ohella. Seksuaalilingi on silti hyvin vähän tutkittua. Jussilan, Korhosen, Länsimäen ja Paanasen kokoama seksuaalilingisanakirja vuodelta 1994 onkin ollut suurena apuna tutkimuksessani.

1.2 Aineisto

Analysoitava materiaali on kerätty MTV3:n tekstikanavan chateista kahdella eri kerralla, keräsin Gay-chatin viestit 9.7.2006 ja Se Oikea -chatin viestit 21.9. Materiaaliin ei ole päätyntä kuin osa chat-sivulle lähetetyistä viesteistä, koska viestien keruu oli toteutettava käsityönä ja tekstikanavan ruudun päivittyminen piti pysäyttää aina viestien kirjaamisen ajaksi.

Kerättyjä Gay-chatin viestejä on yhteensä 171 kappaletta ja jokainen niistä on oletettavasti miehen kirjoittama. Vastaavasti kerättyjä, oletettavasti heteroseksuaalimpien lähettämiä

viestejä on 109 kappaletta. Joudun turvautumaan tältä osin oletuksiin, koska viestien lähettäjiä ei pysty varmentamaan.

Se Oikea -chat ei ole pelkästään heteroseksuaalien käyttämä tekstiviestichat-sivu, mutta rajasin tutkimuksestani pois ei-heteroseksuaalien ihmisten viestit, koska tutkin niitä jo Gay-chatin viestien osalta. Lisäksi rajasin pois naisten lähettämät viestit sekä ne viestit, joista lähettäjän sukupuoli ei käy selvästi ilmi. Naisten lähettämien viestien rajaaminen johtuu siitä, että tarkoituksenani on vertailla nimenomaisesti sitä, kuinka miehet hakevat seuraa. Lisäksi naisten lähettämiä viestejä on verrattain vähän, 15 kappaletta.

Rajasin myös pois Se Oikea -chatista ne viestit, jotka on tarkoitettu yksityisviesteiksi, mutta jotka ovat päätyneet yleisesti nähtäville epähuomiossa. Viestien maksimipituus on 160 merkkiä ja jotkut viesteistä ovat sellaisia, jotka ovat yli 160-merkin mittaisesta viestistä yli jääneitä muutaman sanan mittaisia jatkoviestejä. En ole voinut nähdä, mihin viestiin ne liittyvät, joten olen rajannut nekin pois. Yhteensä pois rajaamiani viestejä on 59 kappaletta. Määrä tuntuu suurelta, mutta se kattaakin kaikki muut viestit paitsi kokonaiset heteroseksuaalien miesten seuranhakuviestit.

Olen poistanut Gay-chatin materiaalistani kaikki puhelinnumerot kolmea ensimmäistä numeroa lukuun ottamatta ja olen korvannut muut numerot X-merkein. Se Oikea -chatissa yhteydenotto tapahtuu ns. deittinumeron avulla. Näitä numeroita en ole taltioinut.

Koska tutkielmani käsittelee seuranhakuviestien kieltä ja sisältää paljon slangi-ilmauksia, materiaalissani on voimakassävyistä kielenkäyttöä ja seksuaalisanastoa. En ole sensuroinut viestien kieltä, vaan ne ovat julkaisumuodossaan. Viestien kirjoitusasu on näin ollen puhelinnumeron sensurointia ja deittitunnuksen pois jättämistä lukuun ottamatta täysin sama kuin alkuperäisinä.

Materiaalin keräämisen jälkeen on Se Oikea -chatissa tapahtunut muutos, joka ei vaikuta omaan tutkimukseeni, mutta joka on silti syytä mainita. Se on profiloitunut uudelleen ”perinteisen seuranhaun chatiksi” ja rohkeat viestit ovat jatkossa tekstikanavan sivulla 899. Tämä tarkoittaa lähinnä sitä, että Se Oikea -chatissa ei enää julkaista seksiseuranhakuviestejä tai roisia kieltä sisältäviä viestejä.

1.3 Menetelmä

Olen jaotellut tutkimani aineiston ensin sen mukaan, ovatko viestit Gay-chatista vai Se Oikea -chatista. Käyn Miehet seuranhakijoina -luvussa kummankin chatin viesteistä läpi niiden seksuaalislangia ja selvitän sitä, miten niissä puhutaan intiimialueista, seksuaaliominaisuuksista ja seksuaalisesta kanssakäymisestä.

Kuljetan taustalla myös analyysia siitä, millaisia ominaisuuksia kummankin chatin viestittäjät tapaavat eniten korostaa. Esitän taulukoita ja laskelmia, joiden avulla vertailen sitä, mitä asioita ja ominaisuuksia kummassakin chatissa pidetään seuranhaun kannalta tärkeinä.

Olen mahdollisuuksien mukaan poiminut materiaalistani esimerkkejä myös teoriaa havainnollistamaan, joten esimerkkejä on pitkin tutkimustani. Ne ovat selkeästi erillään muusta tekstistä ja numeroitu juoksevasti. Tutkimuksen tulokset ovat sekä analyysi- että tulosluvussa.

Teoreettisina lähtökohtina tutkimuksessani ovat sosiolingvistiikka ja etenkin sen alalajeista yksi, slangitutkimus. Näitä esittelen luvussa 3.

CHAT JA TEKSTIViesti

Tässä luvussa määrittelen tutkimukseni kannalta keskeisiä käsitteitä. Päähuomio on tekstiviestittämisen ja chatin käsitteillä – ilman niiden selkeyttämistä tutkielmaani ei voi ymmärtää. Varsinainen analyysiosio pureutuu tutkimieni viestien ominaisuuksiin, mutta joitain materiaalinani olevien viestien esimerkkejä on jo tässä luvussa havainnollistamisen apuna.

2.1 Chat ja virtuaalinen seuranhaku

Chat on niin tuore ilmiö, ettei sitä mainita Nykysuomen sanakirjassa tai Suomen kielen perussanakirjassa (Vuorenmaa 2006: 3). Kuvaavaa on, että se on niin tuore, ettei ole vakiintunut käytäntöä esimerkiksi siitä, taipuuko sana *chat: chattien* vai *chat: chatien*. Itse käytän ensimmäistä tässä tutkimuksessani.

Barnes (2001: 138) määrittelee verkkojuttelupaikat eli chatit paikoiksi, joissa ihmiset tapaavat toisiaan tietokoneiden välityksellä. Ne ovat suosittuja, koska chatit ovat paikkoja, joissa ihmiset voivat tutustua ja keskustella täysin vieraiden ihmisten kanssa poistumatta tietokoneen tai matkapuhelimen äärestä. Vuorenmaa (2006: 6) sanookin, että monille ihmisille televisiochatit ovat jopa koko sosiaalisen elämän keskus.

2.1.1 Chattien käytön syyt

Erään epätieteellisen selvityksen (Chatmaailma 1999) mukaan valtaosa ihmisistä hakee chateista keskusteluseuralaista, mutta myös usea selvitykseen vastannut hakee itselleen partneria chat-paikoista. Julkisessa keskustelussa on aika ajoin ollut puheenvuoroja siitä, että erilaisten chat-sivujen käyttäjät eivät kerro totuutta itsestään. Kuitenkin saman selvityksen (Chatmaailma 1999) vastaajista yli 70 % sanoo olevansa rehellisiä ja puhuvansa tot-

ta aina chattia käyttäessään eli chatatessaan. Voinee olettaa, että chatteja viestimisvälineinä käytävillä ihmisillä ainakin on useimmiten pyrkimys totuudellisuuteen, vaikka anonyymit chat-palvelut mahdollistavat myös kokonaan totuudelle vieraan verkkoidentiteetin käyttämisen.

Sen lisäksi, että chateista haetaan viihdykettä ja seuraa, niissä voi keskustella ja tutustua uusiin ihmisiin ilman suuria sitoumuksia. (Paunonen 2004: 36). Paunosen tutkimuksen mukaan chattien käyttäjät kokevat sosiaaliset suhteet chateissa hyväksi, koska ihmissuhteista ei tarvitse ottaa sitä vastuuta, mitä tosielämässä täytyy tehdä. Mattila ja Kemppainen (2004: 46) lisäävät sen, että suurelle osalle ihmisistä virtuaaliympäristöissä toimiminen on tavanomaista. Tämän johdosta ei ole erikoista, että Internetissä tavanneet parit saattavat päätyä vakisuhteeseen asti.

Chat voikin olla kuin virtuaaliolkapää, josta hakea tukea tai virtuaaliäiti, jolle voi kertoa aroista asioista. Lisäksi hyvin suosittua on se, että chat on nykyajan virtuaalinen tanssilava, josta haetaan virtuaaliseen tai todelliseen elämään seuralaista tai jopa elämäkumppania. Chat voi olla myös rentoutumiskeino, neuvojenhakupaikka tai ajanviete (ks. esim. Vuorenmaa 2006: 6–7).

Paunonen (2004: 37) painottaa, että chattien suosiota kuvaa se, että viestiliikenne ei hiljene melkein koskaan. Koska chatit ovat vuorokauden ympäri suosittuja, on ihmisillä pakko olla hyviä motiiveja chattien käyttöön. Valtaosa Paunosen haastattelemista ihmisistä mainitsee ajanvietteen tärkeimmäksi syyksi chattailulle. Partnerinhaku ja ihmissuhteet ovat muita suosittuja motiiveja. Paunonen huomioi, että nämä tärkeimmät syyt eivät suinkaan sulje toisiaan pois – jotkut hänen haastattelemistaan chattaajista pitävät niitä kaikkia motiiveina chattailuun (emt. 37).

Haastattelujensa perusteella Paunonen (2004: 38) toteaa, että vastoin yleisiä uskomuksia chattien käyttäjät eivät ole ihmisiä, joilla on runsaasti sosiaalisia ongelmia ja erakoitumises-

ta johtuvia epäonnistuneita ihmissuhteita. Hän näkee chattaajat sosiaalisiksi ihmisiksi, joilla on aktiivinen tarve solmia ihmissuhteita, ja jos fyysinen maailma ei niitä heille tarjoa, he etsivät sosiaaliset suhteensa virtuaalitodellisuudesta.

Kristian Daneback (2006: 76) tuo esille sen, että chatit ovat yksityisempi tapa keskustella kuin esimerkiksi puhelut. Moni chattien käyttäjä asuu asunnossa, jossa on muita ihmisiä, kuten vanhemmat tai puoliso ja arkojenkin asioiden käsittely puhelimitse voisi herättää huomiota. Parisuhteen pohjaa on helpompi valaa virtuaalisesti ilman utelioiden asuinkomppaneiden vaikutusta.

Tärkeäksi chattien suosion syyksi Paunonen (2004: 38) määrittelee sen, että chat on tasavertainen paikka seurustelu- ja keskustelufoorumina sekä parinetsinnässä. Vaikka ulkopuolisessa maailmassa ihmiset joutuvatkin eriarvoiseen asemaan esimerkiksi ulkonaisten erityispiirteidensä vuoksi, niin chatit tarjoavat heille mahdollisuuden keskustella muiden ihmisten kanssa ilman toisten ennakkoluuloja. Siksi hän esittääkin väitteen, jonka mukaan chatit ovat hyviä kasvattajia sosiaalisen erilaisuuden hyväksymiseen (emt. 38).

Jokaisella chat-sivun käyttäjällä on oma syynsä chatin käyttöön kommunikointivälineenä. Whitty ja Carr (2006: 125) toteavat, että 57 % heidän haastattelemistaan ihmisistä pitää virtuaaliseuranhakua savuisten baarien oivana vaihtoehtona. Osa kertoo suoraan hakevansa lyhytaikaista seksuaalipainotteista seuraa, mutta valtaosa toivoo löytävänsä pitkäaikaisen ihmissuhteen kontakti-ilmoituksen kautta. Joillekin haastatelluista chat on ainoa seuranhakupaikka ujuden tähden, mutta suurelle osalle se on kätevä seuranhakuun anonymiteetin ja muiden paritumispaikkojen vierastamisen takia.

Paunonen (2004: 39) mainitsee tutkimuksesta, jonka mukaan miehet ilmaisevat tunteitaan helpommin verkon välityksellä ja naiset ovat vastaavasti seksuaalisesti avoimempia. Nämä molemmat asiat ovat vallitsevien sukupuoliroolien vastaisia; machomies ja neitsyt ovat vaihtaneet roolejaan.

2.1.2 Virtuaaliseurahaun negatiiviset puolet

Whitty ja Carr (2006: 142) ovat tutkineet asioita, joista yleensä ollaan puhumatta totta virtuaalisessa seurahaussa. Monet näistä asioista ovat sellaisia, jotka joko jätetään kokonaan mainitsematta tai mainitaan mukailleen tahi valehdellen. Näitä asioita ovat:

1. persoonallisuus
2. kiinnostukset, harrastukset
3. ikä
4. seurahaun tarkoitukset (haetaan seksiä, vaikka sanotaan haettavan pitkäaikaista suhdetta)
5. sosioekonominen status
6. ihmissuhdetilanne (kerrotaan, että ei ole suhdetta, vaikka on toisaalla naimisissa)
7. vanhemmuus
8. tupakoimattomuus

Anonymiteetti voi mahdollistaa myös sen, että ihminen kehittää itselleen epäaidon minän, jonka hän kuvittelee olevan houkuttelevampi kuin hänen todellinen hahmonsaa. Vaikka ihmiset pyrkisivätkin olemaan rehellisiä toisilleen, niin silti Kendallin (2002: 161) mukaan ihmiset idealisoivat romanttisen kiintymyksensä kohteita. Tämä on erittäin helppoa silloin, kun ihmiset eivät voi nähdä toisiaan.

Whitty ja Carr (2006: 24) korostavat, että viestittäjät eivät aina tee selkeää pesäeroa *todellisen* persoonansa ja *esittämänsä* persoonan välille. Näin ollen vedättävän keskustelukumppanin hahmo voi muodostua kokonaan toisenlaiseksi kuin mitä todellisuus on.

Iina Wahlström (2004: 63–64) tiivistää artikkelissaan ihmisten ennakko-oletuksia kontaktipalstoista seuraavasti:

Kielteisissä mielikuvissaan ihmiset arvelevat deittipalveluiden käyttäjien olevan yhtäältä epätoivoisen yksinäisiä, ujoja ja epäsosiaalisia tietokonenörttejä, peräkamarin poikia tai vanhapiikoja, toisaalta seksiseuraa etsiviä ukkomiehiä.

Toisaalta hänen mukaansa myönteiset mielikuvat ovat myös karrikoituja. Yleensä verkkojutustelu ajatellaan trendikkään citysinkun elämään kuuluvaksi vauhdikkaaksi ja seksik-

kääksi seikkailuksi (emt. 64). Wahlström näkeekin todellisuuden olevan jossain näiden ääripäiden välissä. Nämä voimakkaat mielikuvat liittyvät laajemminkin siihen, että nykyihmisen elämä on hyvin teknistynyttä, jolloin digitaalinen teknologia on arkipäiväistä. Kuitenkin digitaalisuuteen liittyy sekä positiivisia odotuksia että kauhukuvia ja pelkoa. (emt. 64).

Virtuaalimaailmassa liikkuu paljon ihmisiä, jotka kertovat olevansa parisuhteessa ja etsivänsä seuralaista. Eräiden tutkimusten mukaan (Whitty ja Carr 2006: 91) miehet kokevat yksiavioisuuden ja suhteeseen sitoutumisen vähemmän tärkeiksi asioiksi kuin naiset. Avio-
liiton ulkopuolisista suhteista miehet etsivät seksuaalista kanssakäymistä, kun taas naiset etsivät enemmänkin ystävyys-suhteita ja tunteellista suhdetta.

Wahlströmin (2004: 66) mukaan seuranhakupalveluita on kritisoitu, koska ne kutistavat ihmiset vain kimpuiksi mielikuvia herättäviä ominaisuuksia. Koska kyse ei ole kasvokkain-viestinnästä, on helppo nostaa omia hakukriteereitään koko ajan korkeammalle ja jopa nirsoilla. Hänen mukaansa tiedostavan seuranhakupalveluiden käyttäjän tulisi pohtia tarkoituseriään ja miettiä, mitä kumppaniltaan toivoo ja miten realistisia nämä toiveet ovat (emt. 66).

2.1.3 Chat homoseksuaalimpiesten seuranhaun ja identiteetin apuna

John Edward Campbell (2004) pui homoseksuaalimpiesten keskinäistä Internet-kommunikointia ja sitä, mitä asioita miehet haluavat tuoda esille itsestään ja seuranhaustaan. Hän on tutkinut homoseksuaalien verkkokeskusteluita ja syitä siihen, miksi seuraa haetaan virtuaalisesta ympäristöstä. Yleisin syy on se, että virtuaaliseuranhaun paikat toimivat kuin todellisen elämän baarit, mutta ovat savuttomia, meluttomia, alkoholittomia ja niiden kävijät ovat vapautuneita estoista (Campbell 2004: 53).

Aiemmin homobaarit ovat olleet hyvin tärkeitä paikkoja homoseksuaaleille ihmisille samanlaisen seuran etsimiseen, mutta esim. Internetin ja tekstiviestichatin myötä seuranhaku on mahdollistunut myös kotoa käsin. Moni Campbellin (2004) haastattelemista mieshenkilöistä haluaa olla tuomatta esille sitä, että on homoseksuaalinen, joten virtuaalinen seuranhaku mahdollistaa partnerin saamisen ilman homobaareissa kävijäksi leimautumista.

Verkkokeskustelun suoma anonymiteetti mahdollistaa sen, että virtuaalihomobaarit ovat turvallisia kokoontumispaikkoja ei-heteroseksuaaleille. Näissä paikoissa on mahdollista muodostaa ystävyysuhteita, vahvistaa seksuaali-identiteettiä, etsiä seksipartnereita ja rakentaa tukiyhteisöjä (emt. 53). Vaikka Campbell on tutkinut nimenomaan Internet-pohjaisia keskusteluyhteisöjä, lienevät samat periaatteet päteviä myös tekstiviestichatin osalta.

On huomioitava, että homoseksuaalit ovat olleet halveksittu ja vainottu vähemmistö, jonka julkinen toimiminen on pitkään ollut jopa laitonta. Campbell (2004: 83) laskee virtuaaliset ja muut homovähemmistöä hyväksyvät ympäristöt elintärkeiksi. Hän puhuu jopa *queer haveneista*, turvasatamista seksuaalivähemmistöille. Tampereen Seta ry (2006) ehdottaa *queerin* suomennokseksi sanaa *pervo*.

Tampereen Seta ry:n (2006) sanastossa on sana *kaappihomo*, joka tarkoittaa homoseksuaalia, joka salaa homoseksuaalisuutensa (kaikilta tai tietyiltä henkilöiltä). Oman seksuaalisen suuntaumuksen salaileminen päättyy *ulostuloon* (emt. 2006), jossa henkilö myöntää ensin itselleen ja sitten muille olevansa esim. homoseksuaali. Gay-chat on Campbellin (2004: 83) määritelmän mukainen homoseksuaalien turvasatama, jossa sekä *kaapissa olevat* että sieltä *ulostulleet* ihmiset voivat hakea seuraa. Asiat ovat silti kovin arkoja – kynnys ns. julkihomona esiintymiseen virtuaaliympäristössä on matala, mutta virtuaaliympäristöstä todelliseen elämään siirryttäessä yksityisyyttä halutaan silti varjella.

2.1.4 Tekstiviestichat

Kasesniemi ja Rautiainen (2001: 152) ovat tutkailleet television GSM-chatteja ja heidän mukaansa chattien toimintaidea on yksinkertainen – puhelimen omistaja lähettää haluamansa kommentin palstalle tekstiviestinä ja hetken kuluttua viesti näkyy television ruudulla kaikkien luettavana. Kasesniemi ja Rautiainen jatkavat:

Chatit ovat hyvin suosittuja siitä huolimatta, että viestien lähettäminen on huomattavasti tavallista tekstiviestintää kalliimpaa. Yksikköhinta on vähintään viisinkertainen tavallisen yksityisviestin hintaan verrattuna. Lisäksi kiivaimpana viestiaikana viesti on luettavissa vain muutamia kymmeniä sekunteja. Pahimmillaan muutaman sanan – ja viiden markan – viesti livahtaa ruudulla ohi lähes huomaamatta (emt. 152).

Tekstiviestichat pyrkii olemaan tosiaikainen, mutta suosituimpina ajankohtina viive, joka mittaa aikaa viestin lähetyksestä viestin ruudulla näkymiseen, voi olla kymmeniä minuutteja. Ajoittain jonossa on jopa satoja julkaisua odottavia viestejä (Kasesniemi & Rautiainen 2001: 152.) Vuorenmaa (2006: 1) tähdentääkin, että Internetin ja (teksti)television chatteja ei voi verrata toisiinsa, koska Internet-chatit ovat aidosti tosiaikaisia toisin kuin televisiochatit.

Vuorenmaa (2006: 3) taustoittaa tekstitelevision puolella näkyvien chattien syntyä siten, että ihmiset alkoivat lähettää osto- ja myynti-ilmoitusten sekaan muita kommentteja. Tästä sitten jalostui ensin tekstitelevisiochat ja siitä myöhemmin television puolella näkyvä chat-ohjelmisto. Chateista tulikin hetkessä todellisia rahasampoja, koska ne ovat edelleen mobiilipalveluiden arvokkaimpia sisältöpalveluja erilaisten soittoonipalvelujen kanssa. (Mobiilipalvelumarkkinat Suomessa 2005).

Sekä Se Oikea -chatissa että Gay-chatissa on samanlainen peruseriaate. Viestittäjä kirjoittaa viestin, lähettää sen chat-sivulla näkyvään numeroon ja chatin valvoja päättää, julkaisetaanko se.

Gay-chatissa viestijät voivat rekisteröidä nimimerkin, joka näkyy heti viestin alussa. Yhdessäkään keruuajankohdan viestissä tosin ei tällaista ollut. Viestittäjän tulee kirjoittaa viesti ja lähettää se numeroon 17260 (MTV3 Tekstikanava 2006). Sen jälkeen se näkyy viipeestä riippuen joko melkein heti tai vasta useiden minuuttien päästä Gay-chatin sivulla 897.

Se Oikea -chatissa jokaisella viestittäjällä on oma ns. deittinumeronsa. Chatin ohjeissa sanotaan:

Kirjoita viesti ja lähetä se tekstiviestinä numeroon 173122. Jos käytät palvelua ensimmäistä kertaa, saat paluuviestinä oman deittinumeron. Ilmoituksesi ja oma deittinumerosi ilmestyvät [...] MTV3 tekstikanavan sivulle 896. (MTV3 Tekstikanava 2006).

Se Oikea -chat eroaa Gay-chatista siinä, että deittinumeroiden avulla se mahdollistaa anonyymin yhteydenpidon viestittäjien välillä. Mikäli haluaa vastata suoraan jollekin viestittäjälle, tulee omaan viestiinsä kirjoittaa: ”VASTAA väli[lyönti] DEITTINUMERO väli[lyönti] ja tämän jälkeen viestin teksti.” (MTV3 Tekstikanava 2006, hakasuluissa olevat lisäykset omiani). Tällöin vastaus menee anonyymina sille viestittäjälle, jonka deittinumeroon viesti lähetetään. Jokainen anonyymi yksityisviesti maksaa kuitenkin saman verran kuin julkinen chat-viesti eli 0.84 €.

2.1.4.1 Tekstiviestichattien säännöt

MTV3:n tekstikanavan sivulla 881 on ilmoitettuna säännöt, joita chat-sivujen käyttäjien tulee noudattaa. Yhden viestin hinta on 0.84 €, ja chat on tarkoitettu yksityishenkilöille. Säännöissä sanotaan muun muassa seuraavaa:

Tekstikanava pidättää oikeuden valita julkaisupolitiikkansa ja chatin käyttäjät hyväksyvät tämän lähettäessään palveluun viestejä.
Sensuuri= Viestejä voidaan muokata, lyhentää tai poistaa. Julkaisemattomatkin viestit veloitetaan.
[...] Väärinkäytökset johtavat oikeustoimiin.
Seuranhakuilmoituksiin on laitettava oma ikä. [...] Täysi-ikäiset eivät saa hakea alaikäistä seuraa. [...]

Julkaistavat numerot on esitettävä kokonaisuudessaan.
Eroottiset viestit sensuroidaan. [...] Epäilyttävät viestit poistetaan, joten iät mukaan viesteihin. (MTV3 Tekstikanava 2006).

Huomionarvoista säännöissä on se, että julkaisemattomatkin viestit ovat maksullisia. Valvonta ei vaikuta kovin tarkalta sen suhteen, onko jokaisessa seuranhakuilmoituksessa viestittäjän oma ikä merkittynä. Kuitenkaan iän ja muiden viestittäjän kertomien ominaisuuksien totuudenmukaisuutta ei voi mitenkään todentaa.

Erilaiset Internet- ja tekstiviestichatit ovatkin saaneet osakseen negatiivista julkisuutta populaariviestimissä, koska ne ovat olleet väylänä alaikäisten ja aikuisten väliselle kommunikaatiolle ja jopa hyväksikäytölle (ks. esim. European Schoolnet safe guidance 2002). Tämä todennäköisesti on osasyynä siihen, että chattien säännöissä painotetaan viestittäjien iän mainitsemisen merkitystä.

2.1.4.2 Valvojat

Havaintojeni mukaan MTV:n tekstikanavan tekstiviestichatteja valvoo ja kontrolloi yksi ihminen vuorollaan. Valvojat käyttävät yksilöllisiä nimimerkkejä, eikä heistä ole lisätietoa missään kohtaa chatin sääntöjä tai ohjeita (ks. MTV3 Tekstikanava s.881–885). Esimerkiksi Gay-chatin viestienkeruuajankohdan valvojana oli ensin nimimerkki Venla ja hänen jälkeensä nimimerkki Tuisku. Se Oikea -chatin viestienkeruuajankohdan valvojan nimimerkki ei käynyt ilmi mistään, vaikka hän ohjeistikin käyttäjiä oikeaan deittinumeroiden käyttötapaan ja sensuroi viestejä.

Valvojat ovat lähellä loppukäyttäjänä olevia ihmisiä, ja heille voi kohdistaa kommentteja sekä he voivat myös osallistua keskusteluihin. Yleensä valvojien toimintaa ei pahemmin edes huomata, sillä pääasiallisesti tekstiviestit ilmestyvät ruudulle siinä muodossa, johon ne on kirjoitettu (Kuorilehto 2003: 6).

Tavallisten käyttäjien viestit ovat vuorotellen joko keltaisella tai valkoisella värillä mustalla ruudulla näkyviä, kun taas valvojen viestit ovat yleensä sinisellä värillä kirjoitettuja. Valvojen lähettämät viestit erottuvat värin lisäksi tavallisten käyttäjien lähettämistä viesteistä siten, että niissä ei ole 160-merkin pituusrajaa ja monesti niiden perässä on valvojan nimi-merkki mainittuna.

2.1.4.3 Sensuuri

Tekstiviestichatin sääntöjen mukaan viestejä voidaan lyhentää, muokata tai poistaa, ja tätä kutsutaan sensuuriksi. (MTV3 Tekstikanava 2006). Työvuorossa olevan valvojan tehtävänä on karsia sisällöltään palstan ideologian vastaiset viestit, kuten herjaukset, rasistiset kommentit ja liian karkeat seksipuheet. (Kasesniemi & Rautiainen 2001: 152.)

Sensuurin kohteeksi joutunut sana korvataan asteriskilla eli *-merkillä ruudulla näkyvässä viestissä. Chatin säännöissä (MTV3 Tekstikanava sivu 881) ei tosin mainita erikseen *-merkin käytöstä sensuroidun sisällön peittäjänä, mutta valvoja saattaa sensuroidun viestin perään oheistaa kehotuksen viestin sisällön muuttamisesta soveliaaseen muotoon. Näin on tapahtunut esimerkeissä 1–2.

Esim. 1. Ketä tuhtia vanhempaa miestä *sais* ** vaik luonnos. 38v tuhti mies hyrylästä. Ehkä väki. Text 050XXXXXXXX

Esim. 2. Tarpeessa! Soita mulle ja harrasta puhelins. Kanssani. Kaksin kivempi. **. **Huom seuranhakijat: Laittakaa oma ikänne näkyviin –Tuisku**

Oheisista esimerkeistä ensimmäisestä on sensuroitu jotain ja korvattu sana tai sanat asteriskimerkeillä. Viestiin ei ole eksplisiittisesti lisätty syytä sensuuriin, mutta jälkimmäiseen viestiin on tehty niin. Tämä osoittaa todeksi sen, että keskustelukanavan toimintaa valvoo nimeltä mainittu moderaattori eli valvoja. (Kasesniemi & Rautiainen 2001: 152.)

2.2 Tekstiviesti

Seuraaviin alalukuihin olen koonnut mahdollisimman kattavasti sekä tekstiviestien taustaa että myös sitä, mitkä tekijät vaikuttavat tekstiviesteissä käytettävään kieleen. Tuon esille yleistä tietoutta tekstiviesteistä, mutta painopiste on kielellisillä piirteillä.

2.2.1 Tekstiviestin taustaa

Tekstiviestillä tarkoitetaan lyhytsanomapohjaista viestinlähetystä GSM-verkossa. Sitä kutsutaan myös lyhytsanomaksi ja siitä käytetään englannista lainattua lyhennettä SMS (short message service) (Kasesniemi & Rautanen 2001: 140). Lyhytsanoma on osuva nimi, sillä viesti kaikkine merkkeineen voi olla 160 merkin mittainen. Nykyisillä puhelimilla on mahdollista lähettää useita viestejä sisältäviä viestikokonaisuuksia, jolloin yksi sanoma koostuu useasta 160-merkkisestä viestistä. Kuitenkin MTV3:n tekstikanavan tekstiviestichateissa viestien maksimipituus on 160 merkkiä. Sitä pidemmät viestit jaetaan useampiin osiin ja jokainen osa on maksullinen.

Tekstiviestichatit ja muut kaupalliset palvelut ovat saaneet jalansijaa, koska suomalaiset ovat aktiivisia viestittäjiä – vuonna 2000 tekstiviestejä lähetettiin noin miljardi kappaletta Suomessa (Kasesniemi & Rautanen 2001: 139) ja määrä on ollut roimasti kasvava. Liikenne- ja viestintäministeriön ennusteen (Mobiilipalvelumarkkinat Suomessa 2005: 32) mukaan vuonna 2005 lähetettiin Suomessa tekstiviestejä 2.8 miljardia kappaletta.

Kehittyneempiä, ääntä, kuvaa ja tekstiä sisältäviä multimedia- eli MMS-viestejä lähetettiin vuonna 2005 Suomessa yhteensä 14,4 miljoonaa kappaletta (emt. 36). Määrä on tavallisiin tekstipohjaisiin viesteihin verrattuna pieni, mutta vuosittain lähetettyjen MMS-viestien määrän ennakoidaan kasvavan vuonna 2007 jo 24 miljoonaan (emt. 38).

2.2.2 Viestien kieli

Aina aika ajoin nousee ilmoille ääniä, jotka sanovat, että tekstiviestit rapauttavat etenkin nuorten ihmisten kielenkäyttöä. Hård af Segerstad (2002: 191) mainitsee, että useimmiten eniten tekstiviestejä kirjoittavat ihmiset ovat teini-ikäisiä tai nuoria aikuisia. Suurimman käyttäjäryhmän katsotaankin olevan vaikutteille alttiissa iässä, joten yleisenä sävynä kieli-keskusteluissa on se, että tekstiviestikansalaisten kieltä tulisi huoltaa, ettei kieli rappeudu käyttökelvottomaksi.

Armi Niemelä (2004: 3) kuitenkin toteaa, että suomalaiset ovat tottuneet käyttämään tekstiviestejä yhtenä viestintäkanavana, mutta silti niiden yleistymisestä ei liene vahinkoa kirjoitetulle yleiskielelle. Hän näkee, että kulttuurikontekstiin perustuen ihmiset kykenevät kommunikoimaan tekstiviestitse jopa täysin kielioppinormien mukaisesti.

Tekstiviesteissä käytettyyn kieleen vaikuttavat monet taustatekijät. Näitä ovat 160 merkin raja, jokaisen lähetetyn viestin maksullisuus, kirjoittamisen hankaluus ja ihmisten välinen kanssakäyminen (interpersonal communication). (Hård af Segerstad 2002: 200). Nämä asiat johtavat siihen, että ihmiset ilmaisevat itseään ytimekkäästi viesteissään.

Kirjoittamisen hankaluudella tarkoitetaan sitä, että useissa matkapuhelinmalleissa on yhdeksän numeronäppäintä, jotka toimivat myös kirjainnäppäiminä. Yleensä numeronäppäimeen sijoitetut peruskirjaimet näkyvät näppäimeen kirjoitettuna, mutta vähänkään erikoisemmat kirjaimet – kuten esim. å, ä, ö – pitää selata painamalla numeroa riittävän monta kertaa.

On myös kehitetty ennakoivia tekstinsyöttöohjelmia, joilla pyritään nopeuttamaan kirjoittamista. Nämä ohjelmat perustuvat siihen, että ne sisältävät sanakirjan, jonka avulla ohjelma pyrkii arvaamaan, mitä sanaa kirjoittaja tarkoittaa (Hård af Segerstad 2002: 194.) Suomen kieli on synteettinen kieli, joka käyttää paljon päätteitä ja tunnuksia merkitysten välit-

tämiseen. Tämä tekee ennakoivien tekstinsyöttöohjelmien toimimisen vaikeaksi. Lisäksi ennakoivat tekstinsyöttöohjelmat ovat alttiita virheille ja niiden sanakirjat ovat suppeahkoja.

Hård af Segerstad mainitsee tutkimuksesta, jossa todetaan tekstiviesteistä löydetyn paljon huolimattomuusvirheitä, joita ei perinteisestä kirjeenvaihdosta ole juuri havaittavissa. Näitä virheitä ovat esimerkiksi oikeinkirjoitus- ja pilkkuvirheet sekä lauseopilliset virheet. (Hård af Segerstad 2002: 202.)

Tutkimustuloksen esittäneen työryhmän mukaan ihmiset soveltavat kieliopillisia ja muodollisia sääntöjä tekstiviestejä kirjoittaessaan. Heidän mukaansa esimerkiksi 43 % heidän tutkimistaan viesteistä oli kirjoitettu joko pelkästään isoilla tai pienillä kirjaimilla. Saman tutkimuksen mukaan viesteissä tasapainotellaan normatiivisen välimerkkien käytön, soveltavan välimerkkien käytön ja välimerkittömyyden välillä. Viesteissä voi myös olla isoilla kirjaimilla kirjoitettuja sanoja lauseiden keskellä, koska heidän mukaansa niiden avulla kiinnitetään huomiota ja selkeytetään viestien rakennetta. (Hård af Segerstad 2002: 203.)

Kuorilehto (2003: 6–7) on tutkinut television puolella esitettyjen, juonnettujen chatohjelmien kielen piirteitä. Hänen mukaansa chat-kielessä ei esiinny raskaita attribuuttirakenteita, nominaalistuksia ja lauseenvastikkeita toisin kuin kirjoitetussa kielessä. Hän jatkaa:

[C]hat-ohjelmien viestien virkkeet koostuvat kuitenkin lähinnä pelkistä päälauseista tai yksinkertaisista päälauseiden ja sivulauseen yhdistelmästä. Lauseiden lyhyyttä voi selittää keskustelunomaisen vaikutelman luomisen lisäksi sillä, että chatohjelmien viesteissä ilmaisulle on varattu rajattu tila, 160 merkkiä, johon kirjoittajan on saatava asiansa mahtumaan. Lyhyet lauseet näyttävät toimivan tässä viestintäympäristössä erittäin hyvin; asia välittyy vastaanottajille tehokkaasti ja selkeästi ilman toistoa, ja lisäksi viesti saadaan lyhyiden lauseiden ansiosta nopeasti televisioruudulle.

Vaikka chat-kieli sijoittuu puhutun ja kirjoitetun kielen välimaastoon, Kuorilehto (2003: 8) tähdentää, että merkittävä ero puhuttuun kieleen on se, että puheenvuorot voidaan viedä loppuun keskeytyksettä, eikä päällekkäispuhunnasta ole vaaraa tekstiviestichatin ympäristössä. Keskustelu myös etenee verkkaisemmin kuin puhutussa viestinnässä (emt. 8). Tästä johtuu se, että Kuorilehdon (2003: 8) mukaan chat-keskustelu poikkeaa puhutusta kielestä sekä rakenteellisesti että kielellisesti.

Kuorilehto (2003: 6) väittää, että chat-ohjelmien kieli noudattelee sanastollisesti pikemminkin yleiskieltä kuin puhekieltä tai slangia, koska esimerkiksi viestien puhekielisyyksien levikit ovat niin laajoja, että sanojen voi katsoa kuuluvan yleispuhekieleen. Hänen mukaansa erikoisia slangisanoja ei viesteissä juurikaan käytetä, koska ne heikentävät vastaanottajien ymmärtämismahdollisuuksia. Kuorilehto otaksuu viestittäjien käyttävän yleiskieltä sen takia, että he antaisivat itsestään viestijänä asiallisen ja vakavasti otettavan kuvan (emt. 7).

Tutkimuksensa perusteella Kuorilehto (2003: 8) päättelee chat-ohjelmien kielen olevan lähempänä kirjoitettua kuin puhuttua kieltä. Eräs syy tähän voi olla Vuorenmaan (2006: 33) ehdotus, jonka mukaan puhekielistä tekstiä voi olla vaikea kirjoittaa puhelimen näytölle, koska puhe on silloin tavallaan väärässä ympäristössä.

Kuorilehdon (2003: 8) mukaan chat-kieli on yleissävyltään yleiskielistä. Selkeä ero onkin nähtävissä yksityisten tekstiviestien kielen ja chat-viestien kielen välillä – chat-kieli on korrektimpaa (emt. 8). Kuitenkin Vuorenmaa (2006: 12) väittää, että etenkin nuorten yksityisviestit ovat sisällöltään hyvin samanlaisia kuin tv-chatteihin lähetetyt viestit. Ylipäänsä tekstiviestikieli on monesti uuskieltä, jossa ovat sekaisin suomen ja vieraiden kielten sanat ja ilmaukset.

2.2.3 Tekstiviestien lyhentäminen

Koska merkkimäärä on rajallinen, käytetään tekstiviesteissä paljon lyhenteitä, jolloin saadaan enemmän informaatiota mahdutettua samaan viestiin. Kasesniemi ja Rautiainen toteavat, että lähettäjä maksaa kuitenkin saman hinnan, olipa viesti melkein tyhjä tai viimeiseen merkkiin asti täytetty (2001: 142).

Hård af Segerstad (2002: 204) toteaa, että viestien kirjoittajat pyrkivät lyhentämään viestensä sanamääriä *syntaktisin* ja *leksikaalisin* valinnoin. Tarkoituksena on säästää kirjaimia ja muita merkkejä sekä päästä mahdollisimman vähällä näppäinten painelulla.

2.2.3.1 Syntaktinen lyhentäminen

Syntaktisilla karsintamenetelmillä tarkoitetaan joko subjektin, pronominin, verbin tai muun lauseaineksen jättämistä pois, jolloin tekstiviesteistä tulee hyvin sähkösanoman oloisia (emt. 204). Sähkötyyli pelkistää viestin mahdollisimman lyhyeksi. Hård af Segerstad (2002: 205) kertoo tutkimuksesta, jossa 38 prosentissa kaikista hänen tutkimistaan tekstiviesteistä oli ainakin yksi sana jätetty pois. Yleisimmin tämä sana oli subjektina ollut pronomini, etenkin yksikön ensimmäisen persoonan pronomini.

Kuorilehto (2003: 8) on havainnut, että eräs piirre, joka kuuluu chat-kieleen, mutta ei kirjoitettuun tai puhuttuun kieleen, on predikaattiverbin jättäminen pois tekstiviestien lauseista. Tämä tapahtuu todennäköisesti viestin lyhentämisen ja kirjoittamisen nopeuttamisen takia. Yleensä verbi, joka jää pois, on kopulatiivisessa asemassa oleva *olla*-verbi tai joku muu, jonka toistaminen koetaan tarpeettomaksi (emt. 8.)

Esim. 3. Savos aikuisen naisen seuraa 34v ok miehelle?!

Oiva esimerkki syntaktisesta lyhentämisestä on oheinen viesti, jossa ei ole verbiä ollenkaan. Syntaktista lyhentämistä esiintyy aineistonani olevissa viesteissä muutenkin viljalti. Yhteensä 70 Gay-chatin viestistä puuttuu joko subjekti, predikaatti tai objekti. Useimmiten puuttuva kieliaines on verbi, etenkin *olla*-verbi, kuten myös tässä viestissä.

Heteroseksuaalimpiesten lähettämässä viesteissä syntaktista lyhentämistä esiintyy yhteensä 23 viestissä. Lukumäärä on selvästi pienempi kuin Gay-chatin viesteissä. Siinä missä Gay-chatin viesteistä 40 % sisältää syntaktista lyhentämistä, niin heteroseksuaalimpiesten viesteissä vastaavaa lyhentämistä on vain 21 % viesteistä.

2.2.3.2 Leksikaalinen lyhentäminen

Leksikaalinen lyhentäminen perustuu kirjainsanoihin eli akronyymeihin ja lyhenteisiin. Hård af Segerstad (2002: 205) referoi tutkimusta, joka jakaa akronyymit edelleen kirjainakronyymeihin ja foneettisiin akronyymeihin. Samoin hän jakaa lyhenteet perinteisiin ja tilapäisiin. Kirjainakronyymit ja tilapäislyhenteet ovat lyhennystavoista yleisimpiä (Hård af Segerstad 2002: 206.) Toisen tutkimustyöryhmän mukaan tilapäislyhenteet ovat tekstiviestikielelle tyypillisiä, vaikka niitä ei olekaan hyväksytty yleiseen kielenkäyttöön. Perinteinen lyhenne on esimerkiksi englannin ”cu”, joka saa merkityksensä (see you, ”nähdään”) yhte-näisen foneettisen lausunnan ansiosta.

Tilapäislyhenteet ovat monesti lyhenteitä, joita käytetään vain satunnaisesti ja tilapäisesti. Tutkitussa aineistossa eräs viestittäjä etsi *mparia* Kotkasta. Lyhenne viittaa miespariin, mutta viestittäjä on käyttänyt tilapäislyhennettä.

Hård af Segerstadin (2002: 206) mainitseman ryhmän mukaan tekstiviestejä kirjoittaessaan ihmiset soveltavat leksikaalisia lyhenteitä vapaasti ja lyhenteiden käyttöohjeet perustuvat yhteiseen leksikaaliseen ja syntaktiseen tietouteen. Hän korostaa vielä, että näitä lyhenteitä ei löydä sanakirjoista, tietosanakirjoista tai juuri mistään tutkimuksista. Hård af Segerstad (2002: 206) puhuu tutkimuksesta, jossa tuhannesta tutkitusta sanasta 30 oli joko akronyymeja tai lyhenteitä. Toinen tutkija (emt. 206) päättelee leksikaalisten lyhenteiden suuren määrän johtuvan tekstiviestin rajallisesta merkkimäärästä.

David Crystal näkee (2001: 229), että lyhenteiden suosio johtuu matkapuhelimen pienestä näytöstä, rajallisesta merkkimäärästä ja pienestä näppäimistöä. Hänen mukaansa lyhentämisellä kuitenkin on rajansa, koska väärinymmärtämisen riski kasvaa lyhenteiden määrän lisääntyessä. Mikäli viestiä lyhennetään liikaa, sen sisältö voi muuttua kokonaan mahdottomaksi ymmärtää. Vuorenmaa (2006: 13) yhtyy Crystaliin sanoen, että tekstiviestin nopeus ja kätevyys menettävät merkityksensä, mikäli keskustelukumppani joutuu useasti tarkistamaan tai tarkentamaan toisen sanomisia liian lyhentämisen vuoksi.

Vaikka tekstiviesteistä ei varsinaisesti rajallisen pituutensa takia voi erottaa otsikkoa, silti useassa Gay-chatin viestissä toistuu otsikkomaisesti heti viestin alussa seuraavat tai seuraavien kaltaiset kirjainsana- eli akronyymiyhdistelmät: *M-M*, *M+M*, *Mm*. Anne Holappa (2004: 59) painottaa, että eri otsikkotyypit voi jakaa kategorioihin – pyyntö, suora puhuttelu, suora ehdotus, tervehdys jne. – mutta yleensä otsikko toimii huomion herättäjänä ja on ikään kuin mainoslauseena muulle viestille. Tekstiviestichatin viestien alussa esiintyvä *Mm* on miessukupuoleen viittaavaa akronyymi. Tällöin voimme otaksua, että viestin alku toimii otsikkona viestille, jossa mies etsii miestä.

Esim. 4. *Mm* seuraa 30v btm kaverile mul paikka txt 044XXXXXXXX kouvolan seutu

Leksikaalista lyhentämistä esiintyy Gay-chatin 19 viestissä eli noin joka yhdennessätoista viestissä. Suurin osa näistä viesteistä sisältää akronyymikirjainyhdistelmän *M+M* tai sen variaation. Näin on myös esimerkissä 4. Heteroseksuaalimpiesten lähettämässä viesteissä sen sijaan vastaavanlaista otsikoksi tulkittavaa ja usein toistuvaa osaa ei ole nähtävissä.

3 SOSIOLINGVISTIikka

Tässä luvussa määrittelen yleisesti sosiolingvistiikan ja tarkemmin myös sen alakäsitteet sosiolektin ja kielellisen variaation. Tärkeää on myös määrittellä erot kirjoitetun ja puhutun kielen välillä, koska tekstiviestichatin viestit saattavat sisältää elementtejä molemmista muodoista. Lisäksi perehdyn slangiin ja sen kielellisiin tunnusmerkkeihin.

3.1 Sosiolingvistiikka tutkimusalana sekä tutkimuksen tarkoitus.

Sosiolingvistiikka on nuori tutkimussuuntaus, joka on virinnyt 1960-luvulla. Sen nimestä itsestään voi päätellä sen olevan tekemisissä sosiologian ja lingvistiikan kanssa. Se tutkii kielellistä variaatiota ja muutosta sosiaalisuuden ja kulttuurin näkökulmasta (Einarsson 2004: 16).

Sosiolingvistiikka tutkii, miten yhteiskunta ja kieli nivoutuvat yhteen. Kielen variaatio on laaja käsitekenttä, joten sosiolingvistiikka ottaa selvää ammattikielestä, nuorisokielestä, miesten ja naisten kielestä ja keskusteluryhmäkielestä. Tätä variaatioiden kenttää voi tutkiskella esimerkiksi näistä näkökulmista: Mitä eroja on lasten ja aikuisten puheessa? Millaista on kieli sairaalaympäristössä ja lakiteksteissä? Millaisia eroja on jossain murteessa yleiskieleen verrattuna? Mitä ovat maalaisten ja kaupunkilaisten kielissä havaittavat erot? Näistä esimerkeistä selviää eri lähtökohtia, joiden kannalta kielellistä variaatiota voi tarkastella: Ikä, sijainti, ammatti, sukupuoli, sosiaalinen ryhmä, etninen tausta jne. (Einarsson 2004: 16–17).

Pirkko Nuolijärvi (1988: 73) tiivistääkin, että sosiolingvistinen näkökulma kielentutkimuksessa tarkoittaa sitä, että kieltä ja kielenkäyttöä analysoidessa pyritään huomioimaan myös

sosiaalinen konteksti, jossa kielenkäyttäjät elävät. Moni tutkimusala keskittyy kieleen ja ei ota huomioon kielenkäyttöympäristöä.

Einarsson (2004: 17) käsittelee kielen ja yhteiskunnan vuorovaikutusta kolmella tavalla. Ensimmäiseksi hän katsoo yhteiskuntarakenteen vaikuttavan kielenkäyttöön. Tällöin ihmisten sosiaalinen, alueellinen ja etninen tausta sekä heidän sukupuolensa ovat vaikuttavia tekijöitä.

Toinen näkökulma on se, että kieli vaikuttaa yhteiskuntaan ja sitä voi käyttää vallankäytön välineenä: se, joka hallitsee kielen hyvin, saa valtaa. Se, joka ei kykene ilmaisemaan itseään kielellisesti joutuu käyttämään muita keinoja osoittaakseen mielipiteitään. Tällöin esimerkiksi voi äänestää vaihtoehtoväkeä vaaleissa, jos ei itse usko selviytyvänsä poliittisessa maailmassa (emt. 17).

Kolmanneksi Einarsson mainitsee yhteiskunnan ja kielen tukevan toisiaan, jolloin yhteiskunnallinen vaikuttaminen on samalla kielellistä vaikuttamista – ja sama toisinpäin. Tarkoituksena on ottaa selvää, miten yhteistyö toimii, ja miksi välillä syntyy konflikteja. (Einarsson 2004: 17)

Kielisosiologialla ja sosiolingvistiikalla on omat näkökulmansa kielen ja yhteiskunnan vuorovaikutukseen: Kielisosiologia näkee asioita enemmän sosiologiselta kannalta, eli yhteiskunta valitsee kielen, kun taas sosiolingvistiikka näkee kielen ja yhteiskunnan vuorovaikutuksen lingvistikalta kannalta. Tässä tutkimuksessani käytän termejä samoin kuin Einarsson (2004: 16–17).

3.2 Kielellinen variaatio

Einarsson (2004: 11) määrittelee kielellisen ja sosiaalisen variaation käsitteet siten, että ne käsittelevät kieltä kielen sisällä eli kielen eri sosiaalisia variaatioita. Käsite on samalla yläkäsitteenä kaikenlaiselle kielelliselle variaatiolle. Variaatiot koostuvat paikallisista, sukupuolisista, etnisistä, sosiaalisista ja ikään liittyvistä seikoista. Eri variaatioilla on omat käsitteensä: Jos kyseessä on paikalliset erot, puhutaan murteista, jos puhutaan iällisistä vaihteluista, puhutaan kronolekteistä.

Sekssolektin käsitteen alle kuuluvat sukupuoleen liittyvät erot, kuten miesten ja naisten puhe. Käsitteeseen sosiolekti nivoutuvat sosiaalisten erojen aiheuttamat kielelliset variaatiot, kuten esim. yhteiskuntaluokat (Einarsson 2004: 200).

3.3 Seksiolekti

Paunonen (1982: 64) toteaa, että miesten ja naisten kielen välillä on huomattavia kielellisiä eroja. Hänen mukaansa naisten kieli on monesti luonnehdittu konservatiivisemmaksi ja jopa paremmaksi kuin miesten kieli, jonka taas sanotaan olevan uudistuvampaa tai huonompaa kieltä. Nuolijärvi (1988: 77) lisää vielä sen, että miehet puhuvat hitaammin ja heillä on äänenmurros, joka muuttaa puhekorkeutta, ääntämystä ja jopa kielikykyä.

Näitä kielellisiä eroja pyritään perustelemaan yhteisöllisten näkökohtien kautta: Miesten oletetaan käyttäytyvän oman roolinsa mukaisesti eli eri tavalla kuin naisten ja tämä oletus heijastuu miesten käyttämään kieleen (Paunonen 1982: 64). Perinteisten konventioiden mukaan naisten rooliin on kuulunut miehiä korrektimpi ja siveämpi käytös, joten sen takia heiltä odotetaan parempaa kielenkäyttöä. Nuolijärvi (1988: 82) huomauttaakin, että naiset käyttävät kaikkialla enemmän prestiisimuotoja kuin miehet. Mahdollista siis on, että naiset

ovat statustietoisempia kuin miehet. Tällöin he olisivat taipuvampia omaehtoisesti käyttämään parempaa kieltä ja pyrkisivät antamaan itsestään kielellisesti positiivisen kuvan.

Seksolekti on ainakin osittain ristiriitainen tutkimusten valossa, koska toisaalta naiset mainitaan kielellisesti miehiä konservatiivisemmiksi, toisaalta taas heidän sanotaan pyrkivän yleiskielistämään puhettaan miehiä helpommin. (Paunonen 1982: 65). Näin ollen miesten ja naisten kielestä puhuessa ei tule yleistää liian yksioikoisesti. Lisäksi taustalla on se, että sukupuolten välisiä kielellisiä eroja ei kannata tutkia vain sukupuolieroja tarkastelemalla, vaan mukana pitää olla jotain taustamuuttujia, kuten sosiaaliryhmä. (Nuolijärvi 1988: 77).

3.4 Sosiolekti

Bussman (2002: 608) selvittää, että sosiolekti tarkoittaa kielellistä variaatiota, joka on tyypillistä sosiaaliryhmälle. 1960- ja 1970-luvuilla puhuttiin eri yhteiskuntaluokista ja tuolloin tendenssinä oli tutkia ruotsin puhekielen sosiaalisia ja paikallisia variaatioita (Einarsson 2004: 150–151). Einarsson kuvaa ”luokkayhteiskuntaa” näin:

1. Ihmisillä on varma tieto siitä, että eri yhteiskuntaluokkia on ja he tietävät, mitä nämä luokat ovat. He voivat myös melkoisella varmuudella liittää tietyn ihmisen tiettyyn luokkaan.
2. Tietynlainen luokka edellyttää tietynlaista elämäntapaa.
3. Yhteiselo on luokkakohtaista. Ihmiset ovat oman yhteiskuntaluokkansa ihmisten kanssa enimmäkseen tekemisissä sekä työ- että vapaa-aikana, etenkin vapaa-aikana. (2004: 152.)

Käsitteenä ”luokkayhteiskunta” on tärkeä sosiolektin kannalta, koska se kertoo taustatietoja siitä, miksi esimerkiksi lääkäri ja kirvesmies puhuvat eri tavoin. Tosin nykyaikana ei puhuta eri yhteiskuntaluokista vaan sosiaaliryhmistä. Yhteiskunnan taloudellinen hierarkia vaikuttaa joka tapauksessa ihmisten koulutukseen, ammattiin ja elämäntapaan. Tämä kaikki luonnollisesti vaikuttaa heidän kieleensä. Siksi sosiolektiä kutsutaan myös ”ryhmäkieleksi”

(ruotsiksi *gruppspråk*), koska se koskee eri sosiaaliryhmiä, joilla on oma kielensä. (Bussman 2002: 608; Einarsson 2004: 152.)

3.5 Slangi

Marja Saanilahti ja Kari Nahkola määrittelevät artikkelissaan (2000: 87) slangin seuraavasti:

Slangilla tarkoitetaan puheyhteisön jonkin puhujaryhmän käyttämää, etenkin sanastoltaan ja äännerakenteeltaan puheyhteisön yleisestä kannasta poikkeavaa kielimuotoa.

Slangin voi nähdä oheisen määritelmän valossa yleisen kielenkäytön täydentäjänä tai vastakohtana. Seuraavissa luvuissa käyn tarkemmin läpi slangia kielellisenä ilmiönä.

3.5.1 Kielimuodon taustaa

Ensimmäinen slangina pidettävä kielimuoto Suomessa on Helsingin vanha slang eli stadin slang. Se alkoi syntyä 1800-luvun loppupuolella, mutta muuttui 1930-luvulla yhteiskunnallisten muutosten takia niin voimakkaasti, että alkuperäistä slangia taitavat ihmiset katsovat slangin rappeutuneen silloin (Saanilahti & Nahkola 2000: 92).

Vanha Helsingin slang oli oikeastaan oma, itsenäinen kielimuotonsa eli pidginkieli. Tässä kielessä suomen puhekielen pohjalle alettiin rakentaa ruotsin kielen yleis- ja slangisanoista sanastoa, jota muokattiin suomalaiseseen puhekieleen sopivaksi, mutta johon jätettiin suomenle vieraita ruotsin äännepiirteitä (emt. 93).

Populaarikeskustelussa slangin, murteen ja kielen raja on määrittynyt epäselväksi. Mikäli eri puolilla samaa kielialuetta asuvat ihmiset ymmärtävät toisiaan, he puhuvat saman kielen murteita (Paunonen 2000: 35), mutta jos he eivät saa toistensa puheista selvää, he puhuvat

eri kieliä. Vaikka he ymmärtäisivätkin toisiaan, mutta olisivat eri valtioissa, joilla on omat kirjakielensä, niin silloin kyse on eri kielistä.

Slangin sijoittaminen tähän kielikenttään on oheista karkeaa määrittelyä haasteellisempaa. Esimerkiksi vanha stadin slangi ei ole suomen kielen murre, koska siinä ruotsalaisperäisten sanojen osuus on noin 75 % ja äännekenttään kuuluu mm. vokaalisoinnuttomuutta ja muita piirteitä, jotka eivät ole suomelle tunnusmerkillisiä. Sen sijaan uudempi stadin slangi on tyypillistä nuorisokieltä ja yksi suomen slangeista, mutta ei oma kielensä (Paunonen 2000: 36).

3.5.2 Slangin kielellisiä piirteitä

Antero Niemikorpi (1996: 137) laskee slangin omaksi puhekielen lajikseen sille ominaisen sanaston ja sanontatapojen perusteella. Karttunen (1980: 117) alleviivaa, että on olemassa paljon ammatti-, harraste- ja muita ryhmiä joilla on oma slanginsa. Monesti slangia syntyy juuri suljetuissa yhteisöissä kuten varuskunnissa, laivoilla tai vankiloissa (Saanilahti & Nahkola 2000: 89).

Karttunen (1980: 117) mukaan slangisanoja käytetään tyylillisinä tehokeinoina usein. Lisäksi slangi toimii ryhmäänsä leimaavana kielellisenä tunnusmerkkinä. Kuitenkaan slangi ei ole erillinen kieli tai murre vaan lähinnä arkipuheen joukkoon sijoiteltavien sanojen ryppäs. Sillä ei ole omaa muoto- tai lauseopin säännöstöä, vaan puhuja tuo ne omasta arkipuheestaan. Yleensä slangiksi määritellään tietyn puhujaryhmän sanat ja sanonnat, jotka eivät kuulu yleiskieleen, kansanmurteisiin tai virallisiin ammattikieliin. (Saanilahti & Nahkola 2000: 87–88).

Nykyään käytössä olevissa eri slangeissa on usein sanastolähteinä suomi, ruotsi ja englanti (Saanilahti & Nahkola 2000: 109), joskin ruotsin suosio on vähentynyt. Paunonen (2000:

16) tähdentää, että suureen englannin sanojen määrän kasvuun on syynä etenkin amerikkalaisen nuorisokulttuurin vaikutus.

Slangisanasto uusiutuu nopeasti ja osa sanoista on joko paikallisia tai vain hetkellisiä. Sanastolle on myös tyypillistä uusien ilmausten rakentaminen, keksiminen ja lainaaminen sekä vanhojen slangisanojen tuoreuttaminen. (Saanihahti & Nahkola 2000: 92). Tästä johtuu se, että monet kerätyt slangimateriaalit tuntuvat olevan aina jo eilispäivän sanastoa sisältäviä. Huomioitavaa tosin on, että liian nopea slangisanaston muuntuminen tai vaihtuminen voi alkaa häiritä sujuvaa viestintää. Ylipäänsä sanaston vaihtuvuus liittyy slangin käyttäjäkunnan vaihtuvuuteen, joka taas on kytköksissä käyttäjäkunnan laajuuden kanssa (emt. 109).

Niemikorven (1996: 137) mukaan slangisanoista osa on omaperäistä sanastoa, mutta sitä käytetään normaalikielestä poikkeavassa merkityksessä. Tästä on esimerkkinä sana *posliini*, joka tarkoittaa sekä saviteollisuuden tuotetta että häpykarvatonta sukuelintä (Jussila ym. 1994 s.v. *posliini*). Karttunen (1980: 117) toteaaakin, että on paikoin vaikeaa vetää rajaa slangilmauksien ja kansanomaisten ilmausten välille etenkin sen takia, että joku normaalityylinen sana voi toisessa tilannekontekstissa muuttua slangiksi. Slangilmauksia käytetään myös sen takia, että ne ovat käyttäjälleen kommunikoivampia ja tehokkaampia kuin normaalikieliset ilmaukset (Karttunen 1980: 117).

Osan slangisanoista Niemikorpi (1996: 137) taas näkee olevan lainasanastoa, joka on muokattu enemmän tai vähemmän kieleemme mukaiseksi. Tällainen on sana *feikki* joka juontaa juurensa englannin sanasta *fake*, joka puolestaan tarkoittaa epäaitoa tai väärennöstä. Tässä esimerkisanassa näkyy myös se, että monet slangisanat käyttävät sellaisia konsonanteja (*b*, *g*, *f* ja *d*), joita ei yleispuhekielessä juurikaan ole. Ylipäänsä slangille on tyypillistä runsas lainasanojen käyttö ja sanojen mukauttaminen suomen kieleen. Silti sanoissa pyritään säilyttämään tiettyä vierausastetta, kuten sanassa *feikki* (Saanihahti & Nahkola 2000: 89).

Slangisanoissa esiintyy paljon yleiskielelle vieraita sananalkuisia konsonanttiyhtymiä (emt. 90). Tällainen yhtymä on esimerkiksi sanassa *fritsu*, joka tarkoittaa suudelman imujälkeä kaulassa (Jussila ym. 1994 s.v. *fritsu*). Pelkkä kahdella konsonantilla alkava sana on jo verrattain harvinainen yleiskielessä puhumattakaan siitä, että konsonanttiyhtymänä on *fr*.

Niemikorven mukaan slangisanastoa voi syntyä yhdistettäessä omaan tai vierasperäiseen alkuosaan slangille ominainen johdinaines esim. *-is* tai *-ri*. (*vaihtari*). Slangi-ilmauksilla on hänen (1996: 137–138) mukaansa tendenssinä olla lyhyitä, tosin joskus ne ovat tarkoituksellisen pitkiä ja voivat muodostaa myös useampisanaisia fraaseja, kiertoilmauksia ja kielikuvia (*suuhoito*, *paineenpoistoseura*). Jotkut tällaiset monisanaiset ilmaukset ovat hyvin oivaltavia ja nokkelia metaforisia ilmauksia (Saanihahti & Nahkola 2000: 91). Kursivoitunut esimerkit ovat teoriapohjan mukaisia, mutta omasta materiaalistani koottuja.

3.5.3 Slangi alaryhmän tunnistus- ja kommunikointivälineenä

Omassa yhteisössä on helppo toimia, kun tietää alan slangisanaston. Tästä johtuu myös se, että Saanihahtien ja Nahkolan mukaan slangilla onkin sekä tyylillinen että kielellinen ilmiö. Slangin syntyyn liittyy ainakin jossain määrin se, että puhujat haluavat korostaa keskinäistä yhteenkuuluvuuttaan ja samalla myös erottua muista. (Saanihahti & Nahkola 2000: 88–89).

Tutkimassani materiaalissa viestien kirjoittajat käyttävät esim. slangisanaa *bottom* tai sen lyhennettä *btm* sen sijaan, että hakisivat ”seksuaalisesti alistuvassa (passiivisessa) roolissa olevaa homoseksuaalista miestä” (Tampereen Seta ry 2006). Sana *bottom* on toki suora laina englannista ja se on kielenkäyttäjälle helpompi ja miellyttävämpi valinta kuin suomenkielinen määritelmänsä.

Miellyttävyys ei Hiidenmaan (2003: 98) mukaan ole suoranaisesti kielten erilaisuudessa vaan siinä, että suomalainen vastine haetaan jonkinlaisesta viranomaiskielestä, vaikka eng-

lanninkielinen ilmaus on tuttavallinen ja kuvallinen. Saanilahti ja Nahkola (2000: 89) toteavatkin, että slangi-ilmauksen käyttöä puoltaa se, että se on normaalikielen sanaa lyhyempi ja siten helppokäyttöisempi. *Bottom*-sanan osalta puoltavana tekijänä on lisäksi se, että sanalle ei ole yleiskielistä synonyymia. Sana onkin tyypillinen esimerkki siitä, että englannista tulee uusi sana, jolle ei ole suomenkielistä vastinetta. Jos vastine lopulta keksitään, niin se ei välttämättä päädy käyttöön, koska englanninkielinen sana on jo niin juurtunut joko pienryhmän omaan kieleen tai jopa yleiskäyttöön. (Vuorenmaa 2006: 11).

Monesti seuranhakuilmoituksissa on Holapan mukaan (2004: 59) avainsanoja ja koodeja, jotka on suunnattu rajatuille vastaanottajaryhmille, kuten saman alakulttuuriryhmän edustajille. Voi jopa ajatella, että alakulttuurin slangi toimii ikään kuin porttivahtina alakulttuurin ja valtavirtakulttuurin välillä.

Jos lukija ei ymmärrä yleiskielen paikannimilyhennettä (*Hki*), iän lyhennettä (*31v*), stadin slangia (*skrode*, *kundi*), seksuaalivähemmistön slangia (*top tai bottom/btm*) tai urheiluslangia (*sali*, *treenata*), alla oleva esimerkkiviesti jää kokonaan epäselväksi.

Esim. 5. *HKI. Skrodelle 31v TOP-kundille kookkaan salilla treenaavan BTM-miehen seuraa vaikka heti? Paikka on. 040XXXXXXXX*

~ Helsingistä lihaksikkaalle 31-vuotiaalle seksuaalisesti aktiivisessa roolissa olevalle miehelle kookkaan, kuntosalilla voimailevan, seksuaalisesti passiivisessa roolissa olevan miehen seuraa vaikka heti? Paikka on. 040XXXXXXXX

Jos siis haluamme purkaa esimerkkiviestin selkeyden nimissä edes jonkinlaiselle yleiskieliselle tasolle, joudumme nojaamaan sanakirjamaisiin määrittelyihin. Tällöin viesti muuttuu kovin pitkäksi verrattuna kohderyhmälleen selkeään alkuperäisviestiin. Vastaavasti ryhmän ulkopuoliset voivat ymmärtää viestin tässä puretussa muodossa paremmin.

Sekä miehet että naiset käyttävät slangia, mutta yleensä tytöt alkavat käyttää sitä aiemmin kuin pojat. Aktiivisin slangikausi on tytöillä 14–15 ikävuoden paikkeilla, kun taas pojilla se

on pari vuotta myöhemmin (Saanihahti & Nahkola 2000: 96). Kuitenkin pojat yleensä käyttävät ronskimpaa ja karkeampaa sanastoa kuin tytöt. Sen oletetaan heijastelevan sitä sosiolingvististä konventiota, että miehiltä hyväksytään ylipäättään karkeampaa kielenkäyttöä kuin naisilta. (emt. 100). Toisaalta ronski puhe ei välttämättä ole rohkeutta vaan sillä voidaan peitellä rohkeuden puutetta, koska aroista asioista on vaikea puhua niiden oikeilla nimillä.

3.5.4 Salakielestä keskustelun elävöittämiseen

Karttunen (1980: 117) toteaa, että joidenkin sosiaaliryhmien slangilla on jopa salakielen luonnetta. Yhteiskunta on esimerkiksi hyvin kauan suhtautunut homoseksuaalisuuteen kielteisesti ja pyrkinyt jopa rankaisemaan homoseksuaaleja. Suomessakin homous oli laitonta vuoteen 1971 (Stålström & Nissinen 2005) asti ja se poistettiin tautiluokituksesta vasta vuonna 1981 (Seta ry 2004). Tästä johtuen homoseksuaalit ovat joutuneet toimimaan huomiota herättämättä ja pitkälti omiin verkostoihinsa nojautuen, jolloin heille on kehittynyt oma sosiolektinsa. Päivikki Suojanen (1982: 212) puhuu slangista etnosentrisenä koodina, joka tarkoittaa yhteistä kieltä, joka pyrkii edistämään ryhmän jäsenten yhteenkuuluvuutta ja keskinäistä yhteisymmärrystä.

Salakielisyyttä voi nähdä aineistossani olevissa viesteissä, joissa on pelkästään homokulttuuriin kuuluvaa sanastoa. Nämä sanat käsittelevät seksuaalisen kanssakäymisen rooleja ja ne on määritelty seuraavasti:

Bottom/btm: seksuaalisesti alistuvassa (passiivisessa) roolissa oleva homoseksuaalinen mies; merkinä tästä liina oikeassa takataskussa, vrt. top.

Top: seksuaalisesti aktiivisessa roolissa oleva homoseksuaalinen mies; merkinä liina vasemmassa takataskussa; vrt. bottom (btm)

Versatile: seksuaalisesti vuoroin alistuvassa (passiivisessa), vuoroin aktiivisessa roolissa oleva homoseksuaalinen mies. Vrt. bottom ja top.

Bi: biseksuaali, eli ihminen joka tuntee seksuaalista ja/tai tunnepohjaista vetovoimaa molempiin sukupuoliin. (Tampereen Seta ry 2006.)

Muita syitä slangisanojen käyttöön on monenlaisia. Saanilahti ja Nahkola (2000: 102–104) ovat tutkineet koululaisslangia ja he näkevät kolme yleisintä päämotiivia slangin käytölle. Ensimmäisenä ryhmänä ovat viestinnälliset syyt, johon kuuluu se, että slangisanojen käyttö helpottaa keskinäisviestintää. Toisena ryhmänä ovat tyylisyyt; slangia käytetään, koska slangisanat koetaan hausemmiksi ja mukavammiksi kuin kirjakielen sanat. Kolmas syyryhmä on se, että oikeastaan mitään varsinaista motiivia ei ole, mutta slangisanat tulevat automaattisesti puheeseen – ne ovat tapa, jolle ei voi mitään. Slangisanojen avulla myös luodaan yhteishenkeä ja omaksutaan suhtautumistapoja siihen ryhmään, jossa slangia käytetään. Saanilahti ja Nahkola tiivistävät slangin käytön seuraavasti:

Slangia käyttävä (yleensä kielenulkoisin kriteerein määriteltävissä oleva) puhujaryhmä korvaa tyyliltään suhteellisen vapaissa (ryhmän keskinäisissä) puhetilanteissa normaalikielen sanoja, varsinkin substantiiveja, slangisanoilla, jotka poikkeavat joko (määrätavoin) äänneasultaan tai sitten merkitykseltään normaalikielen sanoista. (Saanilahti & Nahkola 2000: 111.)

Paunonen (2000: 32) toteaa, että slangisanasto heijastelee aina käyttäjiensä elämänpiiriä ja myös muotivirtauksia. Sanaston kestoosioita ovat hänen mukaansa tytöt ja naiset, pojat ja miehet, tyhmä tai ikävä, hauska tai mukava, seksuaalisuus, alkoholi sekä humalassa olominen, raha, poliisi, maalaiset sekä harmittaminen ja selkään antaminen.

Paunosen tutkimassa stadin slangissa esimerkiksi tyttöä ja naista tarkoittavia nimityksiä on ollut kolmattasataa (emt. 33). Pienehkö osa sanoista on neutraaleja, osalla on muita merkityksiä ja konnotaatioita. Edelleen näistä sanoista osa on ollut lyhytikäisiä tai tilapäisluonteisia. Tarkastelen tutkimukseni slangianalyysiosiossa tarkemmin sitä, mitä asioita ja aihepiirejä sekä hetero- että homoseksuaalien miesten viestien seksuaalilingissa yleensä käsitellään.

3.5.5 Seksuaalislangi

Seksuaalislangilla tarkoitetaan sitä slangisanastoa, joka käsittelee seksuaalista kanssakäymistä, sukupuolia tai sukupuolielimiä. On silti syytä huomata, että vaikka seksuaalislangi on varsin suosittua, on aihetta silti tutkittu kovin vähän. Syitä seksuaalislangin käyttöön on useita. Seksuaalislangista oivan sanakirjan tehneet Jussila ja Länsimäki (1994: VI) tiivistävät keskeisimmän syyn seuraavasti:

Seksuaalisuus (...) sekä ympäröi meitä ulkoapäin että pyrkii ulos sisältämme. Torjuttu seksuaalisuus ei ole aiheemme kannalta yhdentekevä: juuri se synnyttää tarpeen keksiä tapoja kiertää aroiksi, häpeällisiksi tai jopa synnillisiksi koettuja ilmauksia.

Tästä johtuu se, että seksuaalislangi sisältää aivan tavallisia suomen kielen sanoja, jotka saavat merkityksensä vasta kulloisessakin kontekstissaan. Ongelmana onkin se, että miten pystyä ilmaisemaan seksuaaliasioita siten, että ketään ei loukata, mutta viesti on ymmärrettävissä (emt. VI).

Seksuaalislangin käytölle on kysyntää, koska Varis (1998: 159) on kartoittanut, että 11,7 % hänen tutkimukseensa osallistuneista vastaajista pitää seksistä puhumista erittäin kiusallisenä aihealueena. Hieman kiusalliseksi sen kokee 37,7 %. Kiusallisuusaste oletettavasti lisää kiertoilmausten käyttöä. Varis (emt. 160) mieltää vastausten perusteella seksistä puhumisen tabuksi, kielletyksi asiaksi. Tästä seuraa Variksen (emt. 169) mukaan se, että seksuaalisuus on yksi tuotteliaimpia uusien kiertoilmausten aihealueita koko eurooppalaisessa kulttuurissa.

Useasti käytetään neutraaleja yleissanoja, kuten *antaa*, *olla*, *panna*, joilla on laaja seksuaalisävytteinen käyttöalansa. Tyypillistä on myös käyttää pronomineja, joilla viitataan aikuisten seksuaalisuustietoon ja käsitykseen puhuttavan asian perimmäisestä sisällöstä. Tällä tavoin toimivat esimerkiksi pronominit *se* ja *ne*, joilla voidaan tarkoittaa sukupuolielimiä, rintoja, kuukautisia, takapuolta, yhdyntää ja prostituutiota. (emt. VII).

Sukupuolielimet ovat useimmiten sanallisen kaunistelun kohteena. Niihin voi kahdenkeskissä tilanteessa viitata pronomineilla, jolloin pronomineilla on selvät korrelaattinsa, joihin viitataan kielellisesti tai ruumiinkielellä. Pronomineja käytetään myös, vaikka korrelaattia ei olisikaan edeltävässä tekstissä. Tällöin se pitää arvata asiayhteyden perusteella (Jussila & Länsimäki 1994: VII).

Toisinaan seksuaalimaiheisiin viitataan huumorin avulla. Varis (1998: 168) näkee tämän kohteliaisuusstrategiaksi, jolla pyritään eliminoimaan mahdollisia tabujen aikaansaamia häiriötekijöitä. Humoristisesti voidaan puhua esimerkiksi peniksestä *jakarina*, *sukkanauhakäärmeenä* tai jopa *jormana*. Tällöin slangin ja eufemismien avulla vältetään alkuperäisen sanan aikaansaamaa kiusallisuutta.

Kulick (2000: 252) huomioi, että homoseksuaalislängistä on harhaanjohtavaa puhua, koska ei ole olemassa yhtä homogeenistä ei-heteroiden yhteisöä, jolla olisi yhteinen kulttuuri, arvot tai kokemukset. Näin ollen ei voi olla mitään tiettyä homoseksuaalien yhteistä kieltäkään, mutta esimerkiksi homoseksuaalien seksuaalislängi sisältää sanastoa, joka on levinnyt laajasti.

Erotiikkasanastossa on paljon ilmauksia, joissa kuvataan rakkautta tai intohimoa esimerkiksi fysiikasta peräisin olevilla termeillä. Tällainen on esimerkiksi *kuuma*. Myös lainoja biologian sanaston puolelta esiintyy, kuten sanat *kiima* ja *narttu*. Jussila ja Länsimäki (1994: IX) toteavat, että tunnetusti runsas humalaa koskeva slangisanastomme on pieni verrattuna lukemattomiin suomen seksuaalisävyisiin slangi-ilmauksiin.

Seksuaalislängin suuri suosio johtaa siihen, että ihmisille tulee tarve luoda uutta sanastoa vanhojen (kierto)ilmausten käydessä liian tutuiksi ja ohutverhoisiksi. Tärkeää on, että epäsuoruudesta huolimatta viestien sisällöt toivotaan ymmärrettäviksi sanoman dekodeauksessa (Varis 1998: 169). Eriskummalliseksi asian tekee Variksen (emt. 169) mainitsema kier-

toilmauksen paradoksi – kuuntelija yhdistää kiertelevät lausumat intiimeihin asioihin, hänen tulee silti teeskennellä, ettei olisikaan huomannut vihjattuja piilomerkityksiä.

4 MIEHET SEURANHAKIJOINA

Käyn läpi ensin yleistä kielenkäyttöä tutkimissani tekstiviestichateissa ja sen jälkeen puin kummastakin chatista niiden seksuaalislangia. Esitän lukujen lopussa yhteenvetoja ja tulintoja, jotka sitten kokoan yhteen luvussa 5.

4.1 Yleinen seuranhakuchatin kieli

Sekä homo- että heteroseksuaalien viesteissä on paljon tunnusmerkillisiä slangipiirteitä, jotka toistuvat molemmissa chateissa. Tämä tarkoittaa sellaista slangia, joka viittaa esimerkiksi tekstiviestien kirjoittamiseen tai kehotukseen joko kirjoittaa tai soittaa. Lasken tähän luokkaan kuuluvaksi myös tietyt toistuvat piirteet hetero- ja homoseksuaaliviestien kielessä.

4.1.1 Hetero- ja homoseksuaalimpiesten seuranhaun lajit

Tarkastelen seuraavassa sitä, millaista seuraa heteroseksuaalimiehet Se Oikea -chatista ja homoseksuaalimiehet Gay-chatista hakevat itselleen. Joissain viesteissä haetaan esimerkiksi kahdenlaista seuraa, joten olen molemmat laskenut omiin kohtiinsa taulukkoon 1.

Taulukko 1. Heteroseksuaalimpiesten seuranhaun lajit.

Seuranhaun lajit	Lukumäärä
naisseura	35
seksiseura	25
salaseura	11
viesti- tai juttuseura	10
tositarkoitus	6
pubi- tai muu illanviettoseuraa	5
s/m-seura	5
mp-ajeluseura	2
kuvanvaihto	2
etelänmatka	2
seikkailuseura	2
asunnon jakaminen	1
puhelinseksi	1
Yhteensä	107

Yleisimmin heteroseksuaalimiehet hakevat *naisseuraa*, jonka voi ajatella toimivan yläkäsittenä kaikille muille seuranhaun lajeille. *Naisseuraa* haetaan yhteensä 35 eri viestissä, kun taas seuraavaksi suosituinta, *seksiseuraa* halutaan 25 viestissä.

Osa vain pari kertaa mainituista seuranhaun ominaisuuksista selittyy sillä, että ne on poimittu viesteistä, jotka esiintyvät kaksi kertaa joko täysin tai osittain samanlaisina viestien keruuajana. Esimerkiksi *mp-ajeluseuraa* eli moottoripyöräajeluseuraa etsi vain yksi mies, mutta hän lähetti kaksi lähes samanlaista viestiä.

Vastaavasti Gay-chatin homoseksuaalimiehet haluavat seuraavanlaista seuraa:

Taulukko 2. Homoseksuaalimpiesten seuranhaun lajit.

Seuranhaun lajit	lukumäärä
seksiseura ja ryhmäseksi	65
miesseura	40
puhelin- tai tekstiviestiseksi seura	16
s/m-seura, alistuminen	8
transseksuaali/-vestiitti	8
kuvien ja videoiden vaihto	7
ekshibitionismi	4
poikaystävä	3
salaseura	3
puhelu- tai viestiseura	2
ajelu- tai ajokaveri	2
hieronta	2
Yhteensä	162

Eniten Gay-chatissa on haettu seuraa joko kahden tai useamman henkilön väliseen seksuaaliaktiin. Näitä viestejä on yhteensä 65 kappaletta. Gay-chat näyttäytyy varsin seksuaalisävytteisenä, vaikka *miesseura* onkin seuraavaksi eniten mainittu seuranhaun laji, eikä siitä käy eksplisiittisesti ilmi se, viittaako se seksuaaliseen kanssakäymiseen vai esim. elämänkumppanin hakemiseen.

Osassa viesteistä ei ole määritelty seuranhaun lajia muuten kuin vain kertomalla, että hakija haluaa *seuraa*. Sen sijaan selkeämmin on kerrottu, mikäli seuralaista halutaan *puhelinseksiin*, *sadomasokismiin* tai itsensä paljastelemiseen eli *ekshibitionismiin*. Sekin on mainittu selkeästi, että seitsemässä viestissä haetaan *transseksuaalin* tai *-vestiitin* seuraa.

Miessseuran jäädessä sisällöltään tulkinnanvaraiseksi oikeastaan ainoa pitkäaikaiseen ihmissuhteeseen viittaava hakutoive on *poikaystävän* etsiminen. Toisaalta jotkut hakulajit voivat sisältää auki kirjoittamattoman toiveen mahdollisen suhteen pitkäaikaisuudesta, mutta kieli-tieteen keinoin asian todentaminen on vaikeaa. Vastaavasti Se Oikea -chatin viesteissä sekä

naisseura että *tositarkoitus* voivat viitata pitkäaikaiseen suhteeseen, mutta ne voivat lisäksi olla seksiseuran kiertoilmauksia (Jussila ym. 1994 s.v. *tosi*.)

Olen koonnut oheen taulukon 3, jossa näkyvät useimmin seuranhakuun liittyvät sanat ja niiden toistuvuus analysoimissani hetero- ja homoseksuaalimpiesten lähettämässä viesteissä.

Taulukko 3. Miesten seuranhakusanasto.

Seuranhaun sana	Se Oikea	Gay
Vapaa	18	2
Salainen, salakiva, salarakas	10	3
Varattu	9	0
Tositarkoitus	6	0
Seikkailu, seikkailunhalu	4	0
Sinkku, poikamies	7	0
Yksinhuoltaja	3	0
Yhteensä	57	5

Seuranhaun sanasto on koonnin perusteella huomattavasti yleisemmin esiintyvää heteroseksuaalien chatissa kuin Gay-chatissa. Kenties syynä on se, että sanasto ilmentää heteroseksuaalisia konventioita ja ei sen takia sovellu homoseksuaalien kielenkäyttöön ja kulttuuriin kovin hyvin.

Heteroseksuaalimpiesten hakuilmoituksissa on yhteensä viidessä sana *tositarkoituksella*, neljässä sana *seikkailu*, kymmenessä sana *salainen* ja kahdeksassa sana *varattu*. Laskin mukaan myös näiden sanojen eri johdokset ja muodot.

Tosi-etuliite on ”sukupuolilyhdyntää tai vakinaista partneria tarkoittavissa yhteyksissä.” (Jussila ym. 1994 s.v. *tosi*) Voimme siis tulkita, että *tositarkoituksella* tarkoittaa joko seksi- tai vakipartneria koskevaa seuranhakua. Pidän huomionarvoisena sitä, että sekaannusta ai-

heuttavaa on se, että samalla sanalla haetaan sekä (satunnaista) seksikumppania että vakituista elämäikumppania.

Seikkailu puolestaan tarkoittaa ihmissuhteiden osalta seuraavaa: ”(tilapäinen) seksisuhde; eroottinen leikkittely.” (Jussila ym. 1994 s.v. *seikkailu*). Kyse on siis tilapäisestä seksisuhteesta, josta ei halutakaan mitään pysyvämpää.

Salainen on seuranhakuilmoituksissa yleinen sana, joka tarkoittaa ”arkaluonteisuuden, seksuaalisuuden vuoksi salassa pidettyä” (Jussila ym. 1994 s.v. *salainen*). Käytännössä monet *salasuhteen* hakijat ovat myös *varattuja* eli vakituksessa parisuhteessa olevia. *Varattujen* joukkoon lasken myös viestittäjän, joka kertoo olevansa *kylmässä liitossa*.

Muita yleisiä seuranhakuun liittyviä sanoja chat-viesteissä ovat *vapaa* ja *sinkku*. Näistä ensimmäinen esiintyy heteroseksuaalimpien lähettämässä viesteissä 16 kertaa ja jälkimmäinen kolme kertaa. *Vapaa* on *varatun* vastakohta eli ihminen, joka ei ole parisuhteessa. Samaa tarkoittaa myös sana *sinkku*. Myös *poikamies* kuuluu tähän vapaiden (mies)henkilöiden kategoriaan.

Yh eli yksinhuoltaja esiintyy heteroseksuaalimpien kirjoittamana yhteensä kolme kertaa tekstiviestichatissa. Yleensä viesteissä mainitaan yksinhuoltajuus sen takia, että viestittäjät haluavat esimerkiksi kertoa, saako viestiin vastaajalla olla lapsia.

Kummankin chatin viesteissä nais- tai miesseura ja seksiseura ovat kärkikaksikossa. Sen sijaan esimerkiksi puhelinseksi on Gay-chatin viesteissä kolmanneksi yleisin seuranhaku-muoto, kun taas heteroseksuaalimiehet hakevat sitä vain yhdessä viestissä. Kuitenkaan seuranhakulajeista ei voi kovin suuria johtopäätöksiä tehdä vaan pikemminkin todeta, että ne ovat osittain samanlaiset. Chattien hahmottamiseksi onkin syytä tutkailla viestien muita ominaisuuksia.

4.1.2 Yhteydenottotapojen kertominen

Hyvin useassa viestissä kerrotaan, millä tavalla lähettäjä toivoo ihmisten ottavan häneen yhteyttä. Moni viestien lähettäjä tuo ilmi toivomansa vastaamistavan, joka useasti on tekstiviesti, koska kynnys yhteydenottoon tekstiviestitse on Kopomaan (2000: 58) mukaan matalampi kuin puhelimitse. Hän toteaaakin tekstiviestin olevan vaihtoehto puhumiselle tai sen pakolle. Sen takia tekstiviestejä käytetään tutustumisyhteyksessä tapaamishdotuksen tekemiseen. (emt. 58).

Se Oikea -chatin puolella chatin rakenne ja puhelinnumeroiden julkaisemattomuus vaikuttavat siihen, että ensimmäinen yhteydenottotapa on tekstiviesti. Gay-chatin puolella viestin lähettäjä useimmiten liittää viestiinsä oman puhelinnumeron ja kertoo sitten, millä tavalla häntä tulee lähestyä.

Yleisintä on käyttää tekstiviestistä tai tekstiviestittelystä lyhennettä *txt*. Tämä lyhenne esiintyy heteroseksuaalimpiesten kirjoittamana 21 kertaa ja homoseksuaalien kirjoittamana peräti 52 kertaa. Muita samaan asiaan viittaavia lyhenteitä ja slangisanoja ovat *tekst.*, *tekstaa*, *tex*, *text*, *txs*, ja *textaa*. Näitä sanoja käytetään heteroseksuaalipuolella kymmenen kertaa ja homoseksuaalichatissa 22 kertaa.

Toinen yhteydenottotapa on soittaminen, johon viitataan lyhenteellä *puh*. Tämä viittaa puheluihin, joita osa viestittäjistä haluaa. Heteroseksuaalipuolella viidessä viestissä käytetään lyhennettä *puh*, kun taas homoseksuaalien puolella samaa lyhennettä käytetään 19 kertaa. Monesti lyhenne *puh* saa vielä s-kirjaimen peräänsä, jolloin se on muodossa *puhs*. Toisinaan esiintyy myös muotoa *puhkiva*. Nämä ovat lyhenteitä tai mukaelmia slangisanasta *puhelinseksi*, joka tarkoittaa erään määritelmän mukaan seksiaiheiden kuuntelua seksipalvelunumeroista. (Jussila ym. 1994 s.v. *puhelinseksi*). Uskon tässä tapauksessa *puhelinseksin* olevan tavallisten ihmisten normaalihintaista puhelimesta tapahtuvaa erotiikkaa. Asian tarkempi määrittely ei tässä yhteydessä ole tarpeellistakaan.

Kolmantena yhteydenottotapana ovat multimedia- eli *MMS*-viestit. Nämä ovat viestejä, jotka sisältävät kuvaa, ääntä ja videoita. (Nokia 2006). Kyseessä on tavallaan tekstiviestien kehittynyt muoto, koska niissä multimedia korvaa pelkän tekstin. *MMS*-viestejä haluaa tai tarjoaa yhteensä viisi homo- ja heteroseksuaalimiestä.

4.1.3 Iän, sukupuolen ja asuinpaikan ilmoittaminen viesteissä

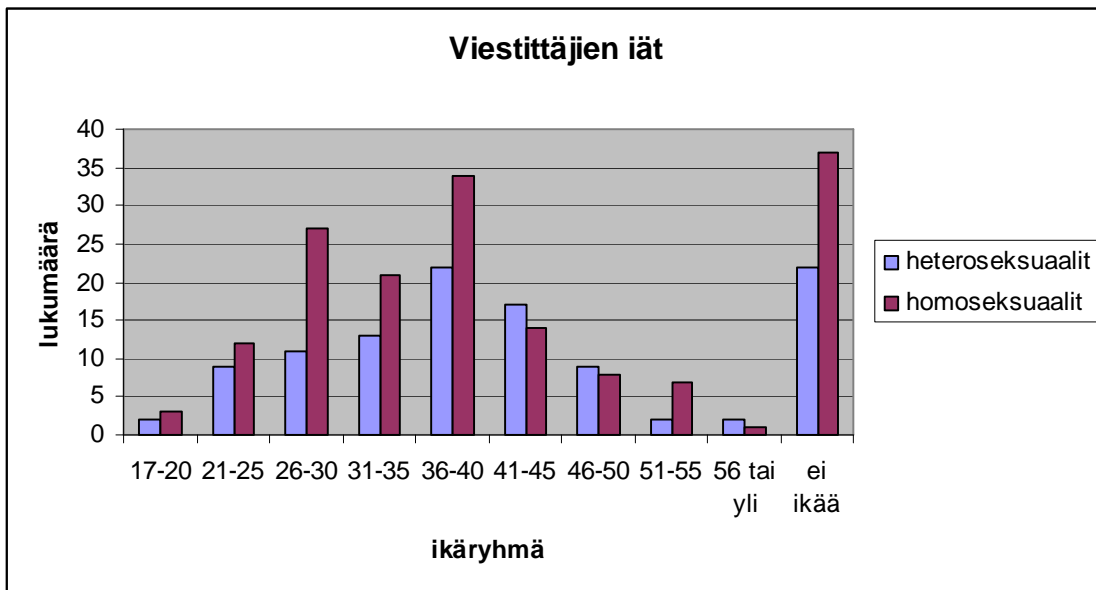
Sekä Gay-chatin että Se Oikea -chatin viesteissä on selkeästi oma koodistonsa ihmisen iän, sukupuolen ja asuinpaikan ilmoittamiselle. Uskon, että tärkeänä osana tämän koodiston kehittämisessä on viestien rajoitettu pituus.

Hyvin yleistä on, että sukupuoli ilmaistaan yhdellä kirjaimella, jolloin mies on *m* ja nainen *n*. Toisinaan viestissä voi olla vielä biseksuaalisuutta osoittava *bi*-liite joko sukupuolta osoittavan kirjaimen perässä tai sitä ennen.

Ikä kerrotaan useasti sukupuolikirjaimen yhteydessä joko pelkkänä numeroparina ennen tai jälkeen kirjaimen tai siten, että siihen lisätään vuosia ilmaiseva *v*-kirjain iän jälkeen. Toisinaan esiintyy myös variantti *w* *v*-kirjaimen paikalla.

Joissain viesteissä ikä kerrotaan kirjaimin joko kokonaan tai osin. Tällaisia tapauksia Gay-chatin ja Se Oikea -chatin viesteissä ovat muun muassa *kakskybä*, *40.nen* sekä *4kypä*. Olettavasti keskimmaisella tarkoitetaan puhekielistä sanaa ”nelikymppinen”. Tällaisilla iänmerkkintätavoilla pyritään implikoimaan nuorekkuutta tai leikkimielisyyttä. Joissain viesteissä ikä ilmaistaan vain numeroina. Toisinaan viestittäjän ikä ilmaistaan esim. muodossa *vm-76*. Tällöin puhutaan – kuten autoista – vuosimallista.

Kuvion 1 olen tehnyt sekä homo- että heteroseksuaalien miesten ikäjakaumasta. Kohta ”ei ikää” tarkoittaa niitä viestejä, joista ei selvästi käy viestittäjän ikä ilmi tai joissa se on mainittu pyöreästi esimerkiksi muodossa *noin nelikymppinen*.

Kuvio 1. Viestittäjien ikäjakauma.

Heteroseksuaalimpiesten lähettämiä viestejä on tutkittavassa materiaalissa yhteensä 109 kappaletta ja homoseksuaalien viestejä 171. Ikäjakauman valossa suurin osa viestittäjistä on yli 20-vuotiaita mutta alle 55-vuotiaita. Silti viestittäjiä on alaikäisistä aina 60-vuotiaisiin asti. Ikä onkin yksi taustamuuttuja, jossa on eniten variaatiota.

Asuinpaikka ilmaistaan chat-viesteissä usein joko kertomalla alueen suuntanumero tai puhumalla kaupungista, kaupunginosasta tai ylipäänsä siitä alueesta, jolta seuraa toivotaan löytyvän. Monesti kaupungin tai kunnan nimi kerrotaan joko kokonaan tai siitä käytetään yleisesti vakiintunutta kirjainlyhennettä. Tällaiset lyhenteet eivät tuota ymmärrysvaikeuksia, mikäli kyseessä on vakiintunut, tunnetun paikan lyhenne. Sen sijaan Gay-chatin vies-

teissä on myös harvinaisempia lyhenteitä, kuten esim. *Sln.*, *Hpj.*, *Ksnk.* Näiden oletan tarkoittavan Savonlinnaa, Haapajokea ja Kuusankoskea. Lisäksi eräässä viestissä mainitaan slangilyhenne *Tiksi*, joka tarkoittaa Vantaan Tikkurilaa.

Yleensä suuntanumeron jälkeen mainitaan vielä, että kyseessä on joko *alue* tai *area*. Yhteistä molemmille on se, että niistä käytetään lyhennettä *a.* Joissain viesteissä käytetään vain pelkkää suuntanumeroa.

Esim. 6. Olisko täällä enkeliä..tai jotain sinnepäin, kunhan on naispuolinen. Viestiä odottaa *m40/015a*

Heteroseksuaaliviestien puolelta oiva esimerkki iän, sukupuolen ja asuinpaikan tunnuksien käytöstä on ohessa. Viestittäjä on 40-vuotias mieshenkilö Itä-Suomen alueelta, mutta hän on ilmaissut nämä tiedot ainoastaan kahdeksan merkin avulla *m40/015a*.

Usein seuranhaun paikka ilmaistaan edellä mainitsemillani tavoilla. Verrattain yleistä on se, että kohteeksi käyvät myös paikkakunnan ympärillä olevat alueet. Tätä ilmaistaan sanomalla suuntanumeron tai paikkakunnan nimen ohessa *ymp.* tai *ym.* Toisinaan seuranhaun rajat ilmaistaan siten, että paikkakunnan nimen jälkeen mainitaan esim. *+100km*. Tämä tarkoittaa sitä, että hyväksyttävä alue on sadan kilometrin sisällä mainitusta paikasta.

4.1.3.1 Heteroseksuaalien sukupuolisanasto

Taulukkoon 4 olen koonnut heteroseksuaalimpiesten lähettämistä viesteistä kaikki naissukupuoleen viittaavat sanat. Hyvin mielenkiintoinen havainto on se, että sana *nainen* ja sen kaikki taivutusmuodot ovat suorastaan dominoivan ylivoimaisia 97 käyttökerrallaan. Muita naiseen viittaavia sanoja on käytetty viesteissä yhteensä vain 19 kertaa.

Taulukko 4. Naiseen viittaavia sanoja heteroseksuaalimpiesten viesteissä.

Naiseen viittaava sana	Lukumäärä (kpl)
nainen	97
neito, neiti	5
tyttö, tyyppi	4
n	3
rouva, lady	3
naaras	1
gimma	1
enkeli	1
kaunokainen	1
Yhteensä	116

Sanan *nainen* murskaavaa ylivoimaisuutta voi selittää se, että sana on sopivan neutraali ja sopii moneen käyttöyhteyteen, koska sen oheen voi liittää vielä tarkenteita (esim. *xl-nainen* tai *dominoiva nainen*). Toisaalta *nainen* on sanana varsin vapaa erilaisista konnotaatioista.

Sanat *gimma*, *neito*, *neiti*, *tyttö* ja *typpi* viittaavat nuoreen (sekä koskemattomaan) naishenkilöön (Jussila ym. 1994 s.v. *gimma*, *neito*, *neiti*, *tyttö*, *typpi*). Nykysuomen sanakirja katsoo, että *tyttö* tai *typpi* tarkoittaa sukukypsytöntä naishenkilöä, pojan vastakohtaa tai vastavasti toverillista nimitystä (NS s.v. *tyttö*). *Neidon* ja *neidin* osalta sanakirja ei paljon tee eroa, paitsi *neito* on ylätyylinen nuoren, naimattoman naisen sana (NS s.v. *neito*), kun taas *neiti* tarkoittaa nuorta impeä tai nuorta tyttöä (NS s.v. *neiti*).

Sen sijaan sanat *rouva* ja *lady* viittaavat enemmän aikuiseen, selvästi edellisiä vanhempaan naiseen. *Rouva* tarkoittaaakin Nykysuomen sanakirjan mukaan naimisissa olevaa tai ollutta naista tai vanhahkoa naishenkilöä (NS s.v. *rouva*). *Lady* tarkoittaa englantilaista aatellisnaista, yleensä hienoa, sivistynyttä naista tai aatelmiehen puolisoa tai tytärtä (NS s.v. *lady*). Se ei suoranaisesti implikoi henkilön ikää.

Yhdessä viestissä esiintyy naista tarkoittavana sanana *naaras*, joka on sekä yksilö, jossa munasolut syntyvät että halventava sana naisesta sukupuoliolentona (NS s.v. *naaras*). Nykysuomen sanakirjan mukaan sanalla on siis negatiivinen konnotaatio.

Kaunokainen ja *enkeli* sisältävät selvän latauksen siitä, että ihmisen, jota noilla sanoilla kutsutaan, tulee olla kaunis ja henkiolennon oloinen, hyvä ja lempeä ihminen. Molemmat ovat sanoja, jotka Nykysuomen sanakirja katsoo olevan selvästi naiseen viittaavia – *kaunokainen* tarkoittaa nuorta neitoa (NS s.v. *kaunokainen*) ja *enkeli* lempeää ja hyvää, kaunista naista (NS s.v. *enkeli*). Kenties sanoilla myös representoidaan oikeaoppista naiseutta: naisen tulee ensisijaisesti olla kaunis ja kiltti.

Heteroseksuaalimpiesten itsestään käyttämät sanat ovat hyvin homogeenisia. Jos laskee yhteen *mies*-sanana ja sen taivutusmuodot, lyhenteen *m* ja *mies*-vartaloiset yhdyssanat, on 112 käytetystä sanasta 103 jo pelkästään näitä sanoja. Muiden *mies*-vartaloisten yhdyssanojen luokka tarkoittaa sanoja *matkamies* (2), *ukkomies*, *työmies*, *herrasmies*, *kielimies*, *palomies* ja *tissifetissimies*.

Taulukko 5. Heteroseksuaalien mieheen viittaavia sanoja.

Sana	lukumäärä
mies	63
m	28
muut mies-vartaloiset yhdyssanat	8
poikamies	4
kundi	4
poju, pojankloppi, poika	3
karpaasi	1
isukki	1
Yhteensä	112

Vain yhdessä viestissä miesviestijä puhuu itsestään *isukkina*. Todennäköistä on, että isyys ei ole ensimmäinen asia, jonka kautta itseään määritellään seuranhakuviesteissä. Toisaalta isyys kuitenkin on merkittävä asia ihmisen elämässä. Kenties isyys on silti liian henkilökohtainen asia mainittavaksi, tekstiviestiseuranhaun sosiolektiin ei näy kuuluvan vanhemmuustaustamuuttujan kertominen.

Karpaasi tarkoittaa isoa, rotevaa miestä (Nurmi ym. s.v. *karpaasi*). Ainoassa viestissä, jossa sana esiintyy, seuranhakija pyytää, että *kaunokainen lähtisi parille komean karpaasin kanssa*. Syytä sanan käyttöön ei voi kielellisin keinoin päätellä, mutta kyseessä voi myös olla alkusoinnun käyttö tehokeinona.

Selkeästi on havaittavissa se, että Se Oikea -chatin heteroseksuaaliviesteissä miehet ovat miehiä ja naiset naisia. Sanat ovat selkeän ylivoimaisia muiden joko miestä tai naista tarkoittavien sanojen joukossa. Voi ajatella, että heteroseksuaalien seuranhaussa ei tarvitse korostaa erilaisia seksuaali- tai muita rooleja sukupuolisanaston avulla. Toisaalta mahdollista on, että sanavalinnoilla ei haluta rajata pois tiettyjä ihmisiä, joten sen takia chatissa käytetään mahdollisimman neutraaleja sanoja toisesta sukupuolesta.

4.1.3.2 Homoseksuaalien sukupuolisanasto

Miessukupuoleen viitataan useilla eri sanoilla Gay-chatin viesteissä. Yhteensä miehuuteen viittaavia sanoja on 253 kappaletta 171 viestissä. Havaittavissa on, että miessanasto on hyvin keskeisessä osassa Gay-chatin viestien sisällöissä.

Taulukko 6. Homoseksuaalien mieheen viittaavia sanoja.

Sana	Lukumäärä
m	69
mies	62
kundi	54
kaveri	25
poika	13
ukkomies	6
jätkä	6
poitsu	5
uros	4
poju	3
setä	2
sälli	2
jäbä	1
jannu	1
yhteensä	253

Useimmin miehuudesta käytetty sana on *mies*, joka esiintyy viesteissä peräti 62 kertaa, mutta useimmin miehuuteen viitataan kirjaimella *m*, joka on 69 kertaa viesteissä sanan *mies* lyhenteenä. Kirjainlyhenteen *m* esiintyvyys on suurta ainakin osittain sen takia, että monessa viestissä on otsikkoakronyymi *m+m* tai joku sen variaatioista.

Kundi on erään määritelmän mukaan poikaystävä, -heila. (Jussila ym. 1994 s.v. *kundi*). Toisaalta se tarkoittaa myös toveria, poikaa tai asiakasta (NS s.v. *kundi*). Sana on tavattoman yleinen Gay-chatin viesteissä, sillä se esiintyy yhteensä 54 kertaa tutkittuna ajankohtana. *Kundi* viittaa Mantilan (1998: 20) mukaan nuoreen mieheen ja on konnotaatioltaan melko

myönteinen. Sen lisäksi se on hänen mukaansa useammin naisen miehestä käyttämä. Hautakangas (1992: 47) toteaaakin, että naiset yleensä käyttävät *kundi*-nimitystä sellaisista miehistä, jotka herättävät mielenkiintoa ja tuntuvat tavoittelemisen arvoisilta.

Muita miehuuteen viittaavia slangisanoja Gay-chatista kerätyissä viesteissä ovat *poju*, *sälli*, *jäbä*, *poitsu*, *jannu*, *setä*, *jätkä*, *ukkomies* tai *ukm*, *poika* ja *kaveri*. Sanan *poika* slangitason määritelmä on ”heila, homopoika; homoseksuaalisessa suhteessa nuorempi partneri.” (Jussila ym. 1994 s.v. *poika*). *Poju* tarkoittaa puolestaan homopoikaa (Jussila ym. 1994 s.v. *poju*), joten tulkitsen sanojen tarkoittavan samaa. *Poitsua* ei seksuaalisanaston slangisanakirja tunne. Nykysuomen sanakirjan mukaan *poika* on tytön vastakohta; mieshenkilö, jolla ei ole vielä sukukypsyyttä. Se voi myös olla miespuolinen lapsi tai iästä riippumatta nuorukainen tai mies (NS s.v. *poika*).

Sanan *kaveri* yleiskielinen määritelmä on ”toveri, kumppani” tai miehestä puhuttaessa ”heppu, tyyppi” (NS s.v. *kaveri*), kun taas seksuaalilingissa se tarkoittaa joko mielitiettyä, penistä tai homoseksuaalista partneria (Jussila ym. 1994 s.v. *kaveri*).

Jannu määritellään yleensä nuoreksi mieheksi tai pojaksi ja *jäbä* joko nuoreksi tai vanhaksi mieheksi. (Paunonen 2000 s.v. *jannu*, *jäbä*). Tässä yhteydessä oletan molempien tarkoittavan nuorehkoa mieshenkilöä, koska toisen sanan käyttäjä sanoo olevansa noin 20-vuotias ja toisen 28-vuotias.

Sällin tulkitsen tarkoittavan miehekästä, ronskia miestä. Nykysuomen sanakirjan mukaan sana tarkoittaa hampuusia, jätkää tai yleisesti miestä tai poikaa (NS s.v. *sälli*). *Jätkä* voi tarkoittaa suunnilleen samaa tai vaihtoehtoisesti nuorta tai nuorehkoa miestä niin kuin *jäbä*. Toki *jätkä* tarkoittaa vielä tilapäistyömiestä tai kuljeskelevaa työmiestä (NS s.v. *jätkä*),

Setä on yleiskielessä isän veljeä tarkoittava sana, lasten käyttämä nimitys tai puhuttelusana aikuisesta mieshenkilöstä tai yleinen puhuttelusana mieshenkilöstä, jonka kanssa ollaan lähempiä tuttavuuksia. (NS s.v. *setä*). Se siis selvästi viittaa varttuneeseen mieheen.

Väitän, että varsin suurella mieheen viittaavien sanojen määrällä on selkeä syynsä. Lasken selkeästi nuorta miestä tarkoittaviksi sanoiksi sanat *jannu*, *jäbä*, *jätkä*, *poju*, *poitsu*, *poika* ja *kundi*. Vastaavasti selkeästi vanhempia miehiä tarkoittavia sanoja ovat *ukkomies* ja *setä*. Toisaalta myös *mies* tarkoittaa sukukypsää naisen vastakohtaa (NS s.v. *mies*).

Gay-chatissa on myös käytetty miessanoja, jotka eivät sisällä ikäkonnotaatiota. Näitä sanoja ovat *kaveri*, *uros* ja *sälli*. Iän ilmaiseminen sanavalinnalla tuntuu olevan tärkeää, sen verran selkeä jako on sanoilla, jotka tarkoittavat joko nuorta tai vanhaa miestä. Mantila (1998: 20) toteaaakin, että *kaveri* on sana, joka on miesmerkityksinen, laajalevikkoinen, mutta ei viittaa mihinkään erityisominaisuuteen. Se on lisäksi positiivinen nimitys, jota käyttävät etenkin miehet toisista miehistä myönteiseen sävyyn puhuessaan. (emt. 20).

Toisaalta sanavalinnoilla voidaan tuoda esille mielikuvia siitä, millaisen hahmon lähettäjä toivoo omaan seuranhakuviesteensä vastaavan. Uskon, että *sälli* tai *uros* tarkoittavat selkeästi maskuliinisempaa hahmoa kuin *poju* tai *jäbä*. Kenties sanoilla halutaan implikoida seksuaalirooleja tai – stereotyyppioita ja niiden mukaista käyttäytymistä.

4.1.4 Oman koon ilmoittaminen

Etenkin Gay-chatin puolella varsin useissa viesteissä esiintyy numerosarjoja, joiden tarkoituksena on ilmaista viestittäjän ulkoisia mittoja. Useimmiten mittoista kerrotaan pituus, paino ja siittimen pituus, vaikka mittayksiköitä ei yleensä merkitäkään. Mitat erotetaan toisistaan joko kauttaviivalla, asteriskilla tai muulla sopivalla erotusmerkillä.

Esim. 6. Riihimäki Hyvinkää alueelta 31v komea 192/95/20 posliini kundi vailla
top/btm seuraa txt 041XXXXXXXX

Gay-chatin viestin kirjoittaja kertoo mitoistaan ilman mittayksiköitä (tosin iän perässä on vuosia osoittava *v*), jolloin lukijan tulee ymmärtää numerosarjan todellinen merkitys. Viestittäjä sanoo olevansa 192 cm pitkä, 95 kg painava ja hänellä on 20 cm pitkä penis. Toisinaan ikä on myös merkitty numerosarjaan, jolloin se pyritään erottamaan mahdollisesti ilmoitettavasta peniksen mitasta merkitsemällä joko iän tai mitan perään asiaankuuluva mittayksikkö.

Esim. 7. Vanhempaa naista oulusta! Haluisitko jotain kivaa..ei ikä esteitä..luottamus ok..kiva olen ja *184.82.18cm..txt* jotain...vaikka heti..m43

Myös heteroseksuaalien viesteissä esiintyy samanlaisia numerokoodistoja, mutta harvemmin kuin Gay-chatin puolella. Tässä tapauksessa viestittäjä mainitsee ikänsä ja sukupuolensa vasta viestin lopuksi, mutta kertoo fyysiset mittansa aiemmin. Mitat on eroteltu toisistaan pisteillä ja lisäksi vielä peniksen mitan oheen on kirjoitettu mittayksikkö. Näin ikää ja peniksen kokoa ei voi sekoittaa epähuomiossa.

4.1.5 Itsensä määrittelemisen vaikeus

Itsensä määrittelemiseen käytettävä sanasto on varsin suppea, koska samoilla sanoilla tulisi herättää mielenkiintoa, kertoa olevansa tavoittelemisen arvoinen ja samalla olla pelottamatta viestin lukijaa liian raisuilla ominaisuuksilla. Silti viestittäjät pyrkivät erottumaan toisistaan joillain keinoilla.

Esim. 8. Haen s.seuraa/Ystävää vanhemmasta Naisesta/Rouvasta alueelta 019/09. Olen *mukava, vapaa, fiksu, hauska, luotettava, sportti ja nuorekas* 38v Palomies

Esimerkkiviestin kirjoittaja kertoo monin eri sanoin itsestään. Huomionarvoista on, että kaikkia muita sanoja paitsi *hauska* ja *sportti* on käytetty muidenkin heteroseksuaaliviestijöiden viesteissä. Luulen, että chatin suosituimmilla adjektiiveilla on vaarana päätyä tyhjik-

si kontakti-ilmoitusmääritteiksi, jotka jokaisen pitää mainita, mutta jotka itsessään eivät kerro viestin kirjoittajasta mitään. Rohkenen väittää niitä jopa kliseiksi. Näiden sanojen kuvaavuus ja huomioarvo ovat laskeneet ja ne eivät välttämättä saata herättää mitään reaktiota lukijakunnassa.

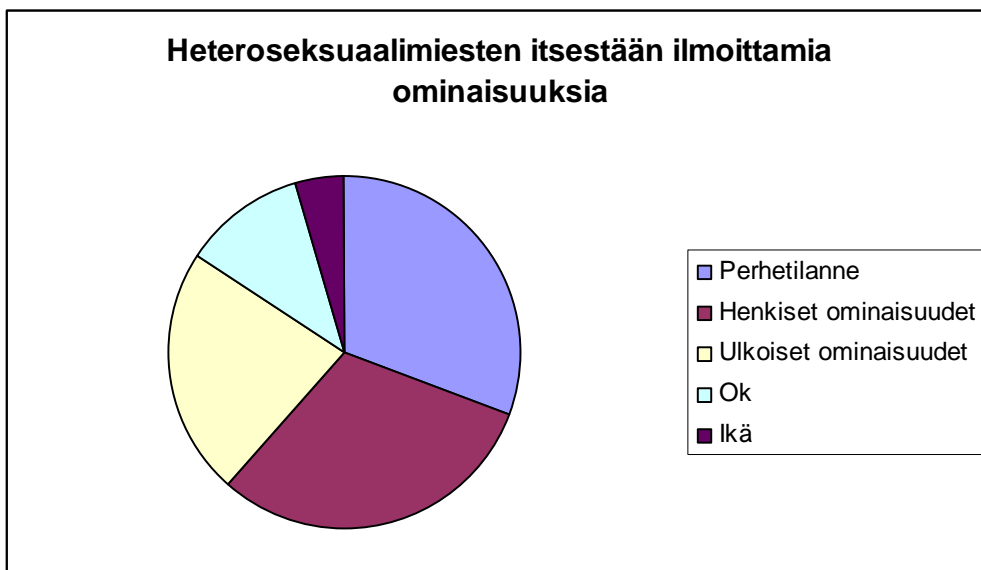
Holappa (2004: 59–60) näkeekin, että viesteissä itsestä kerrotut ominaisuudet eivät välttämättä kuvaa viestittäjää hänen omastakaan mielestään parhaiten, mutta ne kuuluvat silti normistoon, joka kumppaninetsintäilmoituksissa on tapana ilmoittaa. Voihan olla, että kerrotut ominaisuudet valitaan ilmoitusmuodon ja median perusteella. Tämä jatkaa kulttuurisesti oikeaoppisen ja stereotyyppisen mies- ja naiskuvan representaation perinnettä, koska oikeaoppinen nainen ja oikeaoppinen mies ovat Holapan (2004: 60) mukaan pohjimmiltaan vahvasti perinteisten sukupuoliroolien ilmentymiä; mies tuo leivän pöytään, nainen on kaulis.

Holappa (2004: 60) pohdiskelee kontakti-ilmoituksia ja sitä, menestyvätkö ”oikea-oppista” sukupuolta representoivat viestit. Hän päättelee niiden menestyvän, koska:

Tyypillisesti naiset esittävät itsensä sellaisina kuin mitä miehet omissa ilmoituksissaan sanovat hakevansa ja päinvastoin. Kysyntä ja tarjonta kohtaavat lähes täysin. [...] Onko seuranhakija oikeasti sitä, mitä sanonut olevansa, ja onko oikeasti hakenut sitä, mitä on kirjoittanut hakevansa – vai onko hän vain rakentanut itsestään ja toisesta kulttuurisesti hyväksytyä kuvaa?

Vaarana siis voi olla, että sekä seuranhakija että haun kohde molemmat representoivat stereotyyppisiä mies- ja naiskuvia, vaikeivät niitä edustaisi tai edes hyväksyisi. Tilanne on kimurantti. Stereotyyppioista irrottautuminen voi olla vaikeata ja myös jopa seuranhaun tulosten kannalta kohtalokasta: Jos mies ei noudata miehistä rooliaan, häntä ei ehkä koeta mieheksi lainkaan. Lisävaikeutta tuo se, että asiat, jotka nainen arvioi eroottisiksi saattavat olla kokonaan erilaisia kuin asiat, jotka mies arvioi eroottisiksi (Ronkainen & Rauhala 1990: 143).

Olen koonnut kuvioon 2 lukumäärältään suurimpia miesten itsestään mainitsemia keskeisiä ominaisuuksia. Jokainen näistä ominaisuuksista toistuu vähintään kahdessa heteroseksuaalimiehen lähettämässä viestissä.

Kuvio 2. Heteroseksuaalimpiesten itsestään ilmoittamia ominaisuuksia.

Henkisiä ominaisuuksia ovat *luotettava* (7 mainintaa) *fiksu*, *älykäs* (6), *kiva*, *mukava*, (4 mainintaa jokaisesta), *tunteikas*, *tulinen* ja *puhuu ja pussaa* (2 mainintaa kaikista). Näen viimeiset sanat kuvailevina versioina romanttiselle ja sosiaaliselle. Lasken *luotettavien* joukkoon myös ne viestittäjät, jotka kuvaavat luottamuksen olevan heille tärkeää.

Ulkoisia ominaisuuksia ovat *komea* (8 kertaa), *tumma* (5 kertaa), *siisti* (3 kertaa), *hoikka* ja *ison peniksen omistaminen* (kumpikin 2 kertaa). *Iso penis* onkin ainoa seksuaalinen ominaisuus, joka mainitaan useammin kuin kerran.

Neljänneksi suosituin ominaisuus kymmenellä käyttökerrallaan on *ok*. Kuvaavuuden osalta suosituimmat sanat ovat vähintäänkin rajoittuneita. Jos 110 viestin lähettäjistä kymmenen on *ok*, niin mitä he oikeastaan silloin ovat? Sana *ok* tarkoittaa kuitenkin suunnilleen samaa kuin ”hyvä, kunnossa, hyvä on.” (Nurmi ym. s.v. *ok*). *Ok* esiintyy heteroseksuaalimiesten viesteissä yhteensä 13 kertaa joko kertomassa, että viestittäjä itse on *ok*, joku asia on *ok* tai hänen etsimänsä ihminen on *ok*.

Esim. 9. Porin alueen nätti nainen, olet varattu tai vapaa, mut kuitenkin yksin tämän illan, keksitään jotain mukavaa..salaisesti..mä täysin *ok kolmekymppinen varattu mies!*

Ensimmäisessä esimerkissä viestittäjä kertoo olevansa *ok* kolmekymppinen mies. Tämän voi tulkita tarkoittavan sitä, että hänellä on joko kaikki asiat kunnossa tai hän on ulkoisesti asiallisen näköinen.

Esim. 10. Vanhempaa naista oulusta! Haluisitko jotain kivaa..ei ikä esteitä..*luottamus ok..kiva olen ja 184.82.18cm..txt jotain...vaikka heti..m43*

Toinen *ok:n* käyttäjä kertoo luottamuksen olevan *ok*. Oletan hänen tarkoittavan sitä, että hän ei aio laverrella eteenpäin hänen ja hakemansa naisen välisiä asioita ja kontaktin yksityiskohtia. Samaa todennäköisesti tarkoittaa se, että luottamuksen sanotaan olevan 100 % eli tärkeää.

Esim. 11. Heips! 40v vaalea 180/70 sinkku kaipaa siroa 27-38v. naista ystäväksi/tositark. *Myös yh OK. Olen 014-al. Text.D.426025*

Kolmas tapa käyttää *ok:ta* on osoittaa sillä, että joku asia, piirre tai olosuhde on hyväksyttävissä tai kunnossa. Oheisessa tapauksessa viestin kirjoittaja ilmaisee, että *yh* on *ok*. Tällä hän rajaa viestinsä kohdepiiriin myös kaikki tekstiviestichattia katsovat yksinhuoltajat.

Yleisimmät itsensä kuvaamiseen käytetyt sanat kattavat melkein valtaosan heteroseksuaalimiesten tekstiviesteissä esiintyvistä itsensä kuvauksista. Sanoja, jotka esiintyvät vähintään

kaksi kertaa tutkimissani viesteissä, on yhteensä 85 kappaletta. Sen sijaan sanoja, jotka esiintyvät kukin vain kerran viestijöiden ominaisuuksina on yhteensä 43 kappaletta. Näen tämän kuvaavan hyvin sitä, että heteroseksuaalien seuranhakuviesteissä on vakiintunut sanasto, joka on hyvin seuranhakijoiden tiedossa.

Taulukko 7 on mukailtu Whittyn ja Carrin (2006: 132) esityksestä. He olivat haastatelleet seuranhaussa olleita ihmisiä ja kysyneet, mitkä seuraavista asioista ovat tärkeitä. Miltei jokainen (noin 97 %) haastateltu pitää partnerin ulkonäköä tärkeänä, kun taas horoskooppi-merkki on tärkeä vain kolmelle prosentille miespuolisista haastatelluista.

Taulukko 7. Partnerien tärkeimmät ominaisuudet Whittyn ja Carrin (2006: 132) haastatelluista miesten mukaan.

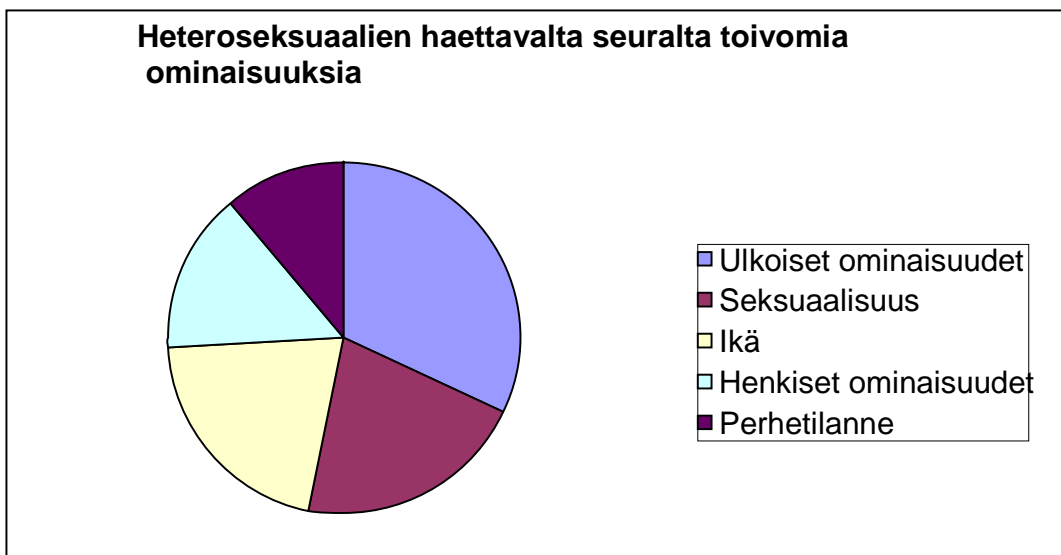
Ominaisuus	Miehet (%)
ulkonäkö	96,7
kiinnostukset, arvot	83,3
koulutus, älykkyys, asema, tulot	73,3
persoona	63,3
rehellisyys, aitous	56,7
paino	46,7
tupakoimattomuus	36,7
tietty ikäluokka	36,7
pituus	30
erilainen, uniikki ihminen	23,3
huumorintaju	20
lapsettomuus	16,7
se, että on lapsia	16,7
avausrepliikki	16,7
horoskooppi-merkki	3,3
haluaa lapsia	3,3

Oman tutkimukseni kannalta tämä on mielenkiintoinen vertailukohta. Se Oikea -chatin heteroseksuaaliset miesviestittäjät vaikuttavat olevan kiinnostuneita ulkonäöstä, mutta sen

sijaan esimerkiksi kiinnostukset, koulutus ja tupakoimattomuus ovat asioita, jotka eivät näytä tärkeiltä ominaisuuksilta suomalaisten tekstiviestichattaajamiesten silmissä.

Haettavan seuran ominaisuuksien osalta heteroseksuaalimpiesten viesteissä esiintyy vaihtelua enemmän kuin omien ominaisuuksien kohdalla. Olen huomionut laskuissani jokaisen sanan, joka esiintyy vähintään kahdesti viesteissä. Suosituin sanarypäs viittaa isokokoiisiin rintoihin. Olen laskenut tähän samaan ryhmään sanat *isopovinen*, *isotisu*, *jättirintainen*, *isointavarustus* ja *povekas*. Näitä sanoja käytetään heteroseksuaalimpiesten viesteissä yhteensä seitsemän kertaa. Vertailun vuoksi *pienirintaisuus* mainitaan viesteissä vain kerran.

Seuranhakuun liittyvää lienee se, että heteroseksuaalimpiesten yleisimmistä määritteistä suoranaisesti ulkonäköön viittaava *komea* on vasta kolmanneksi suosituin, kun taas haettavan seuran osalta suosituimmaksi nousee pelkästään ulkomuotoon viittaava sana.

Kuvio 3. Heteroseksuaalien haettavalta seuralta toivomia ominaisuuksia.

Kuvioon 3 olen koonnut niitä heteroseksuaalimpiesten viesteissään kertomia haettavan seuran toivottuja ominaisuuksia, jotka esiintyvät useammassa kuin yhdessä viestissä. Ulkoiseen olemukseen viittaavia sanoja näistä ovat *povekas* (7), *xl* (3), *rehevä* (2), *tyylikäs* (2), *kaunis* (2) ja *muodokas* (2). Seksuaalisuuteen viittaavia sanoja ovat *eroottinen* (3), *sm-leikeistä pitävä* (3), *halukas* (2), *kiimainen* (2) ja *tuhma* (2). Ikään viittaavia sanoja ovat *vanhempi* (6), *aikuinen* (3) ja *nuori* (2). Henkisiä tai muita ominaisuuksia kuvaavat sanat *mukava* (4), *kiva* (3), ja *ihana* (2). Lisäksi vielä perhetilanteeseen viitataan sanoilla *yh* (2), *varattu* (2) ja *vapaa* (2).

Kontakti-ilmoituksia tutkinut Holappa (2004: 59–60) on päätenyt siihen, että yleensä naiset ilmoittavat ulkonäöstään tarkahkoilla määritteillä *vaalea*, *tumma* jne., kun taas miehet ilmoittavat vain olevansa *katseenkestäviä* (tai *ok*:ta omassa materiaalissani).

Yleensä miehet sen sijaan kertovat koulutuksestaan, työstään ja varallisuudestaan toisin kuin naiset. Näitä miesten kertomia piirteitä ei tutkimissani viesteissä ole juuri ollenkaan. Tässä valossa Se Oikea -chatin viestit poikkeavat Holapan (emt. 60) tutkimista Internet-seuranhakupalveluiden viesteistä. Vaikuttaakin siltä, että tekstikanavan chatin sosiolektiin kuuluu se, että miehet painottavat muita ominaisuuksia.

Merkittävää on, että miesten oma perhetilanne on lähetetyissä viesteissä useimmiten mainittuna, kun taas haettavan seuran perhetilanne mainitaan ainoastaan muutaman kerran. Vastaavasti haetun seuran ulkoiset ominaisuudet mainitaan useammin kuin tarjottavan seuran vastaavat ominaisuudet.

Koonnin perusteella voi esittää väitteen, jonka mukaan heteroseksuaalinalaisia pyritään saamaan kiinnostumaan miesten viesteistä siten, että miehet tuovat henkisiä ja ulkoisia ominaisuuksiaan esille useassa viestissä. Sen sijaan näyttää siltä, että haetun seuran henkiset ominaisuudet eivät ole niin merkittävässä roolissa. Kenties miehet hakevat seuraa ja kertovat henkisistä ominaisuuksistaan, vaikka eivät koe niitä naisten osalta tärkeiksi.

Esim. 12. Onko Kotkas *tuhmaa Naista*? Täs 39v, mies Kotkas, *mukava tunteikas romantikko*. Ehkä liian *kiimainen kun haluan kokoajan*? Nainen txt: Puh numerol . En syö sua lips

Esille nostamassani viestissä mies kertoo olevansa *mukava, tunteikas romantikko*. Nämä kaikki on laskettavissa henkiseksi piirteiksi. Kuitenkin hän hakee ainoastaan *tuhmaa naista*, koska itse sanoo olevansa *liian kiimainen ja haluavansa [seksiä] koko ajan*. Ainoa toivottu naisen piirre on se, että hän on *tuhma* eli (lievästi) rietas, sukupuolimoraalisääntöjä rikkova. (Jussila ym. 1994 s.v. *tuhma*) Voisi ehkä ajatella, että henkiset piirteet on nostettu viestiin esille sen takia, että muuten viesti olisi liian seksuaalisiin piirteisiin keskittynyt.

Mahdollista on myös se, että viestittäjä kokee henkisten piirteiden olevan niitä, joita naispuoliset lukijat arvostavat ja siksi hän tuo esille myös ne. Tässä tapauksessa henkisten piirteiden voi ajatella myös olevan vain kehyksiä niille piirteille, jotka todellisuudessa ovat viestissä keskeisessä asemassa.

Heteroseksuaalimpien alttius perhetilanteen kertomiseen vaikuttaa suurelta. Parisuhteessa olemisesta mainitseminen vaikuttaa loogisemmalta, koska yleensä seuranhakupaikat on mielletty yksineläjien valtakunnaksi. Hyvin moni heteroseksuaalimies kertoo silti, että on yksineläjä. Epäselvää on, onko tällä tarkoitus tehdä pesäeroa parisuhteessa oleviin seuranhakijoihin vai katsotaanko se kilpailuvaltiksi naisseuran etsimisessä.

Homoseksuaalien itsensä määrittelemisen kannalta keskeistä on Campbellin (2004: 145) mielestä se, ettei tule yksioikoisesti puhua pelkästään homoseksuaaleista, koska ryhmä on vain laaja yläkäsite erilaisille seksuaalisille fantasioille ja mielihaluille. Hän painottaakin, että homoseksuaalien kesken on paljon erilaisia eroottisia mieltymyksiä. (emt. 135). Esimerkkinä tästä on se, että hänen haastattelemansa homoseksuaalimiehet arvostavat potentiaalisissa partnereissaan joko suuria lihaksia, ylipainoisuutta tai karvaista olemusta, kun taas

stereotyyppioiden mukaan homoseksuaalit ovat aina laihoja, naisellisia ja haavoittuvia (emt. 167).

Campbell nivookin homoseksuaalisten mielihalujen kirjon yhteen toteamalla, että mikä yhden mielestä on hyvin seksuaalista ja kiihottavaa, ei toisen mielestä ole ollenkaan sellaista. (emt. 145). Tästä johtuu se Campbellin (2004) koko teoksen kantava ajatus, jonka mukaan ihmiset eivät määrittele itseään ensisijaisesti homoseksuaaleiksi vaan vielä tarkempiin alaryhmiin, jotka ovat kuvaavampia.

Vaikka mielihalujen kirjo on laaja, niin silti homoyhteisöt tai –chatit voivat olla auttamassa muodostamaan yksilön identiteettiä ja saamaan hänet tuntemaan itsensä hyväksytyksi (emt. 176). Näin ryhmän muodostama yhteenkuuluvuuden tunne voi auttaa ihmistä hyväksymään itsensä. Tämä on mahdollista, vaikka ryhmä olisikin heterogeeninen muuten, paitsi seksuaalisen suuntaumuksen osalta.

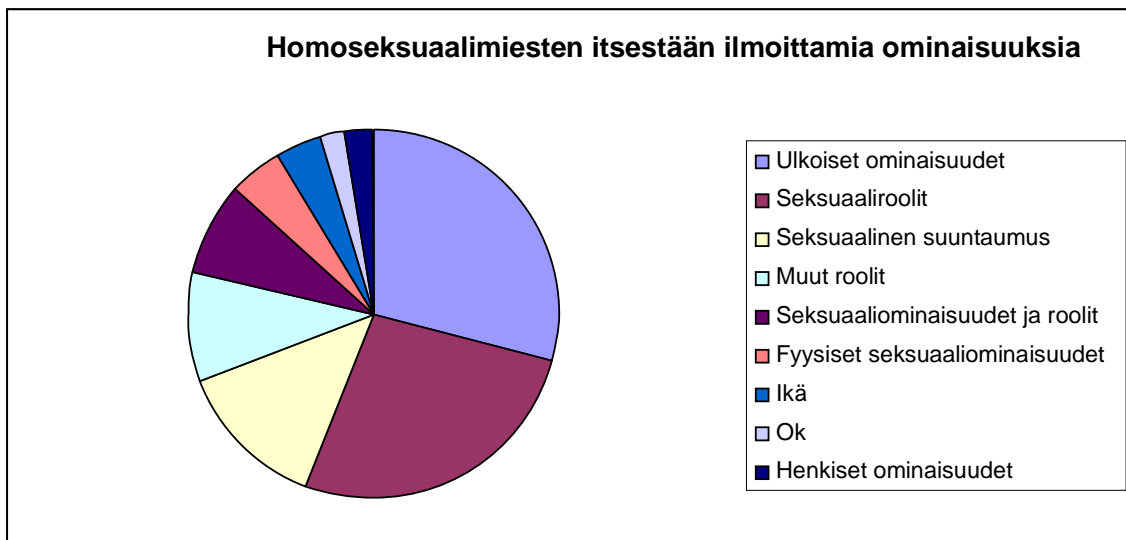
Campbell (2004: 142) mainitsee vielä lisäksi eri rooleista, joita tietyn alaryhmän sisälläkin voi olla. Hänen mukaansa tyypillistä on, että esimerkiksi suurista lihaksista kiinnostuneiden homoseksuaalien ryhmässä on sekä *palvoja* että *palvottuja*. Tässä ryhmässä palvonnan kohteina ovat ne, joilla on suurimmat lihakset ja palvontaa harjoittavat ihmiset ovat niitä, jotka ihailevat lihaksia (mutta joilla ei välttämättä itse ole suuria lihaksia.)

Campbellin (2004) osoittaman homoseksuaalien ryhmiin ja niiden alaryhmiin jakautumisen johdosta myös sanastossa on merkityseroja. Eri ryhmät voivat käyttää esimerkiksi sanaa *iso* viittaamassa erilaisiin asioihin. Yleensä se saattaa viitata miehen siittimen kokoon, mutta se voi yhtä hyvin viitata myös lihaksiin tai vyötäröön. Näin ollen sanan käyttöä on tulkittava muun kontekstin perusteella. Väärinkäsitysten vaara on silti ilmeinen.

Kulick (2000: 249) korostaa vielä, että nykytutkimus jakaa vielä seksuaalivähemmistön kielen kahteen osa-alueeseen sen mukaan, onko kielenkäyttäjä mies- vai naispuolinen. Hä-

nen mielestään on liian yksinkertaistavaa puhua vain homoseksuaalien kielenkäytöstä vaan se pitää jakaa pienempiin osa-alueisiin. Uskon tämän eriyttävän voimakkaasti mies- ja naispuolisten seksuaalivähemmistöihin kuuluvien kielenkäyttöä.

Olen koonnut kuvioon 4 sanat, joilla useimmiten viestittäjät ovat kuvailleet itseään. Olen pyrkinyt luokittelemaan sanat yläluokkiin lähinnä selkeyden nimissä.

Kuvio 4. Homoseksuaalimpiesten itsestään ilmoittamia ominaisuuksia.

Eniten mainintoja on ulkoisten ominaisuuksien kategoriaan kuuluvilla sanoilla. Sanat esiintyvät miesten kuvauksissa yhteensä 37 kertaa, mutta samalla on huomioitava se, että luokka on myös laaja, koska siihen kuuluu kahdeksan eri sanaa. Selkeästi ulkonäköön tai ulkoiseen olemukseen viittaavia sanoja ovat *hoikka* (14), *sportti* (6), *komea* (4), *vaalea* (2), *timmi* (2) ja *tuhti* (2). Hieman epämääräisempiä, mutta silti tähän luokkaan lajittelemiani sanoja ovat *siisti* (4) ja *miehekäs* (3). Nekin kuvaavat ulkoista olemusta, mutta ovat ehkä hieman väljempää käsitteitä kuin esim. *hoikka* tai *tuhti*.

Toiseksi eniten mainintoja on seksuaaliominaisuuksien osalta (34 kpl.). Toisaalta voi puhua myös seksuaalirooleista, koska *btm* (22), *top* (11) ja *vers* (3) kuvaavat sitä roolia, jossa henkilö homoseksuaalisessa suhteessa toimii.

Bi eroaa edellä mainitusta luokasta siten, että biseksuaalisuus on seksuaalisen suuntaumuksen muoto. Mielenkiintoinen havainto on, että yhdessäkään viestissä ei kirjoittaja määrittele itseään *homoksi* tai *homoseksuaaliksi*. Sen sijaan biseksuaalisuus koetaan selvästi mainitsemisen arvoiseksi, koska sana *bi* esiintyy yhteensä 17 viestissä viestijää itseään kuvaavana sanana.

Muiden roolien luokka on löyhä, koska sanoilla on varsin vähän sidoksisuutta toisiinsa. Tähän luokkaan olen sijoittanut sanat *turisti* (4), *lomalainen* (2), *ukkomies* (4) sekä *rekkamies* (2). Nämä sanat toistuvat viesteissä 12 kertaa. Oletan, että sanojen *turisti* ja *lomalainen* suosio perustuu tallennusajankohtaan eli heinäkuuhun. *Turistiksi* itsensä kuvailleet mainitsevat viesteissään monesti sen, että he ovat vieraassa paikassa, josta toivovat löytävänsä seuraa. Sen sijaan *lomalaiset* eivät välttämättä ole kotoaan tai kotikaupungistaan matkalla, vaan he kaipaavat vain lomanviettoseuralaista. Toisaalta *turisti* tarkoittaa erään määritelmän (Tampereen Seta ry 2006) mukaan heteroseksuaalia, joka vierailee homopaikassa.

Sana *rekkamies* on epäselvä, koska pelkkä *rekka* tai *rekkis* tarkoittaa maskuliinista lesboa (Tampereen Seta ry 2006), mutta *rekkamies* voi tarkoittaa käsittääkseni joko maskuliinista miestä tai sitten miestä, joka ajaa työkseen isoa ajoneuvoyhdistelmää. *Ukkomies* on myös epäselvä sana, koska se yleensä tarkoittaa aviossa tai muussa pitkäaikaisessa parisuhteessa olevaa. Toisaalta sanan muu konnotaatio on epäselvä.

Seksuaaliset ominaisuudet ja roolit sekä fyysiset seksuaaliset ominaisuudet ovat luokkia, jotka ovat varsin lähekkäin toisiaan. Näen niissä silti hienoisen eron sen takia, että fyysiset ominaisuudet ovat konkreettisempia kuin muut seksuaaliset ominaisuudet. Olen lisäksi käyttänyt kahta eri luokkaa senkin takia, että luokista ei tulisi liian isoja.

Fyysisiin ominaisuuksiin olen niputtanut sanat *posliini* (2), *tiukkapepa* (2) ja *hyvinvarustettu* (2). Ne ovat osittain tulkinnanvaraisia, mutta fyysisempiä kuin seksuaaliset ominaisuudet tai -roolit, kuten *kokematon* (3), *alistuva* (5) ja *estoton* (2). Rajanveto ominaisuuden ja roolin välillä on nähdäkseni tuloksetonta. Seksuaaliominaisuuksia ja -rooleja on vain hieman enemmän – viestijöiden fyysisistä seksuaaliominaisuuksista on kuusi mainintaa, kun taas seksuaaliominaisuuksista ja rooleista on kahdeksan mainintaa.

Viestijät mainitsevat itsestään puhuessa vain viisi kertaa ikänsä puhumalla *nuoresta*, *nuorehkosta* tai *keski-ikäisestä*. Pieni lukumäärä selittyy sillä, että suuressa osassa viestejä kerrotaan lähettäjän ikä numeroin tai muilla tavoin (esim. *kakskybä*).

Ok saa oman luokkansa sen takia, että sitä on vaikea niputtaa muihin luokkiin kuuluvaksi. Olen heteroseksuaalimpien viestejä analysoidessani punnut tarkemmin *ok*:n ongelmallisuutta ja monikäyttöisyyttä. Homoseksuaalien miesten itsestään kertomana ominaisuutena *ok* esiintyy kolme kertaa.

Ainoa ei-seksuaalinen henkinen ominaisuus, joka esiintyy Gay-chatin viestittäjien omana ominaisuutena, on *luotettava*, joka mainitaan kolmessa viestissä. Muutenkin ei-seksuaaliset henkiset ominaisuudet mainitaan kovin harvoin viesteissä. Vaikuttaa selkeästi siltä, että omassa kuvauksessa on keskitytty etenkin seksuaalisuuden kuvaamiseen. Muut ominaisuudet ovat selkeästi toissijaisia.

Olen koonnut kuvioon 5 luokitteluni perusteella sanoja, joilla Gay-chatista poimituissa viesteissä kuvaillaan viestien kohdetta. Haettavan seuran ominaisuudet ovat varsin pitkälti samanlaisia kuin ne ominaisuudet, joilla viestijät itseään kuvaavat.

Kuvio 5. Homoseksuaalimpiesten haettavalta seuralta toivomia ominaisuuksia.

Ulkonäkötoiveita on vähemmän kuin seksuaaliroolitoiveita, joita on melkein kolmannes kaikista toivomuksista. Tässäkin luokittelussa ulkonäkökategoria on iso, mutta tähän kategoriaan kuuluvien sanojen hajauttaminen useampiin ryhmiin ei olisi tutkimukseni kannalta järkevää.

Ikätoiveita esiintyy 16,1 prosentissa viesteistä. Ikä onkin yksi keskeisistä toivotuista piirteistä, koska se voi liittyä myös seksuaalirooleihin. Monessa viestissä korostetaan, että haettavan seuran tulee olla vanhempaa tai nuorempaa kuin viestittäjän.

Erityistoiveiden ryhmä on laaja. Siihen kuuluvat sanat *miespari*, *setä*, *ukm* ja *autoileva*. *Ukkomiehen* eli *ukm*:n käsittelin jo seuranhakijoiden omien määritelmien kohdalla. *Setä* implikoi todennäköisesti korkeampaa ikää, mutta se voi myös tarkoittaa jotain seksuaalista roolia. *Autoileva* viittaa luultavasti siihen, että haettavalla seuralla on mahdollisuus käyttää autoa. Auto mainitaan joissain viesteissä myös seksuaalisen aktin suorittamispaikkana, joten *autoilevuus* voi viitata siihenkin.

Hetskumainen esiintyy vain yhdessä viestissä, joka oli keruutyöni aikana poistumassa ruudulta.

Esim. 13. Tänään hoikkaa, *hetskumaista* kundia TAMPEREELLA sportille, salilla
[viesti loppuu kesken]

Hetsku on halveksiva sana heteroseksuaalista (Tampereen Seta ry 2006), joten *hetskumainen* on tällöin heteron oloinen. Tampereen Seta ry:n sanaston mukaan heteron oloinen puolestaan tarkoittaa sitä, että henkilö kätkee homojen tai lesbojen käytöskliseet. Näin ollen *hetskumainen* lienee siis homoseksuaalinen ihminen, jolta puuttuu stereotyyppiset seksuaalivähemmistömaneerit. Niitä tosin ei lähteenä olevalla Internet-sivulla ole määritelty.

Peniksen suuri koko mainitaan toiveena 9,1 prosentissa viesteistä. Lisäksi yhdessä viestissä toivotaan seuraa mieheltä, jolla on pieni penis. Joissain viesteissä halutaan seuraa erittäin tai todella *hyvinvarustetuilta* miehiltä, mutta olen laskenut nämä viestit tähän samaan isojen penisten toiveryhmään.

Myös haetun seuran osalta *luotettava* on ainoa ei-seksuaalinen henkinen ominaisuus, joka mainitaan vähintään kahdessa viestissä. Yhden kerran mainitaan mm. *hauska* ja *mukava*.

Selkeästi havaittavissa kuitenkin on se, että Gay-chat on voimakkaan seksuaalisävytteinen paikka, jossa sekä tarjottava seura että haettava seura arvotetaan muiden kuin henkisten ominaisuuksien perusteella. Osassa viestejä haetaan lyhytkestoista seksiseuraa, mutta osassa myös haetaan seuralaista pitkäaikaiseen ihmissuhteeseen.

4.1.6 Hymiöiden käyttö

Hymiöt sisältävät eri näppäimistömerkkejä, joita käytetään luovasti erilaisina yhdistelminä (Kopomaa 2000: 64). Niiden tarkoituksena on jäljitellä kasvojen ilmeitä ja se on osoitukse-
na tavoitteesta palauttaa puhelinviestintä kasvokkaiseksi kommunikaatioksi (emt. 64).

Esim. 14. Oulu tai lähialue mukavaa seuraa ok kroppasista uroista kesäkivan merkeis
28v180.70 kundille. Textailut 040XXXXXXXX :)

Kuorilehdon (2003: 7) mukaan hymiöt toimivat chat-viesteissä tavallisesti vuoronvaihtosignaaleina sekä joskus myös minimipalautteen asemassa. Vuoronvaihtosignaaleina ne osoittavat joko kirjoittajan suhtautumista kommenttiin tai ohjaavat vastaanottajaa tulkitsemaan viestin sisällön siten kuin kirjoittaja sen on tarkoittanut. Kenties viestin lähettäjä implikoi positiivisuuttaan tai leikkimielisyyttään hymiön käytöllä.

Kopomaa (2000: 65) listaa joitain tekstiviesteissä ja sähköposteissa käytettyjä hymiöitä selityksineen:

:-)	Hymyä
;-)	Silmän vinkkaus
:-(	Surullinen
:-I	Vakava
:´-(	Kyynel silmässä
:-D	Naurava

Hymiöitä on olemassa lukemattomia erilaisia, joista kaikista ei harjaantuneinkaan tulkitsija saa selvää ilman pätkäilyä ja vaivannäköä. Toisaalta chat-viesteissä ei ole kovin järkevää käyttää monimutkaisia hymiömuodostelmia, koska viestien lukijat eivät ehdi tulkita niiden merkitystä (Kuorilehto 2003: 7). Edellytyksenä kommunikaation onnistumiselle onkin Vuorenmaan (2006: 50) mukaan se, että kumpikin osapuoli tietää, mitä erilaiset hymiöt tarkoittavat.

171 tutkitussa Gay-chatin viestissä vain kahdessa on käytetty hymiötä. Tutkimukseen kerätyistä viesteistä on tilastoitu viestittäjien iät, mikäli ne on mainittu vuoden tarkkuudella. Eniten viestejä eli 36 kappaletta on 36–40 -vuotialta miehiltä, jolloin voi alkaa aprikoida, liittyykö viestittäjien ikä hymiöiden vähäiseen määrään, vai johtuuko hymiöttömyys jostain muusta, kuten esimerkiksi Gay-chatista kirjoitusympäristönä.

Suomalaisnuorten matkapuhelinkulttuurin on laskettu alkaneen noin vuonna 1995 (Kasesniemi & Rautiainen 2001: 87). Tekstiviestichatin viestittäjien suurimman ikäluokan edustajat ovat olleet tuolloin 25–30-vuotiaita ja ehkä yli-ikäisiä innostumaan nuorison uudesta kommunikointitavasta, tekstiviesteistä ja hymiöistä. Karkean yleistyksen mukaan vuoden 1995 jälkeen nuoret ikäluokat ovat kasvaneet pitämään matkapuhelimia luonnollisina ja itsestään selvinä välineinä, joilla he automaattisesti osaavat tuottaa kirjoitusta. Heitä vanhempien on pitänyt opetella samat asiat jälkijunassa.

Kopomaa on tutkimukseensa haastatellut nuoria matkapuhelinkäyttäjiä ja hänen havaintonsa mukaan tytöt käyttävät hymiöitä ja muita erikoismerkkejä poikia enemmän. Hänen mielestään se osoittaa, että tytöt ovat vahvemmin sitoutuneita kommunikaation intiimiin tunnetasoon (Kopomaa 2000: 64). Holappa (2004: 58) yhtyykin Kopomaahan ja toteaa, että erinäisten tutkimusten valossa naisilla on taipumus käyttää hymiöitä enemmän kuin miehillä, koska naisten tarkoituksena on pehmentää viestejään hymiöillä. Tämä johtuu Holapan mukaan siitä, että mies on kielenkäyttäjänäkin vahva ja määrätietoinen, kun taas nainen on heikompi ja alistuva (emt. 58).

Se Oikea -chattiin lähetetyissä heteroseksuaalimpiesten viesteissä (109 kpl) on yhteensä kuusi hymiötä. Prosentuaalisesti se on toki suurempi määrä kuin Gay-chatissa, mutta luku ei silti ole kovin suuri. Tendenssinä silti vaikuttaa olevan se, että naisille kirjoitettaessa hymiönkäyttö on herkemässä. Kenties miehet pyrkivät joko pehmentämään viestejään tai ilmaisemaan viestiensä mahdollista lystikkyyttä tai vihjailevuutta hymiöiden avulla. Hymiöiden käyttöä voi myös ajatella flirttailuksi, vihjailevaksi kommunikoinniksi, jonka tarkoi-

tuksena on herättää toisen osapuolen mielenkiinto. Liialliseen tulkitsemiseen ei parane mennä, koska Whitty ja Carr korostavat (2006: 41), että joskus hymy on vain hymy ilman sen suurempaa sisältöä.

4.2 Heteroseksuaalimpiesten seksuaalilangi

Olen tähän lukuun koonnut Se Oikea -chatista seksuaalisävytteisiä sanoja, jotka olen luokitellut alaluvuissa oleviin ryhmiin. Luokittelun tarkoituksena on helpottaa slangisanaston jäsentämistä. Liitän luokittamani sanan oheen sulkujen sisälle merkittynä sen esiintymismäärän aineistossani, ellei se käy selkeästi ilmi muuten.

Monesti chatin viestit ovat siinä ristiaallokossa, jossa vaikuttavat tekstiviestien pituusraja, paine viestien kirjoitusasun säädyllisyyteen, pyrkimys viestin erottumiseen muista ja vastaanottajan kyky ymmärtää viestin sisältö oikein. Slangisanat toimivat tehokeinona, jolla pyritään herättämään huomiota (Karttunen 1980: 117) ja saamaan lukija kiinnostumaan viestistä. Kolikon käänttöpuolena on sitten se, että slangisanaa ei välttämättä ymmärretä oikein etenkin, jos se on muussa yhteydessä yleiskieltä.

4.2.1 Intiimialueista puhuminen

Monet käytetyistä slangisanoista kuuluvat säädyllisiin kiertoilmauksiin eli eufemismeihin. Osa sanoista on tulkittava slangiin kuuluviksi, vaikka ne ovat itsessään täysin yleiskielisiä (Niemikorpi 1996: 137). Esimerkiksi sana *b-rappu* (1) viittaa joko normaaliin rappuun tai oletettavasti ihmisen peräaukkoon tai anaaliseksiin.

Esim. 15. Nuori nainen oletko ollut vanhemman miehen kanssa? *Miltä tuntuu b-rappu* ja onko maista joka antaa tehdä fritsuja? Kyselee 40v mies

Esimerkkiviestin kirjoittaja kysyy lukijoilta, *miltä tuntuu b-rappu*, joten viestiä on tulkittava muun viestin ja koko kirjoitusympäristön valossa. Mikäli tulkitsija ei tunnista slang ilmausta, viesti jää siltä osin ymmärtämättä.

Muita intiimialueeseen viittaavia heteroseksuaalimpiesten käyttämiä sanoja ovat *posliini*, *p..ppa*, *jakari*, *alapää*, *se* ja *iso*. Kaikki sanat esiintyvät kerran keräämissäni viesteissä. *Posliini* on täysin yleiskielinen sana, joka tarkoittaa erästä saviteollisuuden tuotetta. Chatviestijä tarkoittanee kuitenkin häpykarvatonta sukupuolielintä (Jussila ym. 1994 s.v. *posliini*)

Eräs viestittäjä tarjoaa humoristisesti työmiehen *isoa jakaria*. *Jakari* lienee slangimuoto sanasta *jakoavain*. Voimme tulkita edelleen, että *jakari* tarkoittaa tässä yhteydessä todennäköisesti miehen siitintä, vaikka Paunosen slangisanakirja (Paunonen 2000 s.v. *jakari*) määritteleeekin sanan tarkoittamaan *jakoavaimen* lisäksi myös *ilotyttöä*.

Naisen sukupuolielimiin viitataan miesten lähettämissä viesteissä vain kerran. Tällöinkin kirjoittaja on sensuroinut sanasta kaksi kirjainta ja korvannut ne pisteillä.

Esim. 16. NAINEN valkeakoski tampere, tykkäätkö kun kieli seikkailee kauan sun *p..passa?* M38

Tulkitsen viestin kirjoittajan puhuvan naisen *pimpasta* eli hävystä tai vulvasta. (Jussila ym. 1994 s.v. *pimppa*) Oletan, että naisen sukupuolielimistä puhutaan harvassa viestissä sen takia, että melkein jokaiseen sanaan liittyy voimakassävyisyys ja vaarana tällöin on, että sana ei läpäise palveluntarjoajan sensuuria. Yhdessä viestissä mainitaan sana *hulibepa*, mutta sanan merkitys jää epäselväksi. *Bepa* todennäköisesti tarkoittaa takapuolta.

Alapään eli sukupuolielinten seudun kerrotaan eräässä viestissä olevan kunnossa. Eräs viestittäjä kertoo oman siittimensä koon sanomalla *omaavansa ison*. Tämä siis tarkoittaa isokokoista penistä (Jussila ym. 1994 s.v. *alapää*, *iso*), mutta viestittäjä on vain jättänyt penis-

tä tarkoittavan sanan pois. Penikseen voi myös viitata sanalla *se*. Tutkimistani viesteistä kahdessa mainitaan viestittäjän omistavan *ison*.

Intiimialueista puhutaan yhteensä kahdeksassa heteroseksuaaliviestissä. Miehet puhuvat intiimialueista joko eufemismein, pronominein tai kaunokirjallisuudesta tutulla teknisellä kiertelyllä. Tällä tarkoitan sitä, että sanan *p..ppa* kaksi kirjainta on häveliäisyysyistä sensuroitu. Kuten Jussila ja Länsimäki (1994: VII) metaforisesti sanovat, ”pisteet ja ajatusviivat vastaavat vanhojen kotimaisten elokuvien kameran siirtoa heinäkasasta poutapilviin.”

4.2.2 Seksuaaliominaisuuksien slangisanat

Seksuaaliominaisuuksiin viittaavia slangisanoja esiintyy Se Oikea -chatin viesteissä useita, mutta yksittäisten sanojen esiintymismäärä on varsin alhainen. Yleisimmätkin sanat esiintyvät vain neljässä viestissä. Lasken seksuaaliominaisuuksiin viittaaviksi slangisanoiksi ne sanat, joilla kerrotaan jotain ihmisen seksuaalisista ominaisuuksista slangin keinoin.

Haettavan seuran ominaisuuksista mainitaan *rehevä* (2), joka ihmiseen viitattuna tarkoittaa ”(rinnoiltaan t. pakaroiltaan) lihavaa, komeaa” (Jussila ym. 1994 s.v. *rehevä*) tai uhkeaa, täyteläisen runsasta (NS s.v. *rehevä*). Sana *villi* (1) viittaa tässä yhteydessä sukupuoliseen haluun tai halukkuuteen (Jussila ym. 1994 s.v. *villi*), vaikka sen yleiskielinen merkitys on ”luonnonvarainen, sivistymätön, kesyttämätön, vapaasti rehottava” (NS s.v. *villi*).

Kiima tai *kiimainen* (yhteensä 4) puolestaan tarkoittaa eläimillä parittelunhalua ja sukupuolihiimoa. Eräs viestittäjä kertoo olevansa *sonni*, joka tarkoittaa kovaa naistenmiestä (Jussila ym. 1994 s.v. *kiima*, *sonni*). *Sonni* on samanlainen slangilaina biologian sanaston puolelta kuin *kiima*.

Eräät seuranhakijat kaipaavat *halukasta* tai *haluavaa* (3) eli sukupuolista halua tuntevaa tai sukupuolisesti kiihottunutta. Tähän he tarjoavat lääkkeeksi tähän *hoitoa* eli yhdyntää tai yleensä sukupuolista tyydyttämistä (Jussila ym. 1994 s.v. *halukas, hoito*).

Kuuma (2) ihminen on kiihkeä, intohimoinen, himokas, kiihottava. Myös *rohkea* (1) ja *tuhma* (2) tarkoittavat suunnilleen samaa. Ensimmäinen tarkoittaa sukupuolikäyttäytymisessä sovinnaisuudesta piittaamatonta ja rajoja ylittävää, kun taas jälkimmäinen on rietas, sukupuolimoraalisääntöjä rikkova (Jussila ym. 1994 s.v. *kuuma, rohkea, tuhma*). Jotkut viestittäjät hakevat myös *pervoa* (2) eli sukupuolisesti poikkeavaa tai kaksimielisistä juttuja kertovaa seuraa. Kerran mainittuna on lisäksi *estoton* tarkoittaa sukupuolisesti vapaamielistä, ennakkoluulotonta. (Jussila ym. 1994 s.v. *pervo, estoton*).

Esim. 17. Löytyykö aikuista rehevää villiä 40-50v naista?? Vaikka xl kokoista.. Posliini ois *namia*... Kielimies vaan kyselee...

Sana *nami* tarkoittaa seksuaalislangissa herkullista ja seksikästä (Jussila ym. 1994 s.v. *nami*), mutta yleiskielessä myös makeaa (NS s.v. *nami*). *Namia* haluaisi *kielimies*, joka slangisanana viittaa enemmänkin kielen käyttöön seksuaalisessa hyväilytarkoituksessa kuin puhuttavien kielten taitamiseen (vrt. Jussila ym. 1994 s.v. *kielihoito*).

Isolla rintavarustuksella varustettua naista halutaan neljästi. Eräs viestittäjä kertoo olevansa *tissifetissimies* eli ihminen, jonka sukupuolivietti on kiinnittynyt *tisseihin* eli naisen rintoihin. (Jussila ym. 1994 s.v. *tissi, fetissi*). Lisäksi tekstiviestichatin viestijät kaipasivat *isotisia* ja *isopovista* naista. Molemmat tarkoittavat isorintaista naista.

Sanaston perusteella vaikuttaa siltä, että heteroseksuaalimiesten seksuaaliominaisuuksista puhuminen noudattelee sitä, että sanastoa on lainattu biologiasta, fysiikasta ja yleiskielestä (esim. *rohkea*). Merkille pantavaa on, että sanojen merkitykset ovat muuttuneet tai laajentuneet tämän lainauksen myötä. Yhteensä seksuaaliominaisuudet mainitaan 24 kertaa.

4.2.3 Seksuaalisen kanssakäymisen kieli

Seuraa erilaisiin *leikkeihin* hakee kuusi heteroseksuaaliviestittäjää. Kyseessä on yhdyssana, jota yleensä täydennetään määriteosalla, joka kertoo, millaisiin leikkeihin seuraa halutaan. Voidaan puhua *leikki-* eli seksitavoista. Leikkiseuraa vailla olevat hakevat joko *lääkäri-leikeistä* (1) eli lääkärikäyntiä jäljittelevistä riisuutumis- ja seksileikeistä kiinnostuneita (Jussila ym. 1994 s.v. *leikki, lääkärileikki*) *sm-leikeistä* (3) eli sadomasokismista kiinnostuneita tai pariskuntaa, joka olisi halukas ottamaan ulkopuolisen miehen leikkeihinsä mukaan.

Esim. 18. Lahti + ymp. kiinnostaako 30vmies! Haen *paria leikkeihin* ja kaikki siihen liittyvä käy!

Tässä tapauksessa viestin kirjoittaja haluaa siis päästä pariskunnan seksielämään mukaan *kolmanneksi pyöräksi* eli ylimääräiseksi jäseneksi kahden ihmisen väliseen rakkaussuhteeseen. (Jussila ym. 1994 s.v. *kolmas pyörä*.) Näitä parin seuraan pyrkivien miesten lähettämiä viestejä on yhteensä kuusi kappaletta. Sadomasokistiseksi voi myös jaotella viestittäjän, joka etsii *dominoivaa* eli sadomasokistisissa suhteissa hallitsevaa naista. (Jussila ym. 1994 s.v. *dominoiva*).

Eräs viestittäjä tarjoaa yli 18-vuotiaille tytöille *tukiopetusta tai jotain muuta seuraa*. Uskon, että sanalla *tukiopetus* on tässä yhteydessä seksuaalinen sävy. Seksuaalisen kanssakäymisen slangisanastoa on siis lainattu koulu- ja hoiva-alalta.

Suoranaisemmin seksistä puhutaan heteroseksuaaliviesteissä sanoilla *sex* (1), *s-seura* (2), *puhkiva* (1) ja *skokemus* (1). Tendenssinä on oletettavasti valvonnan tai kirjoitusteknisten syiden takia seksin lyhentäminen s-kirjaimeksi ja tämän lyhenteen liittäminen joko yhdysmerkin avulla tai ilman seuraavaan sanaan. *Puhkiva* viittaa puhelimesta harjoitettuun seksuaaliseen kanssakäymiseen eli puhelinseksiin.

Seksuaalisesta kanssakäymisestä puhutaan yhteensä 19 kertaa. Kenties suoraan seksistä puhuminen voisi ylipäänsä olla liian tungettelevaa ja tällöin se voisi karkottaa potentiaaliset seuralaiset pois. Muutenkin vaikuttaa, että kaunistelu on keskeisessä osassa seksuaalisesta kanssakäymisestä puhumisessa. Toisaalta seksiä ei eksplisiittisesti tarvitse mainita, jos sen voi tulkita kontekstista.

4.2.4 Päätelmiä heteroseksuaalimpiesten slangista

Slangisanaston perusteella vaikuttaisi siltä, että heteroseksuaalimpiesten chat-viesteissä tärkeämpää on puhua suhteellisen yleisellä tasolla kuin kertoa tarkasti, millaista seuraa on vailla. Valitettavasti tietoa eri viestien seuranhaun tuloksekkuudesta ei ole saatavissa, mutta kukaties viestittäjien kokemus on vaikuttanut siihen, että seuranhaussa painotetaan abstrakteja ilmauksia. Yhtäältä asiaan voi vaikuttaa se, että sosiolingvististen konventioiden mukaan miehet pyrkivät puhumaan naisille eri tavoilla kuin miehille.

Osasyynä yleisellä tasolla puhumiseen voi olla se, että esimerkiksi koko eroottinen koodisto eroaa sukupuolen mukaan. Tällöin tekstiviestitse tapahtuvassa seuranhaussa (tai vietteilyssä) on oletettavasti parasta pysyä sillä tasolla, jonka viestittäjä kokee kohteen tulkitsevan eroottiseksi. Rietas sanasto ja suorien seksiseuraehdotusten tekeminen voivat olla asioita, jotka saavat *vapaan* miehen jatkossakin pysymään *sinkkuna*.

Se Oikea -chatin viestit eivät sisällä kovin vaikeaselkoisia tai vain pienelle piirille avautuvia slangi-ilmauksia. Vaikka seksuaalislangia esiintyy viljalti, niin se ei ole silti yleisesti ottaen kovin kompleksista. Tämä johtunee osittain siitä, että heteroseksuaalien kanssakäymisen ei ole tarvinnut tapahtua salassa ja huomaamatta. Eri asia tietenkin on silloin, kun ihminen hakee *salaista* seuraa, josta ei tahdo jäädä kiinni kumppanilleen tai tutuilleen.

4.3 Homoseksuaalien miesten seksuaalislangi

Tässä luvussa käyn läpi keskeisiä Gay-chatin seksuaalisanaston slangipiirteitä, joita pyrin valottamaan sekä esimerkein että sanakirjamääritelmän. Osa sanastosta on niin tuoretta tai hetkellistä, ettei se ole päätynyt sanakirjoihin.

4.3.1 Intiimialueista puhuminen

Gay-chatin viesteissä on seksuaalisuus ja seksi vahvasti läsnä. Monet slangisanat ovat seksuaalisävytteisiä ja pyrkivät olemaan kaunisteltuja versioita sanojen alkuperäisistä tai voimakassävyisistä versioista.

Homoseksuaalichatin puolella miehen peniksestä puhutaan joko sanoilla *iso* (7), *pieni* (2), *herkku* (2), *kulli* (1), *etupuoli* (1) ja *paksu* (1). Epäilen, että sana *kulli* on läpäissyt sensuurin seulan vahingossa. Sen sijaan sanat *iso*, *pieni* ja *paksu* viittaavat enemmänkin peniksen olemukseen. *Iso* esiintyy myös muodossa *ison omaava* tai seuraksi toivotaan miestä *isolla* [varustettuna]. Peniksestä voi myös puhua sen olotilan perusteella sanalla *kova* (1). Yhdessäkään tällaisessa viestissä ei mainita konkreettisesti sanaa penis tai mitään sen synonyymia, mutta se on tulkittavissa viestin kontekstista.

Esim. 19.   Kotkas *ison omaavaa* vanhempaa setää, mparia 39v kaverille. Käske polvillee eteesi. Txt, 040XXXXXXXX

Esimerkkiviestittäjä hakee *ison omaavaa* iäkstä miestä tai miesparia. Peniksen koko on tulkittavissa olennaiseksi asiaksi niin tässä kuin muissakin niissä viesteissä, joissa penis mainitaan kokoon viittaavalla sanalla. Sen sijaan sanoihin *etupuoli* ja *herkku* ei sisälly erilisiä toiveita koosta.

Peniksen kokoon viitataan myös sanalla *hyvinvarustettu* (6). Sana tarkoittaa suuripeniksistä miestä (Jussila ym. 1994 s.v. *hyvinvarustettu*) ja sille on nähtävissä tietynlainen leikkimielinen sävy kontakti-ilmoituskielessä. Siitä käytetään yleensä myös lyhennettä *hyv.var.* Joissain viesteissä mainitaan vielä *tosihyvinvarustettu* (1) tai *erit.hyvinvarustettu* (1).

Vastaavasti takapuolesta puhutaan vain parilla Gay-chatin viesteissä. Yhdessä viestissä puhutaan *pepusta* ja kahdessa muussa puhutaan *pepasta*. Sen sijaan peniskeskeisyyttä on havaittavissa homoseksuaalimpiesten seksuaalilangista, vaikka peniksen dysfemismi *kulli* on ainoa sana, joka eksplisiittisesti on maininta peniksestä. Muissa tapauksissa se tulee tulkita kontekstista. Yhteensä intiimialueista puhutaan 25 kertaa Gay-chatin viesteissä.

4.3.2 Seksuaaliominaisuuksien slangisanat

Bottom tai yleisemmin sen lyhenne *btm* esiintyy tutkimissani viesteissä yhteensä 32 kertaa. Sana tarkoittaa seksuaalisesti alistuvassa (passiivisessa) roolissa olevaa homoseksuaalista miestä (Tampereen Seta ry 2006).

Esim. 20. Mm s euraa 30v *btm* kaverile mul paikka txt 044XXXXXXXX kouvolaan seutu

Oheisen viestin kirjoittaja määrittelee itsensä *btm*:ksi ja haluaa seuraa miehiltä. Tämä käy ilmi siitä, että viestin alussa on otsikkomainen akronyymi *Mm*, joka tarkoittaa sitä, että seuranhakija on mies ja haluaa miesseuralaista.

Bottomin vastakohta on *top*, joka tarkoittaa seksuaalisesti aktiivisessa roolissa olevaa homoseksuaalista miestä (Tampereen Seta ry 2006). Sana *top* on mainittu 31 viestissä, joten voi sanoa, että sana esiintyy käytännössä yhtä usein kuin *bottom*.

Edellä mainittujen seksuaaliroolien lisäksi on olemassa vielä niiden yhdistelmä *vers*, joka tarkoittaa seksuaalisesti vuoroin alistuvassa (passiivisessa), vuoroin aktiivisessa roolissa

olevaa homoseksuaalista miestä (Tampereen Seta ry 2006). Sana on typiste englanninkielisestä sanasta *versatile*, jonka sanakirjamääritelmä on ”monikäyttöinen, monipuolinen.” (Hurme ym. s.v. *versatile*). *Vers*-viestittäjiä on ainoastaan kolme tutkittuna ajankohtana, joten sana on selkeästi harvinaisempi kuin *top* ja *bottom*.

Myöskään biseksuaalit eli *bi:t* eivät ole vain yhteen seksuaalirooliin sitoutuneita, koska he ovat kummastakin sukupuolesta seksuaalisesti kiinnostuneita (Tampereen Seta ry 2006). Gay-chatissa sana *bi* esiintyy yhteensä 21 kertaa. Jokaisen viestin lähettäjä ja toivottu kohde ovat miehiä.

Kahdeksan viestittäjää hakee seurakseen *transua*, *transtyttöä* tai *transsua*. Sana on (halventava) slanginnois sanasta transvestiitti, joka tarkoittaa ajoittaista sukupuolista halua vastakkaiseen sukupuoleen kuulumiseen. Yleensä tämä ilmenee vastakkaisen sukupuolen vaatteita käyttämällä. (Tampereen Seta ry 2006). Tutkittuna ajankohtana Gay-chatissa ei yksikään viestittäjä itse maininnut olevansa *transu*.

Yhdessä viestissä mainitaan lisäksi vielä sana *shemale* (kirjoitettuna tosin homonymimäiseen muotoon *shemal*). Tämä tarkoittaa henkilöä, jolla on sekä penis että rinnat ja hän kokee tämän fyysisen sukupuolikaksinaisuuden sopivan identiteettinsä. (Tampereen Seta ry 2006).

Lisäksi kerran mainittuja ovat sana *gay* ja oletettavasti homoseksuaalisuuteen viittaava lyhenne *h*. Molemmat tarkoittavat samaa asiaa.

Neljässä viestissä esiintyy sana *kokematon*. Sana tarkoittaa sukupuolielämästä vähän tietävää (Jussila ym. 1994 s.v. *kokematon*), mutta uskon *kokemattomuuden* tarkoittavan Gay-chatissa nimenomaan miesten välisen seksuaalisen kanssakäymisen vähäisyyttä. Lisäksi viidessä viestissä haetaan tai tarjotaan *kokemusta* tai kaivataan *kokeilunhaluisia* ihmisiä.

Yleisimpiä seksuaalilangisanoja ovat *pervo* (3), *estoton* (2), *irstas* (2) ja *rivo* (1). *Pervo* ja *estoton* on jo analysoitu luvussa 4.2.2. *Irstas* tarkoittaa sukupuolisesti siveetöntä, kun taas *rivon* merkitys on karkean säädytön, sukupuolitunteita loukkaava (Jussila ym. 1994 s.v. *irstas*, *rivo*). Sanojen voi ajatella tarkoittavan suunnilleen samaa, jotenkin ronskia tai härskiä seksuaalista käyttäytymistä tai seksuaalisuudesta puhumista.

Tarkemmin määrittelemätöntä *erikoisuuksista* kiinnostunutta seuralaista hakee yksi viestittäjä. *Erikoisuus* tarkoittaa seksuaalista poikkeavuutta tai harvinaisuutta (Jussila ym. 1994 s.v. *erikoisuus*), mutta sana jää silti epäselväksi merkityksensä osalta.

Tutkituissa viesteissä on myös *sadomasokismiin* viittaavia slangisanoja. Gay-chatissa on viestejä, joissa halutaan *alistuvaa* tai *alistettavaa* (yhteensä 5) seuraa *sm-leikkeihin* (2) ja *kovaan menoon* (2). *Alistuva* tarkoittaa passiivisesti antautuvaa henkilöä sadomasokistisessa suhteessa (Jussila ym. 1994 s.v. *alistuva*).

Seksuaalisten ominaisuuksien sanasto on laaja-alainen Gay-chatissa, koska esittelemäni sanat mainitaan yhteensä 125 kertaa. Toisaalta suurin määrä seksuaalilangisanoja koskee erilaisia seksuaalirooleja ja sanaston toinen puolikas sitten niitä sanoja, joilla kuvataan, millaista seuraa on haussa. Seksuaalilangi vaikuttaa tältä osin kovin maskuliinista sanastoa sisältävältä. Näyttää myös siltä, että sanastoa ei ole lainattu biologian tai muun tieteenalan puolelta, mutta sanojen merkitykset ovat voineet laajentua esimerkiksi sanoissa *kokemus* ja *erikoisuus*.

4.3.3 Seksuaalisen kanssakäymisen kieli

Suoranaiseen seksuaaliseen kanssakäymiseen viitataan homoseksuaalien viesteissä useimmiten kirjaimella *s*, joka on kirjainlyhenne sanasta *seksi*. Vain kerran tutkittavissa viesteissä esiintyy pitempi lyhenne *seks*. Sanaa *seksi* ei sen sijaan käytetä kertaakaan. Olen tarkemmin pohdiskellut *seksi*-sanon lyhentämisen syitä luvussa 4.2.3.

S-seuraa haetaan joko puhelimitse tapahtuvaan seksuaaliseen kanssakäymiseen (16) tai *live*-muotoisena (5). Jälkimmäinen tarkoittaa fyysistä, ihokontaktissa tapahtuvaa seksuaalista toimintaa, kun taas ensimmäinen tapahtuu ilman fyysistä kosketusta, vain äänen (ja kuvan) välityksellä. Puhelinseksistä puhutaan sanoilla *puh kiva*, *puh s.*, *puhkiva*, *puh-kivax*, *puhs* ja *puh. r....*

Monissa viesteissä seksuaaliseen toimintaan viitataan siten, että niissä puhutaan slangi-ilmauksilla peräaukkoyhdyntästä, oraaliseksistä ja masturbaatiosta. Peräaukkoyhdyntään tai muuhun anaaliseen toimintaan viittaavat sanat *tiukkapepanen* (2) ja *liukas* (1). Myös sana *bottom* tarkoittaa usein miestä, joka on (anaali- tai oraaliseksiä) antavassa roolissa *top*-miehelle. *Tiukkapepanen* tarkoittaa anukseltaan ahdasta ja *liukas* tarkoittaa yhdyntävalmista anusta (Jussila ym. 1994 s.v. *tiukka*, *liukas*).

Esim. 21. Hoikka vaaleahko *tiukkapepa btm* kundi, 4kypä, etsii top miestä. 09. Tex, kuvaa. Ja kive vaik mun luona 040XXXXXXXX

Esimerkkiviestissä ei suoranaisesti puhuta anaaliyhdyntästä tai muusta -insertiosta. Sen sijaan siihen viitataan sillä, että kirjoittaja kertoo olevansa *tiukkapepa btm*.

Oraali- eli suuseksiin viitataan sillä, että viestissä tarjotaan tai pyydetään hyvää *suuta* (1), puhutaan *imemisestä* (2), *ottamisesta* (3), *polvillaan jonkun edessä olemisesta* (1), *polvistumisesta* (3) tai *i-kaverista* (1).

Esim. 22. Rovaniemi haluatko että *polvistun eteesi ja i . . .* vaikka ilman vastapalvelua M37 lomalainen käymäs, paikka viirinkankaalla . 041XXXXXXXX

Useimmiten viestissä mainitaan vain yksi mainitsemistani suuseksiin viittaavista slangisanoista, mutta esimerkkiviestissä viestijä kertoo *polvistuvansa* ja *imevänsä*. Huomattavaa on, että Gay-chatin viesteissä olevista oraaliseksi-ilmauksista vain *imeminen* ilmaisee ekspli-

siittäisesti seksuaalisen kanssakäymisen lajin. Sekin on jo rajatapaus, koska kirjoittaja on sensuroinut sanaa pisteillä.

Yhteismasturbaatioon viittaavia slangisanoja tai lyhenteitä viesteissä on vähän. En ole ryhmitellyt *puhelinseksiä* tähän kategoriaan, vaikka se viittaa puhelinseurassa tapahtuvaan masturbaatioon.

Esim. 23. Mm Nurmes + ymp.. Vakituinen sekä luotettava *r ja i kaveri* 55v bi-miehelle 050XXXXXXX. Tänään tekisi mieli nähdä ja ????. Kuvankin voi lähettää..

Oheisen viestin kirjoittaja hakee vakituista seuralaista oraaliseksiin ja masturbaatioon. Viestissä puhutaan *r ja i kaverista*, joten viestiä on tulkittava siten, että siinä haetaan todennäköisesti *runkkaus-* ja *imukaveria*. Näistä ensimmäinen on voimakassävyinen itsetyydytystä tarkoittava sana (Jussila ym. 1994 s.v. *runkata*), joka todennäköisesti sellaisenaan olisi tullut sensuroiduksi. *Imu* taas viittaa suuseksiin.

Seksuaaliseen kanssakäymiseen viittaavia slangisanoja ovat lisäksi *kimppa* (4), *hyvä* (3), *haluta* (3), *kokemus* (2), *hellä hetki* (1), *peuhuseura* (1), *paineenpoistoseura* (1), *touhuilu* (1), *kesäkiva* (1), ja *kokeilu* (1). Sanoja on useita erilaisia, mutta ne esiintyvät tutkittavana ajankohtana vain harvakseltaan viesteissä. Lisäksi viesteissä on seksiin viittaavia slangisanoja *tositarkoitus* (1), *kuuma* (1) ja *kiima* (1), jotka olen analysoinut heteroseksuaalimpiesten viestien slangia tutkiessani.

Kimppa tarkoittaa ryhmäseksiä (Jussila ym. 1994 s.v. *kimppa*) eli sitä, että samassa aktissa on mukana useampi kuin kaksi ihmistä. Useassa viestissä haetaan seuralaista katsomaan *leffoja* tai *filmejä*. Toisinaan chatin lukijoita pyydetään lähettämään *kuvia* ja *videoita*. Oletan, että kyseessä on eroottinen materiaali.

Hyvä tarkoittaa sukupuolista nautintoa tai hyväilyä. (Jussila ym. 1994 s.v. *hyvä*). Tekstiviestichatin viesteissä kysytään, olisiko *hyvää* tarjolla, joten se on tulkittavissa siten, että kysyjä on seksuaalista nautintoa vailla. Joissain viesteissä myös viestittäjä kertoo *tekevänsä hyvää* eli tarjoavansa nautintoa tai hyväilevänsä.

Seksuaalista halua ilmaistaan sanomalla, että on *tarpeessa*. Lisäksi seksuaaliseen kanssakäymiseen viittaa *hyvän tekeminen* tai *tarjoaminen*, *yhteiset hetket* ja *kaiken kivan tekeminen*. Nämä ovat kaikki eufemistisia eli kaunisteltuja kiertoilmauksia.

Seksuaalista kanssakäymistä tarkoittavat slangisanat *hellä hetki*, *paineenpoisto*, *touhuilu kesäkiva* ja *peuhuseura*. Lisäksi *halu* tarkoittaa sukupuolista intoa tai himoa eli sitä, että ihminen on sukupuoliyhdyntään tarpeessa. (Jussila ym. 1994 s.v. *halu*).

Myös *tirkistely* (1) ja *paljastelu* (1) mainitaan Gay-chatin viesteissä. *Tirkistely* tarkoittaa eroottisten kohteiden salakatselua, kun taas *paljastelu* on sukupuolielinten paljaana näyttämistä. Yksi viestittäjä haluaa *nakuna* luontoon eli hän tahtoo esiintyä luonnossa alastomana. (Jussila ym. 1994 s.v. *tirkistely*, *paljastelu*, *naku*).

Seksuaalisessa kanssakäymisessä slangi on Gay-chatissa voimakkaasti läsnä. Käytössä on jälleen suuri määrä eufemismeja. Vaikka seksistä puhutaan useassa viestissä, niin silti kertaakaan ei mainita sanaa *seksi* lyhentämättömänä. Sen sijaan muuta esittelemääni sanastoa esiintyy 67 kertaa.

Lisäksi sen kertomisessa, millaista seksuaalista kanssakäymistä viesteissä toivotaan, käytetään paljon slangi-ilmauksia. Esimerkiksi *polvistuminen* muussa kontekstissa ei ole seksuaalinen toimenpide, mutta Gay-chatin slangissa on. Käytössä on myös kirjoitustekninen kiertely, jossa kirjaimia korvataan pisteillä.

4.3.4 Päätelmiä homoseksuaalien miesten slangista

Slangianalyysin perusteella homoseksuaalimpiesten Gay-chatissa käyttämä slangi ilmaisee teoriataustan mukaisia salakielimäisyyksiä, jotka ilmenevät sellaisina sanoina, joita ei yleiskielessä käytetä. Nämä sanat ovat joko englannista lainattuja tai niillä on oma, alakulttuurisidonnainen merkityksensä.

Slangisanastoon vaikuttaa slangisanojen runsaus ja toisaalta se, että monelle eri mieltymykselle tai suuntaumukselle on oma sanansa. Koska homoseksuaalisuus on suuntaumuksena lukemattomia alalajeja sisältävä yläkäsite, niin sanastonkin pitää venyä kattamaan kaikki eri kanssakäymisen osa-alueet.

Toisaalta se, että kaikki kirjoittajat ovat samaa sukupuolta on osaltaan aikaansaamassa sitä, että kielenkäytössä ei ole tarvetta huomioida erityisesti sitä, miten sukupuolierot vaikuttavat tapaan käyttää kieltä. Voi jopa sanoa, että asioista voi puhua suoraan, mies miehelle. Samassa veneessä oleminen on muodostamassa yhteistä ymmärrystä kompleksisemmallekin kielenkäytölle. Tähän liittyy se taustaoletus, että sanasto on alun alkaen tuttua kaikille.

Gay-chatin kielenkäyttö seksuaalislengin osalta vaikuttaa ronskimmalta kuin Se Oikea - chatissa. Viesteissä käytetään ronskin kielen lisäksi enemmän imperatiivimuotoja kuin heteroseksuaalimpiesten viesteissä. Uskallan ehdottaa tälle yleistäen syyksi sitä, että homoseksuaaliviestijät reflektoivat seksuaaliroolejaan viesteissä: *Top*-mies on aktiivinen (käskijä) ja *bottom* on passiivinen (alistuja). Seuranhaun voi siis nähdä roolipeliksi.

5 TULOKSET JA POHDINTAA

Tutkimukseni tavoitteena oli selvittää, millaista kieltä kahdessa eri chatissa käytetään, kun erottavana tekijänä viestittäjien kesken on seksuaalinen suuntautuminen. Etsin Se Oikea - chatista sekä Gay-chatista miesviestittäjien käyttämää seksuaalislangia. Tutkimukseni valossa näkee, että molemmissa chateissa esiintyy runsaasti seksuaalislangia, mutta sanasto on erottavana tekijänä. Heteroseksuaaliset miehet käyttävät erilaista kieltä seurahaussa kuin homoseksuaalimiehet. Katson tämän johtuvan siitä, että haettava seura on eri sukupuolta.

Viesteissä mainittujen ominaisuuksien perusteella näyttäisi siltä, että sekä hetero- että homoseksuaaliset miehet ovat tietoisia siitä, millaista seuraa kummastakin chatista saa hakea ja millaisilla argumenteilla. Gay-chatin viesteissä seksuaalisuus ja ”mies puhuu miehelle” –henki ovat voimakkaasti läsnä. Yksioikoisesti voi ajatella, että homoseksuaalien miesten tekstiviestichat representoisi todellisuutta, joka olisi pelkkää seksiä tihkuvaa testosteronihuruista miehisyyttä. Kuitenkaan saamiani tuloksia ei pidä lukea siinä valossa. Vaikka viesteissä ei emotionaalisuus ole kovin tärkeässä roolissa, niin silti en voi tai halua tehdä päätelmää, jonka mukaan homoseksuaalimpien sosiolektiin kuuluu pelkästään vain kapea-alainen seksipuhe. Pikemminkin vaikuttaa siltä, että käytettävä media eli Gay-chat on ohjaamassa viestien tyyliä ja muita ominaisuuksia tällaiseen seksuaalipainotteisen stereotyyppiseen suuntaan.

Taulukko 8. Seksuaalilangisanojen määrät.

Slangiominaisuus	Se Oikea -chat	Gay-chat
Intiimialueista puhuminen	8	25
Seksuaaliominaisuudet	24	125
Seksuaalinen kanssakäyminen	19	67
Yhteensä	51	217

Taulukossa 8 on koottuna tutkimieni seksuaalilangisanojen määrät sekä Se Oikea -chatista että Gay-chatista. Tutkittujen Se Oikea -chatin viestien määrä on 109, kun taas Gay-chatin viestejä on 171. Määrät eivät sen takia ole vertailukelpoisia, mutta voimme silti laskea, että 46,8 % Se Oikea -chatin viesteistä sisältää tutkimiani slangin osia. Vastaavasti Gay-chatin viesteistä seksuaalilangia esiintyy tämän yksinkertaistetun laskutoimituksen mukaan jokaisessa viestissä, joissain useitakin sanoja.

Selkeästi Gay-chat ympäristönä on viestien valossa seksuaalikeskeisempi kuin Se Oikea -chat. Oletettavasti syynä ei ole se, että chatin käyttäjät ovat homoseksuaaleja vaan se, että juuri tämä chat on muodostunut sisällöltään seksikeskeiseksi.

Näyttää silti voimakkaasti siltä, että homoseksuaalimpien chat-viestit ovat tutkimukseni valossa varsin pitkälle toistensa kaltaisia, vaikka homoseksuaalisuus itsessään on laaja-alaisten variaatioiden kirjoma. Taustamuuttujiltaan viestien kirjoittajat ovat ainakin osittain toistensa kaltaisia. Yhteistä on, että viestittäjät ovat oletettavasti miehiä, oletettavasti muita kuin heteroseksuaaleja ja oletettavasti jonkinlaista seuraa vailla. Vain kaksi keräämäni viestiä oli sellaisia, joissa ei haettu seuraa vaan ilmaistiin mielipiteitä.

Miksi Gay-chatin viestit sitten ovat seksuaalipainotteisia? Yhtä ja ainoaa vastausta tutkimukseni ei voi antaa, mutta uskon taustavaikuttajina olevan tekstiviestien rajoitukset. Jos

pitää 160 merkillä saada samaa sukupuolta houkuttava viesti, niin kenties kirjoittajilla on houkutus puhua suoraan, miesten kesken ja jättää korulauseet myöhemmäksi. Homoseksuaalisuus koostuu tutkijoiden mukaan (esim. Campbell 2004) lukemattomista pienistä alalajeista. Mikäli viestittäjällä on paljon erityistoivomuksia, niin viestissä ei enää niiden kirjaamisen jälkeen ole tilaa juuri jäljellä. Tällöin on pakko karsia hakukriteerien ulkopuolisia asioita pois ja keskittyä vain olennaiseen. Se vaikuttaa viestien sähkömäiseen tyyliin ja siihen, että seksuaalisuus on niin vahvasti läsnä viesteissä.

Tavoitteenani oli tutkia, onko Gay-chatin miessanastossa merkityseroja. Pyrin sanakirjamääritelmien löytämään eroja ja niputtamaan sanoja yhteen, mutta sosiolektin ulkopuolisena tutkijana jotkut nyanssit ovat saattaneet jäädä huomioimatta. Lähinnä *ukkomies* on sana, jonka tarkasta merkityksestä en voi olla varma.

Heteroseksuaalit miehet tuovat itsestään esille erilaisia ominaisuuksia kuin homoseksuaalimiehet. Useimmin mainituista ominaisuuksista suurimman ryhmän muodostavat perhetilannetta kuvaavat sanat. Tämän lisäksi henkiset ominaisuudet on nostettu määrässä mitattuna tärkeämmiksi kuin ulkoiset ominaisuudet. Tästä voisi tehdä johtopäätöksen siitä, että heteroseksuaalit miehet pyrkivät kuvaamaan itseään laaja-alaisesti muutenkin kuin vain fyysisinä subjekteina. Näen tässä taustatekijänä sen, että miehet viestivät vastakkaisen sukupuolen edustajille eli naisille. Koska viestinnän kohteena on vastakkainen sukupuoli, niin miehet pyrkivät kommunikoimaan naisten ehdoilla, kenties kirjoittamaan sitä, mitä naiset haluavat nähdä.

Voi ajatella, että homoseksuaalimiehet representoivat viesteissään kyseenalaistamatonta miehuutta: Mies puhuu miehelle miesten kesken miehekkäästi. Sen sijaan heteroseksuaaleilla on haasteena se, että mies ja nainen kuuluvat eri seksiolekteihin. Kenties siksi Se Oikea -chatin miehet osittain näyttäytyvät kokonaisvaltaisempina hahmoina kuin Gay-chatin miehet. Siinä missä Gay-chatin viestittäjät kertovat erityistoiveistaan, niin Se Oikea -chatin

viestittäjät kertovat itsestään ja koettavat luoda positiivista kuvaa omasta persoonastaan muutenkin kuin seksuaalisena olentona.

Kummankin tutkimani chatin viesteissä on silti samanlaisia piirteitä. En voi sanoa, että kaikki heteroseksuaalit kirjoittavat tietyllä tavalla, koska poikkeamia eri suuntiin esiintyy. Vaikka heteroseksuaalimiehet kirjoittavat itselleen moniulotteista julkisivua, niin silti he nostavat hakemansa seuran ulkoiset ja seksuaaliset ominaisuudet useimmin esiintyviksi hakukriteereiksi. Mielenkiintoista onkin, että kerrottujen ominaisuuksien valossa heteroseksuaalimiehet tuntuvat hakevan toisenlaista seuraa kuin mitä itse tarjoavat. Kenties se johtuu siitä, että miehet olettavat julkilausumattomat asiat niin miessukupuoleen kuuluviksi, ettei niitä kannata mainita.

Haettavan naisseuran ominaisuuksista on mainittu seksuaaliominaisuuksia toiseksi eniten, kun taas miehet eivät ole itsestään maininneet niitä kertaakaan (ellei *isoa penistä* laske sellaiseksi eikä fyysiseksi ominaisuudeksi.) Oletan, että tämä kaikki johtuu siitä, että vanhojen konventioiden mukaisesti nainen representoi Neitsyt Mariaa; hän on äiti ja neitsyt, ei seksuaalinen olento. Tämän takia naisen toivottuihin ominaisuuksiin on useasti liitetty seksuaalisia toiveita, koska ne eivät ikään kuin sisälly viestittäjien mielestä oletusarvoisesti naiseuteen.

Ulkoiset ominaisuudet ovat suurin toivottujen ominaisuuksien luokka naisseuraa haettaessa. Toisaalta nainen määrittyy joidenkin näkökantojen mukaan vain ulkoisten ominaisuuksiensa avulla, mutta pikemminkin itse näen tässä yhtäläisyyksiä homoseksuaalimiesten seuranhakuun. Kun Gay-chatin viestittäjät korostavat erilaisia rooleja, niin Se Oikea -chatin viestittäjät korostavat ulkonäkö- ja seksuaaliominaisuustoiveita, jotka muodostavat heidän unelmiensa naisen. Kyse on tässäkin rooleista. Viestien perusteella ei riitä, että nainen on vain nainen, vaan hänen täytyy myös toteuttaa miehen muut kriteerit tullakseen hyväksytyksi. Asia on sama kuin siinä, että ei riitä, että mies on homoseksuaali vaan hänen tulee olla sitä esimerkiksi *top*-roolissa.

Tulkintoja voi esittää myös siitä, että tekstiviestichateissa tapahtuva seuranhaku on vaihtokauppaa. *Luotettava ja huumorintajuinen* tekee vaihtokauppaehdotuksen, jossa hän saisi vastaavasti itselleen *seksikkään ja kauniin* seuralaisen. Tällöin kyse ei olisikaan siitä, että samanlaiset ihmiset etsisivät samanlaista seuraa vaan siitä, että täydentämisvalinta olisi vaihtokaupassa keskeistä. Tämän saman ilmiön voi nähdä toimivan kummassakin tutkimassani chatissa.

Sekä Se Oikea -chatissa että Gay-chatissa käytetään paljon slangia. Olen slangianalyysissäni keskittynyt tutkimaan seksuaali- ja seuranhakusanastoa. Rajaus ei kuitenkaan ole kovin suuri, koska muuta slangia ei niinkään paljon esiinny.

Slangilla on keskeinen osa kummankin chatin viesteissä. Etenkin homoseksuaaleilla on selkeästi nähtävissä oma sosiolektinsa, jossa yhdistävänä yläkäsitteenä on viestittäjien seksuaalinen suuntaumus. Tällöin slangilla kerrotaan asioita, joita ei voi kertoa yleiskielellä joko sanaston puuttumisen tai jonkun muun tekijän takia.

Heteroseksuaalien miesten seksuaalislangissa on nähtävissä voimakkaammin se, että slangi toimii tehokkeinona ja lisää viestien kiinnostavuutta esimerkiksi huumorin avulla. Näyttääkin siltä, että vastakkaisen sukupuolen seuraa hakiessa viestit voivat olla sävyltään kepeämpiä. Tätä johtopäätöstä myös tukee suurempi hymiöiden määrä heteroseksuaalien viesteissä.

Kummankin chatin viesteissä on suuri määrä sukupuolta tarkoittavia sanoja. Naista tarkoittavia sanoja esiintyy vain Se Oikea -chatissa, mutta miestä tarkoittavia sanoja on kummasakin. Hieman yllättäen Se Oikea -chatissa on käytetty useampaa miestä tarkoittavaa sanaa kuin Gay-chatissa, tosin ero on hiuksenhieno. Ensimmäisessä on erilaisia miessanoja yhteensä 16 ja jälkimmäisessä 14. Silti sanastossa on eroja, koska Gay-chatissa yleinen sana *kundi* (54 mainintaa) esiintyy heteroseksuaalien viesteissä vain neljästi. Tässä on selkeästi

nähtävissä merkitysero: *Kundilla* on laajempi merkityskenttä homoseksuaalien viesteissä kuin heteroseksuaalien viesteissä. Voimme nähdä, että toisessa sosiolektissä *kundi* on käyttäjäryhmälleen keskeisempi sana.

Erilaisten slangin ja eufemismien avulla toteutettujen kiertoilmausten ja -ilmaisutapojen käyttö osoittaa sen, että kummankin chatin käyttäjät ovat sitoutuneet annettuihin sääntöihin. Vaikka kiertoilmaukset toimivat ennakkosensuurina, niin silti molemmat chatit ovat valvottuja. Tästä on todisteena se, että kummassakin on sensuroitu viestejä asteriskimerkeillä. Voi todeta, että taustalla jäytävä pelko sensuurin puremisesta on vaikuttanut siihen, että kummankin chatin käyttäjät tiedostavat suunnilleen ne rajat, joissa viestit saavat olla.

Sensuuri on siis merkittävässä roolissa muovaamassa viestien sisältöjä ja siten vaikuttamassa seuranhakijoiden kielenkäyttöön. Huomioitavaa on vielä se, että missään kohtaa sääntöjä ei lue tarkasti sitä, mitä viesteissä ei saa sanoa, vaan käyttäjät oppivat asiat joko kantapään kautta tai muiden kirjoitusasua seuraamalla. Viestittäjillä on yhteinen kokemusavaruus asioista, joita saa sanoa MTV3:n Tekstikanavan chateissa.

LÄHTEET

- Barnes, Susan B. (2001). *Online connections. Internet interpersonal relationships*. New Jersey: Hampton Press.
- Bussman, Hadumod (2002). Soziolinguistik. Teoksessa: *Lexikon der Sprachwissenschaft*. Stuttgart: Kröner.
- Campbell, John Edward (2004). *Getting It On Online Cyberspace Gay Male Sexuality, and Embodied Identity*. New York: Harrington Park Press.
- Chatmaailma (1999). Chat-tutkimus. *Mitä chatista haetaan*. Lainattu 15.10.2006: <http://www.chatmaailma.com/tutkimus/mitahaetaan.php>
- Chatmaailma (1999). Chat-tutkimus. *Virtuaalisuuden ja todellisuuden suhteet*. Lainattu 15.10.2006: <http://www.chatmaailma.com/tutkimus/vastakkaisuus.php>
- Crystal, David (2001). *Language and the Internet*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Daneback, Kristian (2006). *Love and sexuality on the internet. A qualitative approach*. Göteborg: Göteborg University.
- Einarsson, Jan (2004). *Språksosiologi*. Lund: Studentlitteratur.
- European Schoolnet safe guidance (2002). *Keskusteluryhmät*. Lainattu 15.10.2006: http://dotsafe.eun.org/www.eun.org/eun.org2/eun/en/ds_main_/content245c.html?lang=fi&ov=13468
- Hautakangas, Tuija (1992). *Miehen ja naisen nimitykset Reginan novelleissa*. Pro gradu - tutkielma. Oulu: Oulun yliopiston suomen ja saamen kielen laitos.
- Hiidenmaa, Pirjo (2003). *Suomen kieli – who cares?* Helsinki: Otava.
- Holappa, Anne (2004). Oikeaoppinen sukupuoli Internetin deitti-ilmoituksissa. Teoksessa: *Digirakkaus*, 57–63. Toim. Ulla Paunonen & Jaakko Suominen. Turku.: Turun yliopiston kulttuurituotannon ja maisematutkimuksen laitoksen julkaisuja II.
- Hurme, Raija, Riitta-Leena Malin, Maritta Pesonen & Olli Syväoja (2001). *Suomi- englant-suomi-sanakirja*. Juva: WSOY
- Hård af Segerstad, Ylva (2002). *Use and Adaptation of Written Language to the Conditions of Computer-Mediated Communication*. Göteborg: Göteborg University.

- Jussila, Raimo, Riitta Korhonen, Maija Länsimäki & Ritva Paananen (1994). *Se siitä. Suomen kielen seksisanakirja*. Juva: WSOY.
- Jussila, Raimo & Maija Länsimäki (1994). Esisanat. Teoksessa: *Se siitä. Suomen kielen seksisanakirja*, V-IX. Toim. Jussila, Raimo, Riitta Korhonen, Maija Länsimäki & Ritva Paananen. Juva: WSOY.
- Karttunen, Kaarina (1980). Slangisanat. *Nyky-suomen sanakirja 5*. Helsinki: WSOY.
- Kasesniemi Eija-Liisa & Pirjo Rautiainen (2001). *Kännyssä piilevät sanomat*. Tampere: Tampere university press.
- Kendall, L. (2002). *Hanging out in the virtual pub: Masculinities and relationships online*. Berkeley: University of California Press.
- Kopomaa, Timo (2000). *Kännykkäyhteiskunnan synty*. Helsinki: Gaudeamus.
- Kulick, Don (2000). Gay and Lesbian Language. *Annual review of Anthropology* 29, 243–285.
- Kuorilehto, Miia (2003). Chat-kielen piirteistä. *Kielikuvia 1*, 5–9 .
- Mantila, Harri (1998). Jätkät ja jässikät, don juanit ja gentlemannit. Teoksessa: *Tuppisuinen mies*. 15–31. Toim. Heikkinen, Vesa, Mantila, Harri & Markku Varis. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Mattila, Hanna & Päivi Kemppainen (2004). Nettirakkaudesta parisuhteeksi. Internetissä kumppanuuden syntymistä edistävät tekijät. Teoksessa: *Digirakkaus*. 45–55. Toim. Ulla Paunonen & Jaakko Suominen. Turku.: Turun yliopiston kulttuurituotannon ja maisematutkimuksen laitoksen julkaisuja II.
- Mobiilipalvelumarkkinat Suomessa 2005* (2006). Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 22/2006.
- MTV3 Tekstikanava (2006). *Chat-ohjeet*. 880–884. Lainattu 13.10.2006: <http://www.mtv3tekstikanava.fi/>
- Niemelä, Armi (2004). ”Aijaa. Ymmärrän!” *Tekstiviesti rekisterinä*. Viestintätieteiden pro gradu –tutkielma. Vaasa: Vaasan yliopisto.
- Niemikorpi, Antero (1996). *Liekepostista tuikeilmaisimeen ja sulhasesta kuraenkeliin. Erikoiskielten rakenteellisesta ja tyylillisestä vaihtelusta*. Vaasa: Vaasan yliopiston julkaisuja.

- Nokia Oyj (2006). *MMS*. Lainattu 13.10.2006:
<http://www.nokia.fi/puhelimet/teknologiat/mms/>
- NS = Nykysuomen sanakirja (1996). Toim. Matti Sadeniemi. Porvoo, Helsinki: WSOY.
- Nuolijärvi, Pirkko (1988). Sukupuoli kielellisen tuotoksen muovaajana. Teoksessa: *Isosuisen nainen. Tutkielmia naisesta ja kielestä*. 73–91. Toim. Lea Laitinen. Helsinki: Yliopistopaino.
- Nurmi, Timo, Ilkka Rekiaro, Päivi Rekiaro & Timo Sarjanen (2004). *Gummeruksen suuri sivistyssanakirja*. Jyväskylä: Gummerus.
- Paunonen, Heikki (1982). Suomen kielen sosiolingvistinen vaihtelu tutkimuskohteena. Teoksessa: *Sosiolingvistiikan näkymiä*. 35–110. Toim. Suojanen M. K. & Päivikki Suojanen. Helsinki: Gaudeamus.
- Paunonen, Heikki (2000). *Tsennaaks Stadii, bonjaaks slangii. Stadin slangin suursanakirja*. Helsinki: WSOY.
- Paunonen, Ulla (2004). <Seireeni> *huokaus*, Missä Mr. Cool? Tapaustutkimus aikuisten virtuaalisista seurusteluyhteisöistä. Teoksessa: *Digirakkaus*. 35–44. Toim. Ulla Paunonen & Jaakko Suominen. Turku.: Turun yliopiston kulttuurituotannon ja maisematutkimuksen laitoksen julkaisuja II.
- Ronkainen, Suvi & Pirkko-Liisa Rauhala (1990). Elämää eroottisena naisena. Teoksessa: *Seksuaalinen mielihyvä*. 111–146. Toim. Kontula, Osmo & Maarit Miettinen. Helsinki: Kirjayhtymä.
- Saanilahti, Marja & Kari Nahkola (2000). Suomalainen slangit kielellisenä ja sosiaalisena ilmiönä. *Sananjalka* 42 87–113.
- Seta ry (2004). *Kolmen vuosikymmenen merkkipaaluja*. Lainattu 13.10.2006:
<http://www.seta.fi/fi/setafi66.htm>
- Stålström, Olli & Jussi Nissinen (2005) *Seksuaalinen tasavertaisuus, sananvapaus ja ihmisarvo - Setan lyhyt historia*. Lainattu 13.10.2006:
http://www.finnqueer.net/juttu.cgi?s=294_6_1
- Suojanen, Päivikki (1982). Sosiolingvistiikan antropologiset ulottuvuudet ja käyttö kulttuurin tutkimuksessa. Teoksessa: *Sosiolingvistiikan näkymiä*. 167–234. Toim. Suojanen M. K. & Päivikki Suojanen. Helsinki: Gaudeamus.

- Tampereen Seta ry (2006). *Sanasto*. Lainattu 26.7.2006.
http://www.tresetta.com/sanasto.php?letter=*
- Wahlström, Iina (2004). Nettideittailu – mielikuvien maailma. Teoksessa: *Digirakkaus*. 63–67. Toim. Ulla Paunonen & Jaakko Suominen. Turku: Turun yliopiston kulttuurituotannon ja maisematutkimuksen laitoksen julkaisuja II.
- Varis, Markku (1998). *Sumea kieli. Kiertoilmauksen muoto ja intention nykysuomessa*. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Whitty, Monica & Adrian Carr (2006). *Cyberspace Romance. The Psychology of Online Relationships*. New York: Palgrave Macmillan.
- Vuorenmaa, Noora (2006). *Tv-chatin erityispiirteitä*. Suomen kielen pro gradu – tutkielma. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.